Yirmi Dokuzuncu Yıl
No: 7922

Cumartesi
26
AĞUSTOS 1939

Anadolu

Her gün sabahları İzmirde çıkar Siyasî gazetedir. Telefon No. 2776 — (Nüshası her yerde 5 kuruştur)

Ordumuz
Dün Edirne'de şimdiye kadar görülmemiş muazzam bir geçit resmi yaptı

Ingiliz - Leh Yardım Paktı Imzalandı

KORKU AZALIYOR

Adolf Hitler dün sefirlerle konuştu

Diplomasi son rolünü çevirmeğe başladı

Sulh mü, Harp mı?

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

Bu gün her zamandan ziyade bütün medenî dünyanın mukadderatı B. Hitlerin elinde bulunmaktadır. O dilerse bütün Avrupa bir kan ve ateş deryasına bulanacak, isterse sulh ve sükûnet ve onunla birlikte itimad yeniden teessüs edecektir. Tarihin hiçbir devrinde hiç bir devlet adamı memleketindeki nüfuzu ne kadar büyük olursa olsun, insanlığın mukadderatı üzerinde bu derece mutlak bir hâkimiyete malik olamamıştır.

Filhakika bugün sulh de, harb de Almanyanın elindedir. Demokrasiler söylenebilecek en son sözlerini de söylemişlerdir. Rus - Alman paktının dünya efkârıumumiyesinde yapmış olduğu sürprizin tesiri pek çabuk zail olmuş, şuuruna ve idaresine sahip bütün milletler kendilerini toplamışlardır. Bu noktadan dün İngilterede Avam ve Lordlar kamaralarının gösterdikleri birlik manzarası çok dikkate layıktır. Daha düne kadar her vesile ile hükûmeti hırpalamaktan hali kalmıyan muhalefet gurubları artık ortadan kalkmış, Mister Çemberlaynin dediği gibi, Avam ve Lordlar kamaraları azası da İngiliz milleti gibi tek bir kütle halinde hükûmetinin arkasında yer almıştır. İngiltere hükûmetinin istediği fevkalâde selâhiyetler kanununun münakaşasız ve tam bir ittifakla derhal kabul edilmesi bu lüzumlu vahdetin söz götürmez bir ifadesidir.

Totaliterler, hiç bir zaman değilse, dün Avam Kamarasının içtimaından sonra demokrasiler cephesinin hattı hareketinde en ufak bir tereddüd olmadığını ve bundan sonra da olamıyacağını anlamış olacaklardır.

Filhakika Mister Çemberlaynin dünkü beyanatı bu bakımdan kat'î bir sarahate maliktir. İngiltere hükûmeti son bir defa daha dünya ihtilâfı muvacehesindeki noktai nazarını en ziyade selâhiyet sahibi bir devlet adamının lisaniyle tasrih etmiştir. İngiltere Sovyet Rusya ile müzakerelere başlamadan evvel Avrupada vermiş olduğu garantilere sadık olduğunu, bu hükûmetlerden her hangi birisi bir taarruza hedef olursa İngilterenin bütün taahhüdatını yerine getirmeğe hazır bulunduğunu bir defa daha teyid etmiştir. Maamafih ne olursa olsun sulh idealine imkânsızlık karşısında bile merbut kalmayı şuurlu bir insan vazifesi halinde telâkki eden İngiliz başvekili müzakere imkânlarını da kapamamış, bilâkis alâkadarlar, yani totali-

— Devamı 3 üncü sahifede —

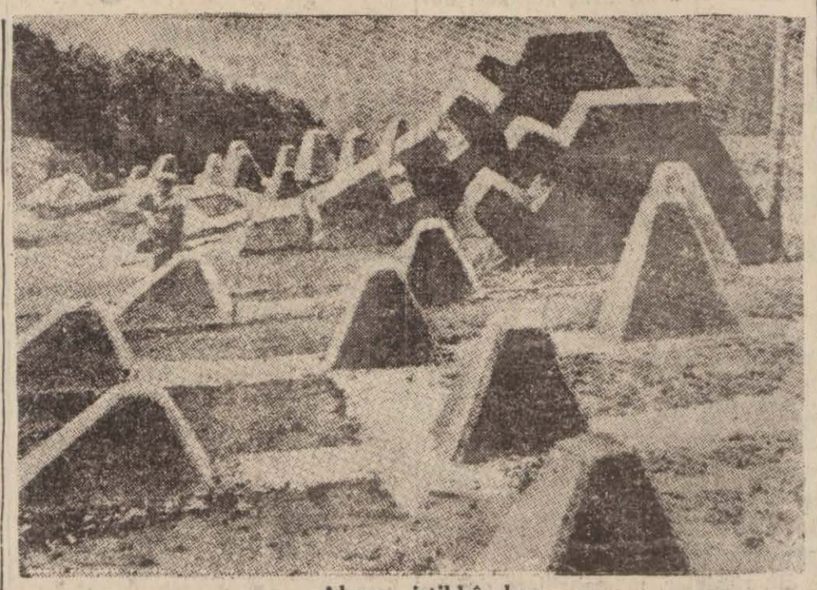

Alman istihkâmları

Londra, 25 (Radyo) — İngiltere-nin Berlin büyük elçisi Henderson, yarın tayyare ile Berlinden buraya gelecek, hariciye nazırı Lord Halifaks ve başvekil Çemberlaynle ko-

— Devamı 5 inci sahifede —

Millî Şef
Başvekil ve Hariciye Vekilile konuştu

İstanbul, 25 (Telefonla) — Reisicumhur İsmet İnönü akşam üstü Floryadan Dolmabahçe sarayına gelmiş ve başvekil Doktor B. Refik Saydamı kabul ederek, uzun müddet konuşmuştur. Bu konuşmada hariciye vekilimiz B. Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur.

Kades
İstanbula vardı

İstanbul, 25 (Telefonla) — Kades vapuru bugün limanımıza geldi. Almanyada daha dört vapurumuz kaldı.

—=★★=—

İstanbul'da
Maske satışı arttı

İstanbul, 25 (Telefonla) — Maske satışı bugünlerde çok artmıştır.

FRANSA
Mukabeleye tamamen hazır

Daladiye, dün gece radyoda mühim bir mesaj verdi

Paris, 25 (Radyo) — Başvekil Daladiye, bu gece saat 22 de Fransız milletine hitaben radyoda bir mesaj vermiştir.

Daladiye, bu mesajında vaziyeti teşrih ettikten sonra ezcümle şunları söylemiştir:

— Aldığımız tedbirleri anbean ve dikkatle takip ediyorsunuz. Size şunu söylemek isterim ki, bütün teşebbüslerimiz, sulhu kurtarmak için dir. Şimdiye kadar hükûmetinize gösterdiğiniz itimaddan dolayı teşekkür ederim. Emin olabilirsiniz ki,

— Devamı 4 üncü sahifede —

B. Daladiye

Varlığımızın aziz bekçisi kahraman ordu

Mareşalımız; Türk ordusunun, güvenilir bir kuvvet olduğunu sitayişkâr bir lisanla bildirdi

Edirne, 24 (A.A) — Manevraların kritiği bugün Halkevi salonlarında yapılmıştır. Toplantıda yüksek kumanda heyeti, emekli mebus generaller, büyük rütbeli subaylarımız hazır bulunmuş ve altı gün süren askerî harekât başından sonuna kadar izah eden manevra kumandanımız Fahreddin Altaydan sonra genelkurmay başkanı Mareşal Çakmak söz almıştır:

Mareşal kendisine has görüş ve vukufla manevraları tenkidinde Türk ordusunun şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da ve her zaman için güvenilebilir bir kuvvet ve kudret olduğunu tebarüz ettirerek millî varlığımızın aziz bekçisi kahraman ordumuza olan yüksek takdir ve güvenlerini bir kere daha izhar etmiştir.

Mareşalımız Fevzi Çakmak

Sıhhiye Vekili
Tetkik seyahatinden dönüyor

Samsun, 25 (A.A) — Trabzondan dönmekte olan sıhhat ve içtimaî muavenet vekili doktor Hulûsi Alataş, bugün Erzurum vapuru ile buraya uğramış, vali vekili, askerî ve sivil erkân vapura giderek kendisini selâmlamışlardır.

Dr. Hulûsi Alataş, kendisiyle vapurda görüşen anadolu ajansı muhabirine, tetkikleri intibaını şu sözlerle ifade etmiştir:

«Çok mesudum. İş başındaki bütün arkadaşlarımı çok iyi çalışır bul dum. Seyahatimden çok iyi intibalarla dönüyorum.»

Varşova etrafında

İstihkâmlar kazılmakta dır. Hükûmet nakil vasıtalarına el koydu

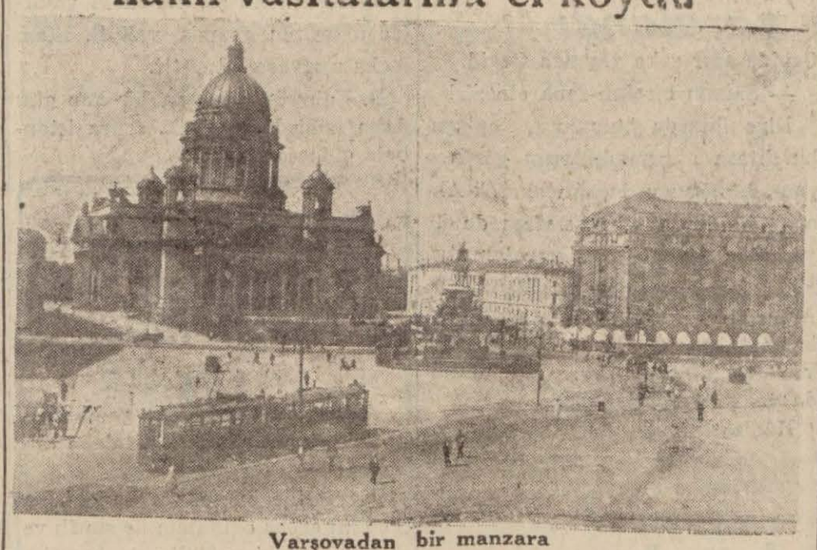

Varşovadan bir manzara

Varşova, 25 (Radyo) — Hükûmet, şehir etrafında istihkâmlar kazılmasını emretmiştir. Binlerce amele, çalışmağa ve lâzım gelen müdafaa siperlerini yapmağa başlamıştır.

Bugün intişar eden resmî bir tebliğde, bütün nakil vasıtalarına el konacağı bildirilmiştir.

G. Cemal Taner

Dün akşam Halkevinde bir konferans verdi

Beden terbiyesi genel direktörü general Cemil Taner, bugün saat 17 de Halkevi salonunda vali ve belediye reis muavinlerile parti ve halkevi başkanları ve büyük bir gençlik kütlesi huzurunda «Türk sporunun hali hazır veçhesi» mevzulu çok alâka uyandıran bir konferans vermiştir.

Hatip bilhassa spor teşkilâtımızın şimdiye kadar bünyesinde mevcud olan sakatlıklardan bahsetmiş ve yeni teşkilâtın başlıca hedefi gençliği memleket müdafaası gayesiyle sportmenliği telif edecek bir tarzda fizik ve moral sahalarda yetiştirmek olduğunu tebarüz ettirmiştir.

— Devamı 4 üncü sahifede —

General Cemal Taner

Molotof

Berline gidecek

Paris, 25 (Radyo) — Rusya Hariciye nazırı Molotof, bugünlerde Berline gidecektir.

Alâkadar mehafil, Molotofun bu seyahatine büyük ehemmiyet atfetmektedir.

—=II=—

Aydında

Bir zahire ve bir zeytinyağı Borsası açmak istiyorlar

Aydın, 25 (A.A) — Bir zahire ve zeytinyağı borsasının açılması için alâkadar makamlarca tetkik yapılmaktadır. Mahallî ticaret odası heyeti ve belediye daimî encümen azaları ile Aydının maruf tüccarları dün vilâyet makamında ve valî Sabri Çıtağın reisliği altında toplanarak bu mevzu üzerinde müzakerelerde bulunmuşlardır.

Ingiliz kabinesi

Dün de toplanmış ve müdafaa işleri etrafında konuşmuştur

Halk kabinenin kararlarını bekliyor

Londra, 25 (Radyo) — İngiliz kabinesi, bugün de başvekâlet binasında Çemberlaynin riyasetinde toplanmıştır. Bu toplantıda, yalnız müdafaa işleri konuşulmuştur.

Fuarımızı
5 Günde
130,835 kişi gezdi

Kültür direktörü Maarif Vekâletince Ankara'ya davet edildi

Dün yapılan toplantıda Ortaokul ihtiyacı ve vakit cedvelleri görüşüldü

Şehrimiz kültür direktörü B. Ali Rıza Özkut, maarif vekâletince Ankaraya davet edildiği için bugün eksresle Ankaraya hareket edecektir. Bu davetin sebebi, Ankarada bulunan maarif vekili B. Hasan Âli Yücelin riyasetinde yapılacak toplantıda bu seneki tedrisat işleri için ittihaz edilecek mühim kararlardır. Orta okullarla liselerin vakit cedvelleri bu toplantıda tanzim olunacaktır.

Şehrimizdeki orta okul ve lise direktörlerinin iştirakiyle dün saat 15 de kültür direktörü B. Ali Rıza Özkutun reisliğinde bir toplantı yapılmış, gerek okulların vakit cedvelleri, gerek bu sene ilk okullardan mezun ve orta okullarda okuyacak talebenin çokluğu sebebiyle izmirde orta okul ihtiyacının nasıl temin edileceği meseleleri üzerinde durulmuş, ihtiyaç tespit olunmuştur.

Bu sene orta okul talebesinin çokluğu sebebiyle izmirde yeniden orta okullar açılması lâzımgelmekte ise de araştırmalara rağmen münasip bina bulunamamıştır. Onun için Alsancakta Gazi ilk okulunda yapıldığı gibi Yıldırım Kemal ve Halidbey ilk okullarında da yarım gün usulünde orta tedrisat yapılacaktır.

Bu okullarda öğleden evvel ilk okullar talebesi, öğleden sonra da orta okul talebeleri okuyacaklardır. Şimdilik bulunan tedbir budur. Kültür direktörümüz, bu tedbirleri vekâletin tasvibine arzedecektir. Lise ihtiyacı üzerinde de durulmuş ve mevcud erkek ve kız liselerinde fazla müracaat edecek talebe için alınacak tedbirler kararlaştırılmıştır. Lise binaları, yeni sınıf ilâvesine müsaid olduğundan yeni lise ilâvesine şimdilik lüzum görülmemiştir.

Vakit cedvellerine gelince bunda orta okul ve liselerin sabahleyin kaçta açılacağı, derslerin kaçta yapılacağı, teneffüs müddetleri tespit edilecektir.

=oo=

Terfi eden adliyecilerimiz

Terfi listesi geldi

İzmir adliye mensuplarından bir çoğu adliye vekâletince terfi ettirilmişlerdir.

İzmir ahkâmı şahsiye hâkimi B. Kâzım Akşit, izmir sulh hukuk hâkimi Cevdet Meriç, izmir müddeiumumisi başmuavini Zahid Özbudak, birinci sorgu hâkimi Sıtkı Yusuf oğlu, Urla ceza hâkimi Celâleddin Cem, Menemen hukuk hâkimi Şemseddin Bakaloğlu, Torbalı hâkimi Hüseyin Timurkalgay, Seferihisar hâkimi Fehmi Ünal, Kemalpaşa hâkimi Osman Yeter, Karaburun hâkimi Hakkı Oğuzman, Çeşme hâkimi Eşref Sami Atayerin maaşları 55 liradan 60 liraya, ağırceza mahkemesi azasından Apturrahman Bir, birinci hukuk mahkemesi azasından Müfid Erkuyumcu, ticaret mahkemesi azasından Fevzi Uslu, İzzet Aker, icra muavini hâkimi Hüsnü Kabakcıoğlu, sulh hukuk hâkimi Behçet Türkay, ikinci sulh ceza hâkimi Naci Erel, birinci sulh ceza hâkimi Ferruh Adalı, ikinci sorgu hâkimi Hasan Basri Günal, Kuşadası ceza hâkimi Fevzi Öz, Foça müddeiumumisi İhsan Ebdil, Çeşme müddeiumumisi Sadun Gazioğlunun maaşları 45 liradan 50 liraya, İzmir dördüncü icra memur muavini Şevket Ergün, birinci icra memur muavini Kâmil Erkılıç, ikinci ceza memur muavini Sami Erdem, Kemalpaşa icra memuru Şaban Sırrı Ergünün maaşları 22 liradan 25 şer liraya, Urla icra memuru Hüsameddin Enerin maaşı 25 liraya, Menemen icra memuru Karslı oğlunun maaşı 15 liraya, Torbalı sorgu hâkimi İzzet Güvener, Çeşme sorgu hâkimi Hayri Tamayın maaşları 25 şer liraya izmir müddeiumumilik başkâtibi Sabri Alışığın maaşı 25 liraya, ikinci hukuk mahkemesi başkâtibi Ahmed Rıza Alpkonurun maaşı 20 liraya, ikinci hukuk mahkemesi zabıt kâtiplerinden Saip Erakmanın maaşı 20 liraya, icra muhasip mesul Refiki Salâheddin, icra veznedarıVis Aburun maaşları 25 şer liraya terfi ettirilmişlerdir.

=.★.=

Polis mütehassısı

Polis enstitüsü müdürü Ankara'dan döndü

Avrupadan dönen ve şehrimizde bulunan Ankara polis enstitüsü müdürü B. Adil Başer yakında Ankaraya gidecektir. Haber aldığımıza göre, polis enstitüsü müdürü, Avrupa seyahatinde Türkiyeye getirilecek polis mütehassısı meselesini intaç etmiştir. Bir müddet sonra mütehassıslar gelerek işe başlıyacaklardır.

Bağda bulunan cesed

Bağ bekçisi kardiyak bir adammış

Cumaovası nahiyesinde Dereköy civarında aşcı Mustafa ve Alinin bağında bir cesed bulunmuştur. Yapılan tahkikatta cesedin bağda bekçilik eden Süleyman oğlu Üsküplü 65 yaşında ismail Polada ait olduğu anlaşılmıştır. Kuzgunî bir arap olan İsmailin, bundan dört gün evvel bağa bekçi olarak alındığı ve zaten hastalıklı bir adam olduğu anlaşılmıştır. Bağa iki üç gündenberi de kimse uğramamıştı. Haciz memurları, bağdaki mahsulü tespit için gidince cesedle karşılaşmış ve jandarmayı haberdar etmişlerdir. Yapılan muayenesinde İsmailin ötedenberi bir kalp hastalığına müptelâ olduğu ve bağda öldüğü, cesedinin de tefessüh ettiği görülmüş, cesedde hiç bir yara, bere bulunmadığı tespit edilmiştir. Tahkikata el koyan müddeiumumî muavini B. Sabri Atamaner ölüm vakasını tespit ederek izmire dönmüştür.

=.★.=

Gelenler, gidenler

Eskişehir mebusu B. İzzet Erukan Eskişehirden, ticaret vekâleti haricî ticaret dairesi reis vekili Cemal Ziya istanbuldan şehrimize gelmişlerdir.

İzmir mebusu B. Reşad Mimaroğlu istanbula, Konya mebusu Galip Gültekin Konyaya, Afyon mebusu Cemal Akçin iskenderuna, izmir mebusu B. Rahmi Köken Ödemişe gitmişlerdir.

=★=

Zehirlenme

Torbalıda Tepeköyde oturan Aydınlı Ahmed oğlu karısı Fatma, kızı Münevver ve oğlu Dündar, yidikleri işkenbe çorbasından zehirlenmişlerdir. Hayatları kurtarılmış, zehirlenmenin kalaysız bakır kaptan olduğu anlaşılmıştır.

=.★.=

Evlenmek maksadile kaçırmış

Bayındırın Orta mahallesinde Hüseyin oğlu 18 yaşında Cevdet Okur, 14 yaşında Haceri evlenmek maksadiyle kaçırmış, suçlu tutularak adliyeye verilmiştir.

oo★oo

Çeşmede hırsızlık

Çeşmede Karabinyaya ait istanbul otelinde misafir bulunan Karşıyakalı Ali kızı Bn. Fatma Tezin siyah renkte bir mantosu çalınmıştır. Mantonun cebinde 17 lira para vardı. Hırsızlığı yaptığı şüphe edilen Münevver adındaki kadın yakalanmıştır.

Şehir Dahili haberleri

Üzüm ve incir piyasasında vaziyet

Mahsullerin harp sigortası binde ikiye çıkarıldı. Ingiliz takası hakkında emir bekleniyor

Dün borsada 2127 çuval üzüm satılmış, 1744 çuval incir satışı tescil ettirilmiştir. Dün Aydın mıntakasından izmire gelmiş olan 800 çuval incir, 8.5-11 kuruş arasında satılmıştır. İncir satış fiatleri müsaittir. Havalar serin gittiği için incir mıntakasında sergilerde bulunan incirler yavaş kurumakta ve piyasaya az mal gelmektedir.

Dünkü üzüm satışlarına gelince son vaziyet sebebiyle satışlar az olmaktadır. Dün borsadaki üzüm satış fiatleri, evvelki günküne nazaran 8 ve 9 numarada onar para, 10 numarada 20 para tenezzül göstermiştir.

7 numara 8,5 kuruştan, 8 numara 9,25 kurştan, 9 numara 10,25 kuruş 10 numara 12 kuruştan satılmıştır. 11 numara mahsul, piyasada yoktur. Öğleye kadarki üzüm satışı 425 çuvalı geçmemişti. Dün limanımızda bir vapura Avrupa için ilk üzüm yüklenmiştir.

Bazı şayialar:

Dün piyasada bir şayia çıkmıştır. Bu şayiaya göre limanda bulunan bir Alman vapuru, Avrupa limanları için bir miktar incir yüklemiş, bilâhare bu mahsulü tekrar tahliye etmiştir. Alâkadarlardan yaptığımız tahkikata göre haber asılsızdır.

Yalnız limanımızda bulunan ve mahsul yüklemek için bir gün daha kalacak olan Alman bandıralı Salzburg vapuru, dün akşam ansızın limanımızdan ayrılmıştır.

Harp sigortası:

İhracat mahsulleri için düne kadar binde 1-1/4 olan harp sigortası, dün binde 2 ye çıkarılmıştır. Maamafih ötedenberi olduğu gibi bazı ihracatçılarımız, ihraç ettikleri ve edecekleri mahsulleri harp sigortası ettirmemektedirler.

İngiltere piyasasına takas suretiyle üzüm ve incir ihraç edilmesi hususunda bir anlaşma vukubulduğunu yazmıştık. Bu hususta izmir takas komisyonuna ve cumhuriyet merkez bankasına henüz tebligatta bulunulmamıştır. Bu tebligata intizar olunmaktadır.

Dün ticaret vekâletine bu tebligatın süratle yapılması için müracaat edilmiştir.

Mahsullerimizin nefaseti:

Mıntaka ticaret müdürlüğü, müstahsillerimizin üzüm ve palamutlarla diğer mahsulleri mümkün olduğu kadar itina ederek temiz şekilde hazırlamaları ve izmir piyasasına göndermeleri kendi menfaatleri iktizasından olduğuna dair risaleler bastırmış ve bütün ticaret odalarına göndermiştir.

Bu risaleler, müstahsillere dağıtılacaktır.

=★★=

Dün akşam kanlı bir vak'a oldu

Sarhoşluk yüzünden iki kişi ağır surette yaralandı

Dün akşam saat 19 da Asmalımescid mahallesinde bir cinayet olmuş, iki kişi ağır surette yaralanmıştır. Vakanın sebebi sarhoşluktur. Cavid, Ahmed ve Mustafa adlarında üç arkadaş, dün sabahtan itibaren içki içmeğe başlamış, öğleye kadar rakı içtikten sonra öğleden sonra da şaraba çevirmiş, bir müddet de şarap içmişlerdir.

Muhtelif meyhanelerde içilen bu içkilerin tesiriyle hepsi de sarhoş olduktan sonra Asmalımescidde Süleymanın kahvesine giderek orada oturmuş, birbiriyle alay etmeğe başlamışlardır. Ahmed ve Mustafa, Cavide ağır şaka yapınca Cavid,

— Şakayı bırakın fena olacak!

Diye ihtarda bulunmuş, onların bu ihtara aldırmadıklarını görünce yanında bulunan bıçağı çekerek Ahmedi baldırından, Mustafayı da üç yerinden ağır surette yaralamıştır. Suçlu, kanlı bıçağiyle yakalanmıştır. Ahmedin baldırındaki yaradan fazla kan akmıştır. Büyük bir damarın kesildiği anlaşılmıştır. Mustafanın da vaziyeti tehlikelidir.

Hâdise tahkikatına müddeiumumî muavinlerinden B. Kemal Berkarda tarafından el konmuştur

«★★»

Yeni otobüsler

Belediyenin ısmarladığı otobüsler teslim alındı

Belediyenin Almanyadan son getirttiği altı otobüs ve trambüs te belediyece tesellüm edilmiştir. Otobüslerin muayeneleri, bir fen heyeti tarafından yapılmıştır. Bu otobüsler şehrin muhtelif semtlerindeki servislerde kullanılacaktır. Bussing firması tarafından Almanyadan Fuar münasebetiyle romorklu otobüs, fuar sahasındaki asfalt yolda işliyecektir. Fuarı gezmek veya bir semtinden diğer semtine gitmek istiyenler, bu konforlü vasıtadan istifade edeceklerdir. Belediyenin, fuar kapandıktan sonra bu romorklu otobüsleri de satın alması muhtemeldir.

=★★=

B. Sıtkı Akkay

Ödemiş ilk tedrisat müfettişi B. Sıdkı Akkay İzmir bölgesi ilktedrisat müfettişliğine tayin olunmuş, şehrimize gelerek yeni vazifesine başlamıştır.

Kinderhaymda

Bucadaki çocuk kinderhaymı, ayın 29 uncu günü kapanacaktır. Kinderhaymda bulunan 100 çocuk, temiz hava ve iyi gıda ile fennî bakım sayesinde çok isifade etmiş, hemen hepsi de kilo almıştır.

Fena maksatla gitmişler

Ödemişte Cumhuriyet mahallesinde oturan Tahir kızı 27 yaşında evli Eminenin evine gece fena maksadla giden Ömer oğlu Mehmed ve Yusuf oğlu Mustafa, zabıtaca tutulmuşlardır.

Ödemişte hırsızlık

Ödemişte Meşrutiyet mahallesinde bohçacı Mehmed kızı Mukaddesin sergisinden bir yazma çalan İsmail karısı Ayşe zabıtaca tutulmuştur

Fransız sefirinin refikası

Belediye reisi tarafından teşyi edildi

Fuar münasebetiyle şehrimizde bulunmakta olan Fransanın Ankara büyük elçisi M. Massiglinin refikası Bn. Masigli, dün tayyare ile İstanbula gitmiş, Cumaovası nahiyesi civarındaki devlet hava yolları istasyonunda belediye ve fuar komitesi reisi Dr. Behçet Uz ve Fransız general konsolosu tarafalrından uğurlanmıştır.

Gene tayyare ile Fransa büyük elçiliği ikinci ticaret ataşesi B. Lokont, Polonya büyük ticaret ataşesi Nodeo Şizmanski, illestrasyon mecmuası muharrirlerinden B.Delesse İşak dün İstanbula hareket etmişlerdir.

=.★.=

Fuardaki sağlık sergisi

Halkın büyük alâkasile karşılandı

Fuardaki sağlık sergisi halkın çok büyük alâkasiyle karşılanmaktadır. Müzeyi ziyaret ederek İstanbul hıfzıssıhha müzesinden getirilen birçok eserleri, mulâjları görenler, saatlerce oradan ayrılmamaktadır. Sağlık sergisinde bulaşıcı hastalıklar, alkol, eroin tahribatı, fennî çocuk bakımı, vitamin hakkında çok güzel eserler tablolar vardır.

Serginin yanı başında her gece halka Türkçe çok faydalı filmler gösterilmektedir.

=.★.=

Vakıflar umum müdürü

Dün tetkikler yaptı

Şehrimize geldiğini yazdığımız vakıflar umum müdürü B. Fahreddin Kiper, fuarı gezdikten ve vakıflar pavyonunda uzun müddet kalarak tetkiklerde bulunduktan sonra dün sabah izmir vakıflar müdürü B. Esat Serezli ile şehrimizdeki vakıflar akaratını gezmiş, vali B. Etem Aykutu ziyaret etmiştir.

B. Fahreddin Kiper, bir kaç gün daha izmirde kalacak, sonra istanbula gidecektir.

Askerlik şubesinden

Gedikli talebe alınacak

Askerî kara gedikli ve gedikli usta hazırlama okullarına talebe alınıyor:

Kayseride bulunan askerî kara gedikli erbaş okulunun üç sınıflı ve Kırıkkaledeki gedikli usta hazırlama okulunun yalnız birinci sınıfına talebe alınacaktır. Bu talebelerin köylü veya orta okulu bulunmıyan kaza merkezi nüfuslarında kayıtlı olması şarttır. İstekli ilk okul mezunlariyle kara gedikli okulnun ikinci veya üçüncü sınıflarına girecek orta birinci veya ikinci sınıfı ikmal etmiş olanların şubeye müracaatları lâzımdır.

Merkez hali

375 bin liraya yaptırılacak

Belediye, Basmahane civarında üç yüz bin liraya büyük bir hal inşasını münakasaya çıkarmış, fakat talip çıkmadığından hal keşif projesine göre inşaat bedeline 75.000 lira zam yapılmıştır. Hal, 375 bin liraya inşa ettirilecektir. İnşaata bu sene içinde başlanacaktır.

Yunanlı meslekdaşlarımız

Yunan gazetecilerinden iki meslekdaş, şehrimize gelmiş, fuarı ziyaret etmişlerdir. Yunanlı meslekdaşlarımız, izmir fuarını fevkalâde güzel bulduklarını söylemişlerdir.

Doktorumuzun Köşesi

DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI DOKTOR M. ŞEVKİ UĞUR DİYOR Kİ:

Insan vücudu işliyen bir makineye benzer

Her hangi bir makine işlemek için nasıl kömür, benzin ve elektirik gibi kuvvet ve maddelere muhtaç ise vücud makinesi de faaliyet göstermek, hayatiyetini muhafaza edebilmek ve yaşama vazifesini yapabilmek için, muhtelif yiyecek ve içecek gibi muhtelif maddelere muhtaçtır.

Benzin ve kömürünü alamıyan makineler işleyemezler, dururlar. Vücut makinesi de kendi organlarına lâzım gelen besinleri alamazsa iş göremez. Her yaşıyan canlı gibi insanlar da yaşamak için bir çok kireçlere muhtaçtır. İnsanlar güneşi, havayı, ve suyu çok kolay buldukları halde besinler tedarikinde fazla zorluk çekerler. Bütün hayat kavgası ve yaşama mücadelesi ve bu kadar didinme ve cabalama hep bu maddeleri elde etmek için yapılır. Yiyecek ve içecek bulmak için her canlı, çalışmak ıstırarında kalır. İnsanlar da yiyecek için didinirler.

Aç kalmış bir insan vücudu mahve mahkûmdur. İnsanlar gıda aldıkları müddetçe ayakta durur, çalışır ve çabalarlar.

Yemek zevki, iyi beslenme arzusu insanların yemeğe olan düşkünlüklerini çoğaltır. Bazan yemek zevklerini haddinden ziyade suiistimal edenleri de görürüz.

Hatta vücudleri zehirlenecek kadar yemekten bile çekinmezler. Öyle insanlar vardır ki, arzu ettikleri yiyecekleri bulamayınca üzülürler. Ve bundan dolayı uzviyetlerinin beslenemiyeceklerini sanarak büyük bir eleme ve yeise kapılırlar.

Bu gibi insanlar börekler, kızartmalar, tatlılar, kuzular daha bir çok gıdalarla sofralarını doldurmak isterler. Kendi fikirlerince bunlar, sağlıkları için de mutlak lâzımdır. Halbuki böyle fazla dolu ve bol olan sofralar ne sıhhata daha fazla yarar ne de insanın ömrünü uzatır.

Hakikatte bu mebzul ve muhtelif yemekler vücud makinesini hiç duymadan yorar ve bozarlar. Kuvvet verecekleri yerde, sağlığını bozarlar. İnsanlar bilmelidirler ki, böyle bol gıdaları almakla en sonunda bunların zararlı hesabını vereceklerdir. Vücudün ihtiyacı olan gıdadan fazla bir gıdayı uzviyete ithal etmek bir cinayettir. Bunun er geç cezası çekilecektir.

Çünkü, fazla ve bol gıda vücudün çevikliğini, tenasübünü, güzelliğini, letafetini tamamiyle kaybettirip en evvel vücut şişmanladığı için bütün vücudun güzelliği zail olur. Ve bir çok hastalıklara hazırlanır. Vücud kuvvetini kaybeder, faaliyetini azaltır. Uzviyetin mühim organlarından olan kan damarlarını katılaştırır, vücudü romatizmaya sürükler. İnsanı şeker illetine müptelâ kılar. Safra ve böbrek kum ve taşlarına yardım eder. Kalbi yağlandırır ve nihayet sekteye sebep olur. İşte hep bu tablolar, bu felâket manzaraları fazla beslenmelerin neticesidir. İnsanlar daima sade ve tabiiliği bırakmadan, vücudun ihtiyacı nisbetinde lâzım gelen gıdaları alırlarsa daha ferahlı ve daha neşeli bir hayat geçirirler.

Üzüm, incir, sebze ve meyve yiyen insanlar dünyanın en kuvvetli ve en kudretli vücudlarını taşımakta olduklarına katiyetle emin olmalıdırlar.

İncir ve üzümün yaş ve kurusunun vücude pek çok faydası vardır. Bunların kalorisi ve vitaminleri de fazladır. Sebze ve meyve vücud makinesine enerji ve kuvvet verirler. Meyve ve sebzeleri çok yiyen insanlar daima şen ve şatır yaşarlar.. Bunların vücud makineleri hem kuvvetli, hem de sağlamdır. Sağlam olan vücad istediği gibi çalışır, yorulmaz ve kocamaz.

FUARDA
Bu akşam
İstanbul belediyesi
ŞEHİR TİYATROSU
Saat 21.30 da
Bir Muhasip aranıyor
Komedi dört perde
Dikkat: Tiyatro sergi sarayının arkasındadır.

Sulh mü, Harp mı?

— Baştarafı 1 inci sahifede —

terler temayül ederlerse ingilterenin böyle bir müzakereyi mümkün kılmak ve müsbet bir neticeye vardırmak hususunda bütün kuvvetlerini sarfetmeğe âmade bulunduğunu da temin etmiştir. İngilterenin bunun için ileri sürdüğü bir tek şart vardır, o da lâfzî ve filî tehdidlere nihayet verilmesidir. Zaten bir müzakerenin başlıyabilmesi için bundan daha tabiî bir şey tasavvur edilemezdi.

İngiliz kabinesi bu kadarla da iktifa etmemiş, bütün bu noktai nazarını evvelce Almanya tarafından verilmiş olan bir muhtıraya cevab tarzında Berlindeki sefiri vasıtasiyle doğrudan doğruya Alman hükûmetine de tebliğ etmiştir.

Görülyor ki demokrasilerin cephesi insaniyeti bir harb felâketinden korumak için insan kudretinin yettiği herşeyi yapmakta kusur etmemiştir. Ve kendisine imkân verilirse yarın da yapmakta tereddüd etmiyecektir.

Bundan sonra artık bütün karar ve mesuliyet totaliterlere ve bilhassa Almanyaya teveccüh etmektedir. Danzig davası Almanya için nihayet dört yüz bin nüfusluk bir tek şehrin mukadderatı meselesidir. Karşılıklı haklara riayet edilmek kaydiyle nihayet müzakere yolu ile de Almanları tatmin edecek bir neticeye bağlanması mümkün olan bu şehrin mukadderatı için bütün Almanyayı ve onunla birlikte bütün dünyayı kana ve ateşe boğmakta Alman devlet adamları bir isabet ve mantık bulacaklar mı, bilmiyoruz.

Halbuki Almanya için bu kadar basit olan Danzig davası demokrasiler için bütün insanlığın bugünkü mukadderatını tayin eden muazzam bir dava halindedir.

Demokrasilerin Danzig davasiyle ileri sürdükleri tez milletler arası ihtilâflarda zorbalığa nihayet vermek meselesidir. Yalnız Almanya ve totaliterler değil, bütün medenî dünya devletleri aralarındaki ihtilâfları hal için zorbalığa, kuvvete müracaat etmekten vazgeçmeli, karşılıklı müzakere usulünü kabul etmelidir. İnsanlığın atisi, medeniyetin kurtulması için bundan başka yol yoktur. İşte haddi zatinde Almanya için basit olan Danzig davası gene Almanyanın hatalı hareketi yüzünden demokrasiler için bu derece geniş ve şümullü bir mahiyet almıştır.

Biraz evvel de söylediğimiz gibi demokrasiler cephesi bu davanın hem tarafeyni tatmin edecek ve hem de beşeriyeti kanlı bir felâketten koruyacak bir şekilde halledilmesi için mümkün olan herşeyi yapmış, en son tedbir ve vasıtalara da baş vurmuştur.

Şimdi karar vermek sırası totaliterlerin ve bilhassa Almanyanındır.

Önümüzdeki pazar günü Tannenberğ zaferinin yıldönümü münasebetiyle B. Hitlerin bir nutuk irad edeceği malûmdur. Memleketinde her şeye itirazsız hâkim olan bu zatın insaniyeti bir harbe mi, yoksa sulhe mi sürüklemek istediği ancak o gün anlaşılacaktır.

Tekrar edelim dünyanın mukadderatı B. Hitlerin dudaklarından çıkacak sözlere bağlı bulunuyor. Hattâ Almanyanın mukadderatı hesabına da temenniye şayandır ki bu sözler insaniyete harb değil, devamlı sulh ümidi getirsin.

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

—=o=—

B. Selim Sırrı

Samsun halkevinde bir konferans verdi

Samsun, 25 (A.A) — Ordu mebusu B. Selim Sırrı Tarcan, dün akşam Halkevinde bir konferans vermiştir.

Konferansta, başta vali vekili, tümkomutan vekili, askerî ve sivil erkân olmak üzere yüzlerce vatandaş bulunmuştur.

Papagos

Londraya gitmedi

Atina, 25 (A.A.) — Atina Ajansı, genel kurmay başkanı general Papagosun Londraya hareket ettiği hakkında bazı yabancı gazetelerde çıkan haberlerin kat'iyyen esassız olduğunu bildirmektedir.

SON HABERLER

Ingiltere, Polonya ile bir mütekabil yardım paktı imzaladı

Bu pakt, gerek Pariste ve gerekse Varşovada büyük memnuniyetle karşılanmıştır. Pakt beş sene için muteberdir

Londra, 25 (Radyo) — Hariciye nazırı Lord Halifaks ile Polonya sefiri Rasimski arasında bugün bir mütekabil yardım paktı imzalanmıştır. Bu pakt, metni aşağıda yazılı altı maddeden ibarettir:

1— Akitlerden biri üçüncü bir devletin tecavüzüne uğrarsa, diğeri bütün kuvvetlerile ona yardım etmeği taahhüd eder.

2 — Avrupa devletlerinden biri, akitlerden birinin istiklâlini ortadan kaldırmak maksadile tecavüze kalkışırsa, diğer akit derhal mütecaviz devlete karşı mukabelede bulunacak ve bütün kuvvetleriyle harekete geçecektir.

3 — Herhangi bir devlet akitlerden birinin iktısadî menafiine tecavüz ettiği takdirde muahedenin birinci maddesi tatbik olunacaktır.

4 — Akitler, bir taarruz vukuunda kara, deniz ve hava kuvvetlerini biribirlerinin emrine âmade bulunduracağını taahhüd ederler.

5 — Bir harp vukuunda akitler münferiden mütareke ve sulh aktedemezler.

6 — İşbu mütekabil yardım paktı, bugünden itibaren meriyete girmek şartiyle beş sene için muteberdir.

Varşova, 25 (Radyo) — Hariciye nazırı Lord Halifaksla Polonya sefiri Rasimski arasında imzalanan mütekabil yardım paktı bura mehafilinde memnuniyetle karşılanmıştır.

Paris, 25 (Radyo) — İngiltere ile Polonya arasında aktedilmiş olan mütekabil yardım paktı, siyasî ve resmî mehafilde çok iyi bir tesir uyandırmıştır.

Trakya'da muazzam bir geçit resmi yapıldı

Geçit resmi, tam dört saat sürdü. Mısır askerî hey'eti ateşemiliterler ve meb'uslar vardı

İstanbul 25 (Telefon) — Geçit resmî Edirnede nümune çiftliği meydanında yapıldı. Yüz bin kişinin seyrettiği bu muhteşem sahne fevkalâde idi.

Geçit resmine elli bin asker iştirak etti.

Sabah saat 7,30 da mareşalımız Fevzi Çakmak refakatlerindeki kumandanlarla şeref tribününe geldiler. Biraz sonra Edirne üzerinden yüzden fazla tayyaremiz göründü. 8,15 te Trakya kolordusu kumandanı, general Salihle erkânıharbiyesi geçti. Arkadan yedi fırkadan mürekkep piyade kuvvetlerimiz, saat 10 a kadar geçti. Müteakiben, bindirilmiş ağır makineliler alayı, istihkâm ve muhabere birlikleri, sahra topçuları, zırhlı Tugay, motosiklet ve harp otomobilleri ve tanklar, ucu bucağı gelmez şekilde geçti. Göğüsler iftiharla kabardı. Sevinçten ağlıyanlar çoktu. Bu kadar büyük geçit resmî şimdiye kadar görülmedi.

Geçit resmi tam dört saat sürdü. Mısır askerî heyeti, mebuslar ve ataşemiliterler vardı. Halk, kahraman ordumuzun intizamı karşısında hayranlık içinde kaldı.

Romanya

Hakkında Roma'nın verdiği haber!

Roma, 25 (Radyo) — Bükreşten haber veriliyor:

Romanya hükûmeti, bir harp vukuunda ancak kendi hududlarını müdafaa edeceğini bildirmiştir.

Ingiltere, Romanya hükûmetine mühim bir teklifte bulundu

Bu teklif, Macaristan ve Bulgaristan lehine hudud tashihi mahiyetindedir. Romanya teklifin geri alınmasını istedi

İstanbul, 25 (Telefonla) — İngilterenin Romanya maslahatgüzarı, bugün hariciye nezaretine giderek, Gafenko ile uzun müddet konuşmuş ve hükûmeti namına bazı tekliflerde bulunmuştur.

Son alınan haberlere göre, İngiliz maslahatgüzarı, Bulgarisatn ve Macaristan lehine olmak üzere Romanyanın hudud tashihi yapmasını teklif etmiştir.

Gafenko, menfî cevap verileceğini beyan ederek, bu teklifi geri almasını İngiliz maslahatgüzarından rica etmiştir.

Mareşal Voroşilof

Rus - Ingiliz - Fransız müzakerelerine lüzum kalmadığını bildirdi

Paris, 25 (Radyo) — Moskovadan haber veriliyor:

Mareşal Voroşilof, bugün ingiliz ve Fransız askerî heyetleri reisleri general Dumenin ile amiral Plonketi kabul etmiş ve Rus - Alman paktından sonra, bir müddet evvel başlıyan Rus - ingiliz - Fransız müzakerelerinin devamına lüzum kalmadığını beyan eylemiştir.

General Dumenin ile amiral Plonket, on dakika süren bir konuşmayı müteakip mareşal Voroşilofla vedalaşarak ayrılmışlar ve biraz sonra Moskovayı terketmişlerdir.

Türk - Alman

Ticaret muahedesi yeniden tadil edildi

İstanbul, 25 (Telefonla) — Türk-Alman ticaret muahedesi tadil edilmiştir. İki taraf, mukabil tarafın takasiyle mal alabilecektir.

Rus - Japon

Sovyet Rusya, Japonya ile de anlaşmak istiyor

Tokyo, 25 (Radyo) — Son alınan haberlere göre; Sovyet Rusya; japonya ile olan bütün ihtilâflarını sulhen tesviyeye âmade bulunduğunu ve hattâ, Almanya ile yaptığı gibi bir ademi tecavüz paktı yapmak istediğini bildirmiştir.

Danzigte son vaziyetin aynası

Polonyada askerî faaliyet gittikçe artmaktadır. Berlinde hüküm süren kanaat nedir?

Berlin, 25 (A.A.) — Havas ajansından:

Bu sabah Berlinde iyi haber alan menbalardaki kanaat vaziyetin hemen derhal kendini gösterecek bir tehlike arzetmeden vahimleşmiyeceği merkezindedir.

Nachtausgabe gazetesi, Danzigin etrafında bulunan Polonya askerlerinin artık Polonya hükûmetinin kontrolünde bulunmadığını isbata çalışmaktadırlar.

Angriff gazetesi, Berlindeki sükûn ile Paris ve Londradaki sinirliliği mukayese ediyor ve diyor ki:

Almanyada herkes biliyor ki bugünlerde alınacak karar Danzigi ve koridoru değil fakat ingilterenin çemberleme siyaseti ile dünyadaki vaziyeti umumî tehlikeye giren Almanyanın mukadderatını alâkadar edecektir.

Angriffin dahilî propagandanın takviyesini istihdaf eden bu sözleri Moskova paktının çember cephesini yıktığını bildiren diğer gazetelerin yazdıkları ile bir tezad teşkil eylemektedir

Danzig, 25 (A.A.) — Matbuat bürosu âyan meclisinin Danzigte hususî otomobillerin işlemesini meneden bir kararnamesini neşretmiştir. Bu tedbirin sebebi Polonyanın hududu kapaması sebebiyle benzin gelmiyeceğinden sarfiyatı mümkün olduğu kadar azaltmaktır.

Danzig, 25 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Danzig arazisinden bilhassa Krschemken ve Goldkurg hududu istasyonlarından yapılan müşahedelere göre Polonya arazisinde asker tahşidatı devam etmektedir.

Danziger Vorposten muhabiri gazetesine şu haberi veriyor:

Dürbünle yaptığım müşahedeler Polonya arazisinde ezcümle Kokoschken ve Matern de büyük askerî hareketin vukuunu göstermektedir. Danzig hududunda iki kilometre ötede Kokoschken istasyonuna dün bütün gün asker ve eşya ile dolu trenler gelmiştir. Gelen asker bilhassa piyade ve oldukça mühim miktarda da suvaridir. Kıtalar Ramkau ve Pampau köylerine doğru yollanmıştır.

Alman kumandanları

Dün sabah Hitler'in riyasetinde toplanarak konuştular

Berlin, 25 (Radyo) — Hitler, bugün öğleden evvel başta Mareşal Göring olmak üzere bütün kumandanları çağırmış ve bir konferans akdederek kendileriyle uzun müddet konuşmuştur.

Ingiltere - Fransa

Japonyayı Totaliterlerden ayırmağa çalışıyorlar

Paris, 25 (Radyo) — japonyanın, Rus - Alman paktından sonra kendisi için ne gibi bir hattı hareket tayin edeceği belli değildir. Bazı rivayetlere göre, ingiltere ve Fransa, japonyayı totaliterlerden vazgeçirmek için kendisine mühim tekliflerde bulunacaklardır.

Düşündüklerim

"Varak mihri Vefayı kim Okur, kim dinler„

Orhan Rahmi GÖKÇE

Amerika Cumhurreisi M. Ruzvelt, geçenlerdeki mesajının uğradığı akamete rağmen, ikinci bir mesajla italya kralına baş vurdu.

Papa da bir mesaj neşretti.

Belçika kralının mesajı ise, şuracıkta iki günlük hâdisedir.

Fakat bunların akisleri ve tesirleri, şantajcı, blöfcü blok üzerinde hiç de görülmedi. Bütün bir beşeriyetin insanî, vicdanî duygularını harekete getiren bu mesajlar, sanki Merih yıldızından gelip de bu toprak üstündeki hiç bir şeyle, bu toprağa aid hakikatler, tarihler, medeniyetler ve endişelerle ve insan denilen bu yaradılışın akıl ve hissi ile, mantık ve iç âlemi ile alâkaları yokmuş gibi, onların üzerinde hiç bir aksülâmel uyandırmadı.

Şu halde, bütün bildiklerimizin haricinde bir ruh ve kafa buhranı ile karşı karşıya bulunuyoruz, demektir. Suya işlenen ömürsüz ve uçucu nakışlar bile bu mesajlar kadar biçare değildir.

Mesaj!...

Fakat beyhude bir teşebbüs değil mi?

Bu ölçüde mesaj, bir dildir, bir vasıtadır, bir harekettir. Onu, ancak ondan anlıyana göndermek gerektir. Eger karşınızdaki bundan anlamıyor veya anlamak istemiyorsa, yapacağınız şey, ona kendi alıştığı ve kavradığı vasıta ile mukabele etmek gerektir.

Bu, ne olabilir?..

Evvelce de çok söyledik: Kuvvet!

Almanya ve İtalya sulh masasına bir kaç defa oturdular. Burada konuşup imzaladılar, diğer tarafa geçip bozdular ve yaladılar. Blöf ve tehdidlerin piyasada revaç bulduğu müddetçe, onlar adeta bunu siyasetlerinin bir sistemi, bir karekteri haline getirdiler. Fakat bunun sonu?.

İşte geldi, çattı...

Artık bu siyasete bir «yuh ve yuh» borusu çalınacaktır. Ne çare ki, bu boru, dört kitabın bahşettiği İsrafil denen meleğin surunu geçecek ve dünyamız, bir çiğ gibi yuvarlanarak, korkunç, baş döndürücü bir uçurumun en derin noktasında kayalara çarpıp parçalanacaktır. İnsanlığı düşündüren budur, yoksa Almanya ve İtalyaya karşı verilecek harb değil.. Harbden korkan, şantaja ve tehdide kıymet veren kalmamıştır. Çemberlaynin dün avam kamarasında söylediği nutkun tonuna ve soğukluğuna dikkat edilirse, demokrasiler cephesinde havanın değişip fırtınaların homurtusu ile dolup boşalmağa başladığı anlaşılır. Endişe, yalnız medeniyete, yalnız masum insan ve milletlerin haklarına ve uğrıyacakları facialara aittir..

Bizce mesajların kıymeti, bir hâdiseyi tarih ve insanlık huzurunda tesbit etmek, daha doğrusu harbi kimlerin çıkardığını cihan umumî efkârına ihsas ve kabul ettirmekten ibarettir.

Yoksa;

«Varakı mihri vefayı kim okur, kim dinler.»

Yugoslavya Kabinesi

Istifa etti ve tekrar kuruldu

Belgrad, 25 (A.A) — Sırp - Hırvat uzlaşması, olmuş, bitmiş telâkki olunabilir.

Neşredilen resmî bir tebliğe göre, Maçek - Tsvetkoviç projesi, eksperlerin tetkikinden geçtikten sonra, niyabet meclisinin tasvibine iktiran etmiştir.

Bu projenin, artık bir gün meselesidir.

Belgrad, 25 (A.A) — Yeni kabineyi kurmağa yeniden memur edilmiş olan başvekil Tsvetkoviç Sırp - Hırvat anlaşması dolayısiyle kabinenin daha geniş bir temele davanması icap ettiğini ve eski kabinenin bundan dolayı istifa eylemiş olduğunu söylemiştir

HİKAYE:

Karyola

Leman: 28 yaşında; yüksek bir kokottur.

Nedret: Onun hizmetçisi. 32 yaşında.

Lemanın evinde. Genç kadın üçüncü katta âdi, tahta bir karyolada yatmaktadır. Elinde bir roman vardır.

Nedret — Hanımım, bu yatakta rahat mısınız?

Leman — Rahat ne demek çok rahat..

— Başka bi rşeye ihtiyacınız yok mu?

— Şimdilik hayır. (Nedret güler) neye gülüyorsun?

— Hiç..

— Söyle, söyle..

— Bu yaptığınız şeye şaşıyorum da...

— Yani beni budala sanıyorsun değil mi?

— Beni affediniz amma, bazı kere evet.. Dostunuz fevkalâde zengin.... Parasının hesabını bilmiyecek kadar zengin bir müteahhid.. Size her ay üç yüz lira veriyor.. Sonra, böyle mükellef bir konakta oturuyorsunuz. Sizin yatak odanız gibi yatak odaları İstanbulda az bulunur. Karyolanız vaktiyle kimin karyolası imiş, hatırıma gelmiyor.

— «....» sultanın...

— O da sizin gibi bir kadın değil mi?

— . . . .

— Her neyse.. Bütün bunlara malik olmak, sonra da hiç birinden haz etmemek ve bu odaya çıkarak şu âdi karyolada yatmak! Ne yapayım, şaşıyorum.. Bir türlü aklım almıyor. Sonra, tuvalet takımınız hep gümüşten...

— Ne olacak?

— Eğer bunlar benim olsa, tuvalet odamdan hiç çıkmam..

Düşünün bir kere: Halis gümüş. Halbuki siz, beyefendi gider gitmez, bu odaya çıkıp çinko bir tas içinde yıkanıyorsunuz.

— Çinko tas daha zarif. Zeki bir kız olduğun halde bunu anlamak istemiyorsun. Bahsederim ki şimdi benim yerimde olmak isterdin, değil mi?

— Ne yalan söyliyeyim, hanımım, şüphesiz isterim.

— Hakkın var.. Hizmetçi olmaktansa hanım olmak her halde daha iyidir.

— Elbette... Meselâ siz benim yerime geçmek istemezsiniz değil mi?

— Senin yerine değil!.. Fakat başkalarının yerine geçmek isterim.

— Kabil değil mi?

— Kabil..

— Faka bundan daha iyisini bulamazsınız. Bir müteahhid... Ayda 300 lira.. Gümüş takımlar, elmaslar..... Her şey..... Düşünün bir kere

— Doğru.. Bunlar hepsi güzel fakat çok.. Artık usandım; iğreniyorum. Hayattan zevk almak için bunlara ne lüzum var?

— Sanki alay ediyorsunuz?

— Ne için alay edeyim?

— Sene sonuna geldiğimiz halde hiç para arttıramadığınızı daha dün söylüyordunuz.

— Yalan değil a.....

— Eğer iddianız veçhile hayattan zevk almak için bunlara lüzum yoksa, şimdiye kadar niçin para artırmadınız?

— Ne ahmaksın kız! Kabil değil arıttıramam. Müteahhidin ve başkalarının verdiğini avuç dolusu harcetmeğe mecburum. Düşün; kokotum amma, yüksek cinsten.. Paranın hesabını düşünmeden yaşamalıyım. Arkamadan koşan adamların en ziyade hoşuna giden şey israf ve sefahattir. Bunlar, eğer parayı sokağa atarsam verirler. Elini, avucunu sıktın mı kimseyi göremezsin. Abdesthane penceresine metresi beş liradan dantel.lar, salona beş yüz liralık halılar, kadife oda takımları koyuyorum zannediyorsun? Bu, böyle lâzım.. San'at icabı.

— Bundan dolayı sizi daha çok seviyorlar mı?

— Daha çok sevmezler. Fakat muhabbetleri daha uzun olur. Hem, mesud olmak için bana bunların hiç lüzumu yok. Ayda elli liralık bir irat temin edebilsem, deniz kenarında, beyaz küçük bir evde yaşarım..

— Fakat gümüş tuvalet takımını beraber alırdınız değil mi?

— Katiyen... Onlardan usandım artık..

— A, a!..

— Neyse.. Bu hülyaları bırakalım. Nedret... Şimdilik şu küçük odayı mahsus böyle döşettim.. Burada yapayalnız kalınca kendimi pek mesud zannediyorum.. Şimdi anladın mı? Bu odaya hiçbir erkek ayak basmadı. Müteahhidin gelmiyeceği geceler kendi odama çıkarım. Bu yatak kendi yatağım. Romanımı alır, rahat rahat okurum. Burada bulunmakan o kadar memnunum ki.. Bu karyolayı on liraya aldım. Halbuki aşağıdaki karyola değe biçilmiyecek kadar kıymettedir.

Onda «....» sultan yatmış.. Daha bilmem kimler yatmış.. Halbuki bunda benden başka kimse yatmadı. Anlıyor musun, bu karyola benimdir, benim... Başka hiç kimsenin değil.. Öbürü uyku karyolası değil.. Onu hiç sevmiyorum. Haydi, şimdi içecek bir şey getir.. Hararet bastı..

— Şampanya getireyim mi?

— Hayır, biraz su..

(Nedret çıkar; biraz sonra telâşla gelir)

— Oh hanımım, hanımım..

— Ne var?

— Beyefndi geliyor. Treni kaçırmış!

— Yarabbi ne rahattım! (Romanı kapar, oturur) şimdi kalkmak, giyinmek, aşağı inmek.. Deli ve ihtiyar âşıkla yatmak..

Nedret — Başka bir akşam kendi yatağınızda yatarsınız..

— Doğru, öyle.. Fakat bu akşamı kaybetmek!.. Ne büyük felâket!..

Fransa

— Baştarafı 1 inci sahifede —

cihanı kana boyayacak olan bir harbi geriletmek için elimizden geleni yapacağız. Bugünkü ihtilâflar, sulhan her zaman hallolunabilir. Ancak, bunun için hüsnüniyet ve itimat lâzımdır.»

Daladiye, müteakiben Danzig meselesinden bahsetmiş ve şunları söylemiştir:

— Danzig bir sebeptir. Asıl maksad, Polonyanın ortadan kaldırılmasıdır. Otuz üç milyonluk bir devletle beraber, diğer bazı milletlerin de ve daha doğrusu bizim de mevcudiyetimiz mevzuubahistir.

Tahmin edersiniz ki, Almanyanın her istediğine razı olursak, bir gün vatanımıza da göz dikecek ve bizi boyunduruk altına almak istiyecektir. Böyle bir felâketin dehşet ve azametini elbette takdir edersiniz.

Biz, böyle bir âkıbete maruz kalmamak için tecavüze karşı koymağa karar verdik. Bu hususdaki azmimiz çok katidir.»

Daladiye, Rus - Alman misakından da bahsederek demiştir ki:

— Aylardanberi sulh için Rusya ile müzakerelere girişmiştik. Fakat Rusya, çok nazik bir zamanda taahhüdlerini unutarak Almanya ile gizlice anlaşmış ve bir ademi tecavüz paktı imzalamıştır. Hemhudud olmadıkları halde iki devletin bir ademi tecavüz paktı imzalamaları gariptir. Vaziyet öyle gösteriyor ki bu pakt, Fransa ile dostları aleyhine olarak aktedilmiştir.»

Daladiye, bundan sonra Papa ile Ruzveltin ve Belçika kralı Leopoldun mesajlarından bahsetmiş ve bu gibi teşebbüslerin, Fransaca sempati ile karşılandığını söylemiştir.

Daladiye, bundan sonra demiştir ki:

— Şu anda, aylardanberi mütecerrid ve ıstırap içinde kıvranan Polonyayı düşünmekten hali değiliz. Bu devlet tecavüze uğrarsa, ona bütün kuvvetimizle yardıma koşacağız. İngiltere de bizimle beraberdir. Ve bu anda ingiliz-Fransız milletleri birbirine bağlıdır. Enerjimizin muzaffer olacağından eminiz. Fransız milleti, hiç bir zaman şiddete karşı boyun eğmiyecektir.»

Daladiye, mesajını şu sözlerle bitirmiştir:

— Hükûmetin bir işaretiyle seve seve hududlara koştuğunuz bir anda elbette ki size vatanseverlik dersi verecek değilim.»

Arada sırada

Papanın sesi

Vaziyet çok karıştı. Buna rağmen, sulhün sarsılmıyacağını ümid edenler, harbi muhakkak zannedenlerden daha çok. Bunun sebebi, sulhü korumak istiyenlerin temiz bir kalble boş durmamalarıdır.

Evvelki akşam Belçika kralı Leopoldün medeniyet âlemine olan hitabını, Ruzveltin İtalya kralına çektiği telgraf takip etti. Bu arada, Papa 12 inci Piyunun da sesi işitildi.

Tarihin dili, eski zamanlarda Papaların Avrupa devletleri üzerinde büyük bir nüfuzu olduğunu söylüyor.

Eski zamanlarda Papaların Avrupa devletlerine karşı ne derece nüfuz sahibi olduğunu şu iki hâdise isbat eder:

Bir vakit, küçüklüğüne rağmen müstemlekesi çok olan Portekiz, o sıralarda Avrupada saylı devletler sırasında yer tutmuş bulunan İspanya ile arayı bozmuştu. İspanya, Portekizin müstemlekelerine göz dikmiş ve bunlardan bir kısmını koparmağa kalkmıştı. İki devlet arasındaki ihtilâf, had bir devreye girmişti. Muazzam ve kanlı bir harbin patlamak üzere olduğunu anlıyan Papa 6 ıncı Aleksandr, 1493 tarihinde hiç bir teklif beklemeden araya girmiş ve harita üzerinde çektiği bir çizgi ile her iki tarafı memnun etmek suretiyle ihtilâfı ortadan kaldırmıştır.

O tarihten bir kaç yüz sene sonra, Karolin adalarından dolayı ispanya ile Almanya arasında çıkan ihtilâf, harbi tevlid etmişti. Bu ihtilâfta Papanın nüfuzu tekrar görülmüştü.

Zamanın Papası, o vakit de araya girmiş ve harbi durdurmakla beraber, gene iki tarafı memnun eden bir surei hal bulmuştu.

Danzig ihtilâfı yüzünden cihan şimdi büyük bir harb tehlikesiyle karşı karşıya gelmiş bulunuyor. Bakalım, Papa 12 inci Piyunun dün geceki mesajı, vaziyete ne dereceye kadar müessir olacak?

KÂMİ ORAL

Belediye encümeni

Belediye reisi Dr. Behçet Uz, dün şehrin muhtelif yerlerindeki belediye inşaatını teftiş etmiştir. Öğleden sonra toplanan belediye daimî encümeni, yeni bazı yol ve kanalizasyon inşaatını müteahhidlere ihale etmiştir.

Doktor
Zühtü Ergin
Her türlü, idrar, balgam, kan ve saire tahlilleri yapılır.
Müracaat yeri:
İkinci beyler sokak No. 25
Telefon: 3869

Halkın fikirleri

Fuar, çocuklar

Başka memleketlerdeki Fuarlara nasıl girildiğini bilmiyorum. Ancak memleketimizde beş kuruş mukabilinde girildiği malûm ve buna bir diyecek yok. Fakat üç yaşındaki çocuklardan da bu beş kuruş duhuliye aranılması bilmem ne dereceye kadar mantığa uygundur?

Dün akşam ailem ve üç yaşındaki çocuğumla fuara gittim, ve kapı memurlarının bu ihtarı karşısında kalınca hayret ederek bir B. zabıta memuruna müracaat ettim ve o da bunu teyit etti.

Acaba bu iş doğru mudur?!..

Park otelinde Ödemişli
Ziya Akdoğanlı

Öğretmen ve talebe tetkikleri

Dün Bursalı 80 öğretmen geldi

Dün saat 17 de Bursa öğretmenlerinden mürekkep 80 kişilik bir kafile şehrimize gelmiştir. Bursalı öğretmenler, Fuarı ve İzmirin görülmeğe, gezilmiye değer yerlerini gezip göreceklerdir. Misafir öğretmenler, birinci Erkek lisesinde kalacaklardır.

∴

Şehrimizde bulunan yüksek öğretmen okulu talebeleri, Fuarı gezmişlerdir. Bugün Bergamaya giderek harabeleri ziyaret edecek, pazartesi günü İstanbula döneceklerdir. Yüksek öğretmen okulu talebeleri, Karşıyaka Kız öğretmen okulunda misafir kalmaktadırlar.

G. Cemil Taner

Dün akşam konferans verdi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

yakından yapılacak olan resmî tebligat nazır bulunmalarını ve tebliğ yapılınca hemen gençlik kulüplerine koşarak idmanlarına ve yurd müdafaasına hazırlanmalarını söylemiş, İzmir gençlik alayının ilk nüvesini cumhuriyet bayramında gösererek İzmir gençliğinin cumhuriyete ve Millî şefe bağlılıklarını teyid etmelerini tavsiye etmiştir.

General Taner, Hoparlörlerle bütün şehre yayılan bu müsahabe pek çok alkışlanmıştır.

B. Ali Hurşid

Devlet demiryolları Ankara ikinci işletme telgraf fen müfettişlerinden B. Ali Hurşit mezuniyetle şehrimize gelmiştir.

ÜZÜM BORSASI İZMİR

422	J. Kohen	7	625	10	25
404	M. j. Taranto	12		14	
295	Ş. Remzi	1	8	2	50
139	M. Beşikçi	10	375	11	50
170	S. Erkin	9	25	11	50
123	Ü. Tarım şir	9	25	10	
114	U. H. Nazlı	7	25	8	75
88	Nihat Üzümcü	8	50	13	25
68	Ahmet tabak	7	50	10	50
66	Öztürk L. şir.	8	75	11	75
65	K. Taner	10		13	75
58	L. Galendi	12	50	12	50
48	Alyoti Bi	11	50	13	
42	M. Eliyaşlı	8	75	9	125
11	j. Taran. Ma.	8	50	8	50
9	Hilmi uyar	11	50	11	50
3	S. Paterson	13		13	
2	Özşımlak oğ.	14	75	14	75

2127
8274 Dünkü yekûn

10401

No.	F.
7	8 50
8	9 25
9	10 25
10	12
11	Mal yok
12	«

İncir

586	M. Haydar Nazlı	8		11	50
459	Şerif Remzi	9		15	
200	Tütsü ile T. in. ş.	8		11	
174	A. Muh. Ataman	8		11	
113	B. S. Alazaki	10		14	50
113	Ş. Riza H.	8		11	
56	Hayı mLevi	11		11	
24	Askeroğlu	10		11	
16	j. Taranto Ma.	10	50	14	50

1744 yekûn
5108 Dünkü yekûn

6852 U. yekûn

Zahire borsası İZMİR

564	B. Pamuk	38 44
5081	Kilo yapağı	53 53

Sümerbak
Köylü giyim eşyası satışlarına başlamıştır. İstifade ediniz.

Doktor
M. Şevki Uğur
Birinci sınıf dahilî hastalıklar mütehassısı
İzmir Beylersokak No. 82
Telefon No. 3286
Hastalarını sabahtan itibaren ve gece vakti kabul ve muayene eder.

Limon Çiçeği 90 derece
S. FERİT
ECZACIBAŞI
Kolonyalarından
(Kilo Yalınız 300 Kuruş)
Çam
NEJAT
Kolonyalarından
(Kilo Yalınız 200 Kuruş)
Depo: Şifa Eczanesi
Fuar müddetince S. Ferit Eczacıbaşı paviyonlarında yüzde 10 Tenzilât

RADYO

Bugünkü program

1639 M. 183 Kos./120 Vw Kw
T. A. Q. 19.74 M. 15195 Kos./20 Kw.
T. A. P. 31.70 M. 6465 Kos./20 Kw.
TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU

13.30 Proğram
13.35 Türk müziği:
Okuyan: Radife Neydik
Çalanlar: Vecihe Daryal, Fahire Fersan, Refik Fersan
1 — Kürdilihicarkâr peşrevi
2 — Rahmi bey - Kürd. hicazkâr şarkı (Söyle ey mıdrıbı nazende eda)
3 — Şemseddin Ziya kürdi hicazkâr (güvenme hüsnüne
4 — Şemseddin Ziya kürdi hicarkâr (bıktım elinden)
5 — Sadettin Kaynak kürdi hicazkâr (bir gün yaşadık)
6 — kürdilihicarkâr saz semaisi.
14.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri
14.10 Müzik (dans müziği - Pl.)
15-15.30 Müzik (şen oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateşböcekleri)
18.30 Proğram.
18.35 Müzik (küçük orkestra - şef Necip Aşkın)
1 — Mendelssohn Venedik Gondol şarkısı ve ilkbahar şarkısı.
2 — Tschaikovvky Güftesiz şarkı
3 — Emmerich Kalman Garfin Mariça operetinden potpuri
4 — Gretchaninovv Ninni
5 — Oscar Nedbal Vals
19.10 Türk müziği: Fasıl heyeti
20.00 Memleket saat ayarı
20.00 Temsil
20.40 ajans ve meteoroloji haberleri
21.00 Türk müziği:
Okuyanlar: Samahat Özdenses, Mustafa Çağlar
Çalanlar: Vecihe Daryal, Fahire Fersan, Reşat Erer, Refik Fersan.
1 — Selâheddin Pınar - Eviç şarkı (göz yaşlarımız)
2 — Refik Fersan - Hüseyni şarkı (birkaçı birleşerek)
3 — Şevki bey - Hicaz şarkı (af eyle suçum)
4 — Şevki bey hicaz şarkı (demem cana beni yadet)
5 — Hicazkâr peşrevi
6 — Bol ahenk Nuri bey - hicazkâr ağır semai (benim servi hıramanım)
7 — Udi Cemil - Hicazkâr şarkı (layım mı sana)
8 — Udi Cemal hicarkâr şarkı (Mani oluyor halimi takrire hicabım)
9 — Muhlis Sebaheddin - hicazkâr şarkı (bahar geldi)
10 — Hicazkâr türkü (izmirin içinde vurdular beni)
21.40 Konuşma (dış politika haberleri)
21.55 Neşeli plâklar R.
22.00 Haftalık posta kutusu (ecnebi dillerde)
22.30 Müzik (dans müziği)
23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham ve tahvilât, kambiyo nukut borsası (fiat)
23.20 Müzik (cazband - Pl.)
23.55.24 Yarınki proğram.

Operatör
Cevdet Mustafa
GÖNENDEN
Memleket hastanesi baştatibi
2 inci Beyler sokak furun karşısı
No. 25

Doktor
Cahit Tuner
Sinir hastalıkları mutehassısı
Her gün saat 3 den sonra Şamlı sokak No. 19 da hasta kabulüne başlamıştır.
Tel: 3559

KUMANDAN, HAİNSİN!

Tertip eden: ANT SVOKU 184 Çeviren: Kâmi ORAL

Bir müddet için tatil olunan celse açılınca, erkânı harbiyei umumiye reisi general Jofrın, dinleyici sıfatile tekrar mahkemeye geldiği görüldü

Sayın reis! Çok esef olunur ki, casus kadını temizlemek istiyen kosası Lavrenyeye mani oldunuz. Bu hâdise, ayni zamanda başkalarına da ibret olurdu. Sizin, casus kadını buraya getirtip derin bir sabır içinde dinlemeniz ve Fransız ordusunun şeref ve haysiyetini tezyif etmeğe müsaade etmeniz, hayrete şayan bir şeydir. Bundan dolayı mes'ulsunuz!

Reis — Maznun! Bunları bir tarafa bırakınız. Casus kadının mahkemeye huzurundaki ifadesi, tamamen zaptta geçti. Bu itibarla zaptın değişmesine imkân yoktur.

Maznun general — Mahkeme, bu zabıtlar hakkında şimdi de bir karar alabilir.

Reis — Bu sözleriniz, lâtife telâkki olunmağa mahkûmdur. Zira; mevzuu bahsolan zabıtlar, davanın en mühim esaslarını teşkil eder. Biz; casus kadının ifadelerinden istifade ederek, Fransayı kurtarmağa gayret ediyoruz.

Maznun general — Meseleyi öyle bir tarzda idare ettiniz ki...

Reis — (Maznunun sözünü keserek) görülmüş ve tedkik edilmiş bir takım meseleleri yeniden karıştırmıyalım! Şimdi, muhakemenin son safhasında bulunuyoruz.

Maznun general — Casus kadının ifadelerini taşıyan zabıtları çok mühim addediyorum. Bu zabıtların, bilâhare neşrolunması ihtimali vardır. Halbuki böyle bir hâdise, Fransa için bir hicap teşkil eder.

Reis — Asıl hicap teşkil eden, aleyhinize ve hakikat hale aykırı olarak irtikâp edilen günahlardır...

Müdafaa vekili — (Müdahale ederek) söz isterim!

Reis — Yerinize oturmanızı rica ederim!

Müdafaa vekili — Siz mahkeme reisi bulunuyorsunuz. Bu itibarla salâhiyetiniz geniştir. Fakat, son muhakemeye riayet etmeğe mecbur olduğunuzu da unutmamalısınız!

Reis — Yani, bu sözlerle ne demek istiyorsunuz?

Müdafaa vekili — Kanunî mütaleamı dermeyan etmek için sizden söz istiyorum!

Reis — (Titriyerek) buyurunuz.

Müdafaa vekili — Muhakemenin devamı müddetince mahkeme reisinin, usule mugayir bir çok tavırlar aldığı, kâh maznunun lehine ve kâh şahidlerin aleyhine yürüdüğü, hepimizce malûmdür. Meselâ; maznun general, mahkemenin itham nameye itba etmesi hususunda ristен bir talep dermeyan etti mi? Reisin:

«Biz hakikati meydana çıkarmak için istediğimiz şekilde hareket etmekte serbestiz.» Cevabiyle karşılaşıyordu. Halbuki sayın hâkimin; mahkemenizin bir harp divanı olması hasebiyle, reis, harp eden Fransız ordusunu gözönüne getirmekle mükellefti. Ben, sayın reisin mahkeme heyetinden uzaklaşmasını istiyebilirdim, fakat, vaziyetin nezaketini düşünerek bunu yapmadım. Muhakemenin bitmek üzere bulunduğu şu zamanda ise, casus kadının ifadelerini taşıyan zabıtların dosyadan çıkarılması hakkında maznun tarafından serdolunan talebe iştirak etmek mecburiyetindeyim.»

Müdafaa vekilinin bu sözleri, yeni bir hâdiseye sebebiyet vermek üzere iken reis bunu anladı ve derhal celseyi tatil etti.

Celse açılınca, erkânı harbiyei umumiye reisi general Jofr'ün dinleyici sıfatiyle salona geldiğini görüyoruz.

Reis, general Jofr'ü görünce, yeniden fikrine müracaat etmek lüzumu hasıl olur mülâhazasiyle davanın sonuna kadar salonda kalmasını kendisinden rica etti.

— Devam edecek —

Fransız Komünistleri

Dün toplanmışlar ve Daladiye hükûmetine yardıma karar vermişlerdir

Paris, 25 (Radyo) — Komünist partisi, bugün fevkalâde bir toplantı yapmış ve Rus - Alman paktı etrafında uzun müddet müzakerelerde bulunduktan sonra, kabul ettiği bir kararla paktın, Rus - Fransız müahedesine aykırı olduğunu ilân etmiştir.

Komünist partisi, Dadadiye hükûmetine zahir olmağı ittifakla kararlaştırmıştır.

Korku azalıyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

nuştuktan sonra, gene tayyare ile Berline dönecektir.

Alâkadar mehafil, Hendersonun bu gelişine büyük ehemmiyet atfediyorlar.

Paris, 25 (Radyo) — Bugün intizarla geçmiştir.

Alâkadar mehafil, diplomasinin henüz son rolünü çevirmediğini iddia etmekte ve harbin önüne geçileceği kanaatini izhar eylemektedirler.

Son dakikada Berlinden alınan haberlere göre; Hitler, bugün saat 16,30 da ingiliz büyük elçisi Hendersonu ve müteakiben Fransız sefiri Kolonderi ile italya ve japonya sefirlerini kabul etmiş ve uzun müddet konuşmuştur. Bu mülâkata büyük ehemmiyet verilmektedir.

Roma, 15 (Radyo) — İtalya kralı Viktor Emanuel, bugün Amerikanın bura sefiri Filpsi kabul etmiş ve Ruzveltin mesajından müteşekkir kaldığını bildirdikten sonra, sulhu kurtarmağa matuf olan bu mesajı hükûmete verdiğini ve hüsnü tesir yapacağından ümidvar bulunduğunu beyan eylemiştir.

Aydın meb'usları

Dün Nazilliye gittiler

Aydın, 25 (A.A.) — Halkla temas yaparak mahalli ihtiyaçlar üzerinde tetkiklerde devam etmekte bulunan vilâyetimiz mebusları dün sabah Nazilliye giderek bazı teşekkülleri ve müesseseleri ziyaret ettikten sonra halkevinde toplanan halk mümessilleriyle memleket işleri ve ihtiyaçları hakkında uzun boylu konuşmuşlardır. Bu konuşmaların esasını orta mektep binası ihtiyacı ile bir takım suları ziraî sahalarda yaptığı tahribat ve ziraî asayiş meseleleri teşkil etmiştir. Mebuslarımız basma fabrikasını da gezerek tetkikatta bulunmuşlar ve bugün Karacasuya gitmişlerdir.

Mebuslarımızn halkla yaptıkları temaslar muhitte derin bir alâka ve memnuniyet uyandırmıştır.

Amerika

Otomobil ve radyo gönderecek

İstanbul, 25 (Telefonla) — Bize şimdiye kadar otomobille radyo göndermiyen Amerikadan bundan sonra mal gelebilecektir.

Moscicki

Sefirimizi kabul ederek itimatnamesini aldı

Varşova, 25 (A.A) — Polonya Ajansı bildiriyor:

Yeni Türkiye büyük elçisi B. Cemal Hüsnü, dün öğleden sonra reisicumhur B. Moscickiye itimadnamesini takdim etmiştir.

Türkiye büyük elçisi, refakatinde riyaseticumhur memurlarından bir zat ve büyük elçilik erkânı olduğu halde, bir hafif süvari kıtasının ortasında ilerliyen bir otomobille kral şatosuna hareket etmiştir. Büyük elçiyi, şatonun avlusunda sancaklı bir piyade taburu selâmlamış ve muzika istiklâl marşını çalmıştır.

Yeni büyük elçi, riyaseticumhur sivil ve askerî memurlarının kendisini selâmladıkları birkaç salonu geçtikten sonra ilerde hariciye nazırı B. Bek tarafından karşılanmıştır.

Polonya reisicumhuru Moscick, refakatinde başvekil Skladowski, adliye nazırı Grabovvski, posta ve telgraf nazırı Kalinski, ticaret nazırır muavini Sokolovvski olduğu halde, şövalyeler salonu denen büyük salonda Türkiye büyük elçisine intizar etmekte idi.

Türkiye büyük elçisi B. Cemal Hüsnü Taray, hariciye nazırı B. Bekin refakatinde şövalyeler salonuna dahil olmuş ve reisicumhura itimadnamesini vermiştir.

Büyük elçi bu esnada söylediği kısa bir nutukta, asîl meziyetleri Türk milletinin tamamiyle malûmu olan kahraman Polonya milletinin içinde bulunmaktan duyduğu derin memnuniyeti bildirmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Vazifem, Polonya - Türkiye dostluk bağlarını kuvvetlendirmektir. Büyük Polonya milletine karşı derin sempati ve samimî hayranlık hisleri ile mütehalli olarak, bu işe bütün kalbimle çalışacağım. Türkiye ile Polonyayı biribirine bağlıyan itimatlı ve sıkı dostluk bağlarının sağlamlığını ayrıca tebarüz ettirmeğe ihtiyaç yoktur. Bu sarsılmaz dostluk, bir kerre daha, sulhun idamesi asîl eserinin zaferine tahsis edilmiştir. Bugünkü şerait içinde, iki milletin dostane işbirliği hususî bir ehemmiyet arzeylemektedir.»

Büyük elçi, Polonya reisicumhurunun şahsî saadeti ve Polonyanın refahı hakkında reisicumhur İsmet İnönü adına en hararetli temennilerini bildirerek sözünü bitirmiştir.

Polonya reisicumhuru Musiski, büyük elçinin dostane sözlerinden dolayı teşekkür etmiş ve şöyle demiştir:

«Polonyaya, milletimizi asîl Türk milletine bağlıyan ananevî bağların sulh mücadelesi müşterek vazifeleri karşısında büyük bir kıymet arzettiği bir hâdiseler devrinde geliyorsunuz. İki milletin asırların isbat ettiği cesaret ve ikdamının istikbal hakkında ve sulh için bu mücadelenin neticesi hakkında iyi ümidler verdiğini müşahede etmekle bahtiyarım. »

Reisicumhur, büyük elçiyi, Polonyada vazifesinin icrasında tam bir müzaheret göreceğini temin etmekle sözlerine nihayet vermiştir.

Türkiye büyük elçisi, şatodan dönerken meçhul asker mezarının önünde otomobilden inmiş ve merasimle mezara bir çelenk koymuştur.

İş Bankası

Tasarruf ikramiyesinin keşidesi dün noter huzurunda yapıldı

Ankara, 25 (A.A.) — Türkiye İş Bankasının 15 inci yıl dönümü münasebetiyle kumparalı ve kumbarasız küçük tasarruf sahipleri arasında tertip eylediği ikramiyenin keşidesi bugün Banka umumî merkezinde ve Noter huzurunda yapılmıştır.

Yekûnu sekiz bin lira olan ikramiyelerden 2000 liralık birinci ikramiye İstanbulda 8,163 numaralı hesap sahibi İsmaile isabet etmiştir.

250 şer lira kazananlar:

Faruk 4260 Ankara, Şadiye 16,298 Ankara, Yorgi 2947 Erzurum, Erik 5853 Kadıköy.

100 zer lira kazananlar:

Leyla 35,130 Ankara, Hamdi 18,388 Ankara, Dündoğdu 40 Edremit, Mehmed Paracı 3081 Kayseri, Lâtife 961 Ordu, Sabiha 1078 Uşak, Zeki 6800 Kadıköy, Ali 56908 İstanbul, Rafael 58,568 İstanbul, Şerife 61,603 İstanbul, Cihad 22,156 Beyoğlu, Reşad 23,223 İzmir, Yusuf 21,076 İzmir, Sara 19,875 İzmir, Sabriye 22,859 İzmir.

Bundan başka 25 talihliye ellişer lira, 50 talihliye de yirmi beşer lira icabet etmiştir.

Hitler, yarın mühim bir söylev verecek

Tanenberg şenliklerine 170 bin kişi iştirak edecek, bir manevra yapılacaktır

Berlin, 25 (Radyo) — Tanenberg şenliklerine pazar günü başlanacaktır. Şenlikler, iki gün sürecek ve Hitler, mühim bir söylev verecektir.

Pazar günü, Tanenberge gidecek eski muharipler tarafından Hindenburgun mezarına çelenkler konacak ve ertesi gün uzun bir manevradan sonra bir geçid resmi yapılacaktır.

Tanenberg şenliklerine 170 bin kişi iştirak edecektir. Bunlardan yalnız eski muharipler meccanen iaşe edilecek ve diğerlerinden iaşe bedeli olmak üzere birer mark alınacaktır.

Çorumda seylâp

130 haneli bir köy sellerden tamamile harap olmuştur

Çorum, 25 (A.A.) — Salı günü burada husule gelen sel neticesi 130 haneli Duğabağı köyü tamamiyle harap olmuş ve bu köy halkının ev eşyalariyle, harman mahsulâtı sel tarafından götürülmüştür. Bu mevan zayiatı mühimdir. Teslim köyünyanda bir de çocuk ölmüştür. Hayde 200 hayvan telef olmuş, Mühürler köyünde bağ ve bahçeler tamamiyle hasara uğramıştır. Türkaise, Çalkışla köylerinde de ehemmiyetli hayvan ve mahsul zayiatı vardır. Kaya köyünde 4 ev sular tarafından götürülmüş ve dört kişi ölmüştür. Dört kişi de ağır yaralıdır. Mahsul ve hayvan zayiatı mühimdir. Büsköydeki zarar miktarı on beş bin lira tahmin edilmektedir. Ovasaray köyünde çay kenarındaki harmanlar tamamiyle mahvolmuş ve bir çocuk ölmüştür.

Umumî zayiat miktarı kat'î olarak tesbit edilmektedir. Felâkete uğrıyan yurddaşlar tamamiyle açıktadır. Vilâyetçe ilk yardım olarak felâketzedelere yiyecek gönderilmiştir.

İzmir asliye mahkemesi ikinci hukuk dairesiden:

İzmirde Karantinada Selçuk sokağında 53 numarada oturan Alber kızı Nora tarafından kocası Karataş Tramvay caddesinde 224 numarada oturmakta iken halen ikametgahı meçhul Salvator Yaşuva Nahum aleyhine açılan boşanda davasının Nahumun gıyabında icra kılınan tahkikat ve muhakeme sonunda: Medenî kanunun 134, 138, 142 ve 150 inci maddesiyle hükümlerine tevfikan Nora ile Nahumun yekdiğerinden boşandalarına ve kabahatlı bulunan Nahumun hüküm tahrihinden itibaren bir sene evlenmemesine ve masarifi muhakeme olan 1334 kuruşla davacı vekili için takdir olunan 15 lira ücreti vekâletin dahi Nahuma yüklet.lmesine temyizi kabil olmak üzere 26-6-939 tarihinde karas verildiği ve usulen tanzim kılınan gıyap ihbarnamesinin müddeialeyh Nahumun ikametgâhının meçhuliyetine mebni mahkeme korodoruna talik kılındığı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Zayi tasdikname

1324 - 1325 senesinde İzmir idadisinin 4 üncü sınıfından aldığım tasdiknamemi zayi ettiğimden yenisini çıkaracağıma göre eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Halit Taşkıngenç

ANADOLU

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

Sahip ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM
Umumî neşriyat ve yazı işleri müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR

İDARE HANESİ
İzmir ikinci Beyler sokak
C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
TELEFON: 2776. Posta kutusu:40

ABONE ŞERAİTİ
Yıllığı 1400, Altı aylığı 800 Kuruştur.

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır.
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur.
ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

ESRARENGİZ DENİZALTI GEMİSİ: Y3

-34-

Yazan: ★★

— Sözün kısası şu: Sen Almanyaya hediye getirdiğini, bizi silâh ve cephanemmatla daima takviye edeceğini söyleyince ben de asabileşmiş olan arkadaşımın gazabından seni kurtarmak için, hediyelerini matluba muvafık bulmadığım takdirde seni idam edeceğimi, ve arkadaşlarını esir olarak tutacağımı söylemiştim. Müddetce mutabık kalmıştık. Beraber buraya geldik. İki saatten fazla bekledik. Doğru mu?.

— Evet!.

— Peki, getirdiğiniz hediyeler nerede?

— Yelkenli henüz gelmedi.

— Yelkenlilerin geleceği de yok.. Derhal başını yalın kılıçla ayakta bekliyen süvariye doğru çevirdi. Sert bir şekilde,

— Şu yalancı herifin kellesini kopar..

Süvari yıldırım süratiyle doktorun önüne dikildi ve doktor istavrozunu çıkarmağa bile vakit bulmadan kellesi yerlere yuvarlandı.

⁂

Teşrini evvelin sakin bir gecesi idi. Hava gayet güzeldi. Ufukları süsliyen yıldızların ışığı insanda derin bir rneşe yaratıyordu.

rin bir neşe uyandırıyordu. O akşam bahçenin kenarında bulunan ufak bir meyhanede oturmuştuk.

Yorgun vücudlerimizde büyük bir istirahat ihtiyacı vardı. Meyhane tenha bir yerde ve âdeta yol ortasında idi. Meyhanede bizden başka müşteri bulunmadığından zevkle içtiğimiz şaraba meyhane sahibi de iştirak etti. Meyhaneci sakin ve terbiyeli bir adamdı. Müşterilerini güldürmek için palavara atmağı seven meyhanecilerdendi.

Güzel ve neşeli bir karısiyle beraber kaynanası ve sivrisinek tesmiye ettiği iki çocuğu da meyhane içinde oynaşıp duruyorlardı.

Meyhaneci:

— Bu keratalar ne beni, ne de annelerini rahat bırakıyorlar.

Diyordu.

Bu söz üzerine güzel karısı:

— Dinlemeyin -dedi- bunlar çocuktur, tabiî oynamak isterler.

Anlaşılan çocuklar, babalarını da iş başında rahatsız ediyorlardı.

— Evet, -dedi- maşallah nazar değmesin, her ikisi de o kadar usludur ki gece bile bizi rahat uyutmuyorlar değil mi?

Meyhaneci karısına verdiği bu cevaptan sonra bize döndü:

— Masa üzerinde kadeh gibi şeyler görmesinler derhal o masanın etrafını seytanlar gibi sararlar oynamağa başlarlar. Nihayet masayı devirip kadehleri kırdıktan sonra bahçeye kaçarlar. Ve büyük bir zafer kazanmışlar gibi gülmeğe başlarlar. Haddin varsa üzerlerine yürü.. Karı karşıdan kasırga gibi meydana çıkar ve:

— Kadehleri masalardan toplasa idin, çocukların kabahatı yok.

Diyerek müdafaaya, kabahatı bana yüklemeğe başlar.

Meyhanecinin dilber karısı birdenbire asabileşti ve yumruklarını biribiri üzerine vurarak:

— Oh olsun -dedi- çocukların canı sağ olsun.

Ve meyhaneden dışarı fırladı.

Kain valide seslenmiyordu. Gözlüklerini takmış el işleriyle meşguldü. Aşağı yukarı seksenlik olan bu ihtiyar kadının çehresindeki gençlik alâimi hâlâ zail olmamıştı. Zeytin ağacının dalları gibi sağlamdı. İhtiyar kadın o anda kendi derdleriyle meşgul olmalıydı ki...

Martavallarımıza kulak bile asmıyordu. Zavallı henüz yirmi yaşında olan genç bir torununu kaybetmişti. Fakir Beringan küçüklüğündenberi yakın arkadaşımdı. Ayni mahallede oturuyorduk. Benden dört beş yaş küçük olmakla beraber aramızdaki samimiyet çok iyi idi. Aradan seneler geçti. Karşımda oturan zavallı ihtiyar beni tanımamıştı. Ben de kendimi tanıttırmadım. Çünkü lüzumsuz yere ıstırabını tazeliyecektim. Göz yaşlarına sebebiyet verecektim. Onun için sükûtu ihtiyar ettim.

Beringanın validesi Berılya fakir bir köylü kızı olmakla beraber, büyük şehirlerde bile o güzellikte kız bulunmazdı. Dilber Berılya balıkçı olan Beringanın babasiyle sevişmiş ve evlenmişti. Fakat hayırsız koca dilber karısını gebe olarak yol ortasında bırakmış ve daha fazla para kazanmak vesilesiyle Fransadan İstanbula gitmişti.

Böylece yalnız kalan Berılya doğurduğu çocuğu yaşatmak için senenin muayyen günlerinde bağlarda ve zeytinliklerde çalışıyordu. Fakat zavallı Berılyanın parlıyan yıldızı bu ıstıraplara dayanamıyarak sönmüştü. Bu suretle Baringan daha iki yaşında iken yetim olarak kalmış karşımda oturan zavallı ihtiyar kadının göz bebeği olmuştu

Fakat ne çare ki Beringan tam yaramaz bir çocuk olarak yetişmeğe başlamıştı. Daha küçük iken korktuğu benden mada bütün mahalle çocuklariyle pençeleşir, taş kavgalarına girer yaralanır. Hülâsa uykuda iken bile şunun bununla mücadeleye tutuşuyordu. Çocuğun bu fena tabiatine rağmen terbiyesi yerinde idi.

Meyhanesinde şaraplarını midelerimize indirdiğimiz adam, Beringanın dilber teyzesiyle evlendiği zaman yaramaz arkadaşım henüz on beş yaşında idi. Beringan bundan istifade ederek, balıkçı olan meyhanecinin babasiyle tanıştı. Nitekim o günden itibaren balıkçı olmağı aklına koydu. Fakat zavallı ninesi henüz 16 yaşında bulunan bu çocuğu dalgaların korkunç hücumlarına teslim etmek istemediğinden:

— Neler söylüyorsun a güzel evlâdım yerinde rahat otursan a; fakat çocuk balıkçı olmağı aklına koymuştu. Binaenaleyh zavallı ihtiyarın nasihatlerine kulak asmıyordu ve:

— Devam edecek —

Tarihte İtalyan Entrikaları Ve Türkler

ATİLLA ROMA KAPILARINDA

Tef. No. 5 — Yazan: Rıza Çavdarlı

Atillâ: "Size merhamet ediyorum; Roma'ya girmiyeceğim,, dedi

Haremağası kibarlığı bilmediği için damdan düşer gibi cevab verdi:

— O artık Honoryayı ne yapacak, sarayı kadınlarla dolu.

İmparator herşeye rağmen, hattâ bütün kadınlarını da vermeğe hazırdı.

Fakat çoktanberi Attilâ ile kendisi arasında mekik dokuyan sefirler, Hünleri artık kandırmanın, hile ile birbirlerine katmanın mümkün olamıyacağını söylüyorlardı:

Şaşkın, hileden başka bir şey bilmiyen imparator:

— Eyaletlerimizden bir kaçını verelim de çekilsin.

Dedi.

— O hepsini alıyor, vermenize ne lüzum var?

Dendi.

Kız kardeşinin Attilâya gönderileceği haberi, imparatorun en kahraman generali Aetiusu da şaşırttı. Çünkü onun yegâne gayesi, onun hemşiresini almaktı. Hattâ imparatorun gösterdiği iltifattan bunun olacağını zannediyordu. Hilekâr imparator, bu sefer de hilenin cezasını çekiyordu. Çünkü o da bırakmış gitmişti. Yapılan davetlere cevab bile vermiyordu. Bundan başka bu general nasılsa dürüst ve doğru çıkmıştı. Attilânın erkekliğini görerek, kalbi ona doğru meylediyor, bu cesur, âdil muharibin her haline gıpta ediyordu. Çünkü onun nazarında, Roma müdafaa edilmeğe lâyık bir halk, bir memleket değildi.

— Romayı müdafaadan, pis Romalıları muhafazadan bıktım, artık karışmıyorum...

Diyordu.

Fakat yemini bu zavallı generale tekrar kılıcı eline aldırmıştı. O, zaten Romalı değildi.

∴

Attilâ, bir dalga gibi saldırıyordu. Yanındaki general Skotta:

— Şehir gayretimizle elimize geçecektir.

Demişti.

Attilâ dindar bir vaziyette cevab verdi.

— Bizim vatanımızda gök tanrıdan aldığımız bir buyruk var. Sema bizimle beraberdir. Hemen hücum edelim.

Sanki bir kasırga kalenin duvarlarına çarpmış, bütün istihkâmlar Hün askerleriyle dolmuştu. Romanın kalesi Akilea düşmüştü. Romaya artık serbestçe girilebilirdi.. Şehirde imparatoru Gollerin memleketine kaçmağa teşvik ediyorlar, bazıları da Hünlere teslim olmasını söylüyorlardı.

Evvelce Hünleri cemeden italyan şairleri, Attilâyı, yazdıkları medihlerle karşılıyorlardı.

Attilâ bunların hiç birine ehemmiyet vermeden, mürai müdahalelere bakmadan yürüyordu.

Lombardiya da sukut etmişti. Bundan evvel Kalaberya bir gün bile dayanmamıştı. Burada tuhaf bir hikâye de geçmişti. İtalyan haleti ruhiyesini gösteren bu vakayı kaydetmeden geçemiyeceğiz.

Romalıların Kalaberyalı namiyle maruf millî şairi Manut Ehtiyatrüs de, Hün askeri ile Roma askerini mukayese eden bir şiir yazmış ve Attilânın huzurunda okumuştu. Attilâ, millî bir Roma şairinin, milletini unutarak yazdığı bu şiire son derece hiddet etmiş hem şairi, hem de şiirini yaktırtmak istemişti. Fakat adil hakan, Romalılardaki bu zelil ruhu görmekle iktifa etti ve sade şiirini yaktırttı.

Roma, kargaşalık içinde Attilânın gelmesini bekliyordu. Papa Leon rala:

— Attilâ dindar bir adamdır. Dinimize karşı da hürmetkârdır. Geçen sene etropolit Kurdun ricasiyle Tunayı yağma etmedi. Kendisine rica edelim, Romayı kurtarırız.

Dedi.

İmpayator çocuk gibi papanın ellerini öpüyordu.

— Çabuk, çabuk git.

Dedi.

Çünkü Atillânın Romaya girmesi bir gün meselesiydi. Leon bütün rahibleri yanına topladı. Attilânın karşısına dualarla çıktı.

Attilâ buna:

— Adın ne ?

Diye sordu.

O kafileye tek başına yanaşmıştı.

Papa:

— Leon

Dedi.

Ona din namına, Tanrı namına yalvardılar. Attilâ merd tavrı ile durdu. Bu ak sakallı insanlara baktı:

— Size merhameten Romaya girmiyeceğim.

Dedi.

Ve elini semaya kaldırarak:

— Gök tanrı buyruğunu yerine getirdim.

Dedi.

İpeklerin, hilelerin, fesatların, entrikaların intikamını almış, bütün Roma imparatorluğunu yok etmiş, çiğnemişti.

Türk halkının zarar ve ziyanını fazlasiyle koparmıştı. Zelil Roma, Türk hakanının elinden, ancak ihtiyar papaslariyle kurtulabilmişti.

Ordusunu çekip giderken, bütün Romalıların kulağında şu ses çınlıyordu:

— Gök Tanrı buyruğunu yerine getirdim.

Fakat hiç bir Romalı bunun ne olduğunu merak bile etmemişti. Attilâ çekilir çekilmez, eski düzen, eski fitne, eski hile başlamış; sahtekârlıklarla Türklerin başlarına örecekleri yeni çorabların şekilleri düşünülmüştü.

—Bu sefih saray, bu sefih halk, bun dan başkasını da yapamazdı. Yalnız Türk intikamını tam ve güzel almıştı.

Rıza Çavdarlı

— S O N —

Avrupada Alman ekaliyetleri mes'elesi

Bütün Avrupada dağınık vaziyette 4-5 milyon Alman var

Tirol Almanları meselesinde Mussolini ile Hitlerin anlaşması yeni bir Alman ekalliyeti meselesini ortadan kaldıracak, fakat bunun şekli muhakkak ki Südet meselesinin hallinden farklı olacaktır.

Bütün mesele bundan mı ibarettir? Muhakkak ki hayır! Her Alman atlasında bir de «Deutschtum» har tası vardır. Ve bu ekalliyetlerin Tuna boylarından Karadenize, Polonya ve Baltık devletlerine kadar yayıldıkları görülür. Acaba Almanlar bu ekalliyetler üzerinde yeni yeni iddialarda bulunmak için ne gibi şekiller kullanabilirler?

Evelâ şunu kaydedelim ki bütün Avrupaya yayılmış Alman ekalliyetler bizi hayrete düşürmemelidir. Bütün bunlar merkezî hatta şarkî Avrupaya yapılmış olan Almanlar, içtimaî ve siyasî zihniyetleri bizimkinden tamamen farklı olan eski insan toplantılarının mirasıdır.

Yeni devletlerden evvel Avrupa sakinlerine, ırk, milliyet gibi mefhufları tamamen yabancı idiler.

Siyasî bağlar, din veya içtimaî şartlar birleşmek için en kuvvetli sebeplerdi. Her hangi bir hükümdar ecnebi müsteşarlar ile teşr.ki fikir etmekte, yabancı muhacirleri çağırarak kendilerine madenlerin işletilmesini veya ticaret teşkilâtlarını vermekte asla tereddüd etmezdi.

Bu münasebetler cermen kabilelerinin de yayılmasını mümkün kılıyordu. Bilâhare hıristiyanlık devirlerinin başında Ren mıntakasına gelen Cermen kabinleri Roma medeniyetiyle de temas ettiler ve bundan sonra bir yükselme ve keşif, ihtira devri başladı. Cermenler her cihetten terakki ediyorlar, içtimaî, siyasî teşkilâtlar da yapıyorlardı.

Büyük istilâları takip eden ilk asırlarda doğum da fevkalâde yükselmiş ve müstemleke bulmak ihtiyacı baş göstermişti. İşte bu şekilde biraz da tesadüfle Almanlar büyük dünyaya ve hususiyle orta ve şarkî Avrupaya parçalar halinde yayıldılar. Fakat bu yayılma hareketinin kimse, hatta kendileri bile farkında olmadılar. Çünkü büyük gruplar halinde göç eden Almanlar Ren mıntakası Almanları idi.

Bugün de, Südetler mıntakasının iltihakından sonra bile Bohemyada gene de yerlileşmiş 200 bin Alman vardır. Bunlar işçi, tüccar ve büyük arazi sahipleridir.

Polonyadan Elba nehr'ne kadar olan kısım hiç bir zaman tamamen Cermenleşmemiştir.

Şarkî Prusya adacığı on ikinci asırda Toton ve Danzig şövalyeleri tarafından zaptolunacak Alman ekalliyetleri toprakları olmaktan kurtulmuştu.

Fakat bugün Polonya yüksek Silezyadaki 325000 Posnanideki 330 bin ve Koridordaki 170000 Alman ile uğraşmak mecburiyetindedir.

Bunlardan Silezyadakiler maden ameleliği, diğer mıntakadakiler ise ziraatla meşgul olan kimselerdir.

Cermen istilâsı daha çok uzaklarda da izlerini bırakmıştır. Port-Glev şövalyeleri Baltık memleketlerinin başlıca müstahkem mevkilerini inşa etmişlerdi.

Baltık devletlerine hâkim olan çarlık Rusyayı bu mıntakalardaki Alman ekalliyetlerine orta zaman prenslerin'n kullandıkları siyaset gibi, müzahir bir vaziyet aldı.

Bilâhare Baltık devletlerinin müstakil olmaları da gene bugün Estonya, Letonya ve Litvanya gibi bu küçük memleketlerde ceman yüz önüne geçmemiştir.

Şimdi de cenupta, Tuna havzasındaki vaziyeti tetkik edelim.

Bu mıntakanın on asırdanberi gayrişuurî vaziyette Almanların «şarka doğru» siyasetini hazırlamıştır.

Macar stanın eski Avusturya imparatorluğu ile rabıtası küçük Cermen gruplarının bugünkü Romanya topraklarına kadar yayılmasını izah eder.

Bir çok Macar şehirleri evvelce Almanların ticaret merkezleri idi. Bunların Macarlaşması on dokuzuncu asra tesadüf eder. Meselâ Pres - burg, Bratislava olmazdan evvel Poszony olmuştu, nitekim Transilvanyanın merkezi olan Klansenburg evvelâ Kolosvar ve nihayet Kluj olmuştur.

Karpatların cenubunda Brasov civarlarında Töton şövalyeleri on ikinci asırda gayet mümbit bir ova olan Burjenlanda hâkim köyler kurmuşlardı. Ayni zamanda Vestfali köylüleri de yavaş yavaş Romen kasabaları yanına gelip yerleşiyorlardı..

Macarlar tarafından on dokuzuncuasırda fevkalâde tazyik görmelerine rağmen bu mıntakalarda hâlâ iki yüz elli bin kadar Sakson vardır.

On sekizinci asırda Avusturya Osmanlı topraklarına yeniden sahip olurken Bansttan Schvbesler, Romenler, Sırplar ve Macarlarla karışık olarak orta Avrupa ovalarına yayılmışlardı. Bunların arasında yüz yetmiş bin kadar da Alman bulunuyordu.

Bugün orta ve şarkî Avrupada, Ren mıntakasından Baltık devletlerine ve Polonyaya, cenupta Romanyaya kadar yayılmış milyonlarca Alman ekalliyeti vardır.

Hitlerin dağılmış vaziyette bulunan bu dört beş milyon Almanın hesabını çok iyi bildiğinden emin olabiliriz. Acaba Hitler bu ekalliyetlerden ne şekilde faydalanmağı düşünüyor?

Hudud boylarındaki ekalliyetleri anî bir taarruz ile ilhak etmek şekli artık geçmiştir. Topraklara dokunmadan nüfusu nakletmeğe de imkân yoktur. Fakat bütün bu ekalliyet gruplarının kendi mıntakalarında muttasıl harekete geçerek ait oldukları memleketin müdafaa kuvvetlerini israf ettirmeleri akla gelen bir manevra olabilir

TELEVİZYONDA TEKÂMÜL

Paris televizyonunda geçirilen heyecanlı bir saat

Sinema stüdyosundan, televizyon sütüdyosuna doğru

Ölen ayı, yılan ve kanaryalar

Eyfel kulesi televizyon dairesi

Röportajı yapan S. Y. Mişel

1937 de Pariste açılan sergide televizyonu yakından görmüştüm. Beyaz perdenin üzerinde serbestçe gezen, şarkı söyliyen, ve bizim nazarı dikkatimizi celp etmek için mütenevvi hareketler yapan aristlerin boyları haddi tabiiden daha kısa görünüyordu.

Fakat ilmin bu harıkası önünde hayret etmemek mümkün değildi.

Televizyon, radyo ile omuz omuza yarışa çıkacak kadar muvaffakıyetler göstermiye başladığı anda artık onun evlerimizde durmasına mahal yoktu.

∴

Geçen gün, Paris televizyon istasyonu direktöriyle karşılaştım. O bana şöyle bir teklifte bulundu:

— Sizin madam Sevinye ile kızına dair yazdığınız piyesi okudum. Bu piyes televizyonda oynanmıya çok müsaittir. Arzu ederseniz oynayınız.

Kendi yazdığım eseri televizyonda bizzat kendimin oynaması teklifi ne güzel bir müjdeydi.

Derhal direktörün dediğini kabul ettim.

Ve kendime eş olarak madam Şarlot Muteli seçtim.

Direktör yanımdan ayrılırken bana şunları söyledi:

—Sizden bir noktayı rica edeceğim. Piyesinizi dörde ayırmanız lâzımdır. Tablolar kısa olmaldır.

Bir kaç saatlık faaliyet, piyesi direktörün arzu ettiği şekle çevirmeye kâfi geldi. Şimdi sıra provalarda idi.

∴

Madam Şarlot, tiyatro işlerine çok aklı yatkın bir arkadaştı. Bana:

— Dikkat et; piyesteki muhavereleri tamamen ezberlemezsek ve benim sana, senin bana söyliyeceğin son kelimeleri iyice hazmetmezsek televizyon aynası ve ahizesi karsısın da bucalarız. Onun için ikimizin de piyesi su gibi yapması şarttır.

Heyecanla temsil gününü bekliyorum.

Ailem de benimle beraber stüdyoya gelecekti.

Düşününüz bir kere

Düşününüz ki yalnız Paris değil, civar kasabalar ve şehirlerde beni din liyecek; televizyon makinelerinin başlarında bütün harektlerimi etrafiyle göreceklerdi.

∴

Piyeste, ben madam Sevinyenin kızını, arkadaşım da bizzat madam Sevinyeni temsil ediyordu.

Televizyon dairesinin hususî odasına gelir gelmez, on yedinci asrın kostümleriyle karşılaştım. Öyle ya, piyesim on yedinci asırda cereyan ediyordu.

Şu saçaklı entariler, şu dantelli şapkalar, çoraplar ve belime sardığım püsküllü kuşaklar nazarımda o kadar acayip şekiller alıyordu ki, bir türlü tarif edemem!...

Ben, bu uzun ökçeli dar potinleri nasıl ayağıma giyecektim. Göğsümü demir gibi sıkan şu aleacayip korsaların içine nasıl girecektim.

Bir defa iş başa gelmişti!

Rejisörün çatık kaşları, her hangi bir müsamaha ümidini tamamen ortadan siliyordu.

Her ne ise elbiselerimi güzelce üstüme giydim.

Lâkin sinamada olduğu gibi yüzüme bol bol pudra sürmek, gözlerimi karartmak, dudaklarımı kırmızılamak lâzım geliyordu.

Ben, hiç kimseye bir şey sormadan bunları yaptım.

Ancak arkamda kopan bir kahkaha beni aynanın önünden gerisin geriye döndürdü.

Ne vardı? ?

Niçin rejisör ve rejisör muavini bana gülüyorlardı.

Şu ses, bu muammayı süratle hal etti:

— Sinema stüdyosunda değiliz madmazel! Televizyon stüdyosunda böyle boyanmak olmaz. Eğer bu kıyafetle televizyon makinesinin önüne çıkarsanız, abonelerimiz sizin yüzünüzü hiç göremezler.

— O halde nasıl boyanayım?

— Siz bu işi bize bırakınız.

Yarım saat sonra aynaya baktığım zaman, sizi bütün mevcudiyetimle temin ederim, kendimi yabancı bir kadınla karşılaşıyorum sandım.

Aynadaki insan, katiyen ben miydim?

Tanrım ben ne korkunç, ne iğrenç bir kıyafete girmiştim.

∴

Yarım saat sonra makiyajım, evvelâ yüzümü sapsarı bir boya ile badanalamıştı.

Gözlerim ise bol su ile yıkandıktan sonra kirpiklerimle birlikte yeşil bir badanaya tabi tutulmuştu.

Asıl gülünç olan nokta dudaklarımdı.

— Acaba dudmaklarıma ne sürecekler!

Diye kendi kendime düşünürken yanımdaki madmazel uzun bir fırça dudaklarımı ve ağzımı mürekkep karasından daha koyu bir kara ile karalamıya başladı.

İşte ben, böyle bir ameliyat geçirdikten sonra aynada yüzümü görmüş;

— Hayır, bu ben değilim; katiyen ben değilim.

Diye haykırmıştım.

∴

Eğer böyle soytarı, böyle garip bir hayvan kıyafetine girerek televizyon aynasının ve ahizesinin karşısına çıkacağımı bilmiş olsaydım, muhakkak ki piyesimden de, onun bizzat tarafımdan temsilinden de her halde vaz geçerdim.

Güç halle salona indik.

Beni, numuaralar konmuş bir mü devvrin içine koydular. Ve:

— Sakın ha, buradan dışarıya çıkma!.

Dediler.

Başımda makinenin aynasına çevrilecek ve hiç kıpırdamadan arkadaşımla beraber piyesi oynamaya başlıyacaktık.

— Hazır olunuz.

Bu emir beni birdenbire titretti.

Ve yarı karanlık salonun ön cephesinden yüzüme akseden binlerce mumluk projöktör, sinirlerimi öyle bozdu ki, az kalsın yere yuvarlanacaktım.

Beş on dakika süren bir tecrübeden sonra ziyaya alıştım. Ve piyesten bir kaç satır okudum.

Oh, bu ziya cehennemi insanı azar azar eritiyordu!

Projektör yalnız gözlerime ve vücuduma değil, hafızama da tesir ediyor ve bana söyliyeceğim sözleri unutturuyordu.

Hele kıyafetim!

Terlerken ağzımdan dökülen siyah boyalar, yüzümün balmumu ile karışarak elbiseme dökülüyor ve beni gittikçe sinirlendiriyordu.

Allahım, nasıl oldu da ben böyle bir vaziyet içinde kaldım...

Tam sabrım tükenip de (Artık yapamıyacağım!) diye bağıracağım bir ânda, rejisör imdadıma yetişti:

— On dakika istirahat!

Ah, bu istirahat cennete girmekten daha lezzetli bir şeydi!...

∴

Nefes nefese dinlenirken, televizyon mühendislerinden birisi yanıma geldi. Gülerek,

— Bir yıl önce, dedi; canbazhaneye mensup ayılardan birisini televizyona alıyorduk. Ayı, ziyanın tesiriyle birdenbire kudurdu. Ve üzerimize saldırarak makineyi ve bizi yere devirdi. Hayatımızı ayının elinden güçlükle kurtardık. İmdadımıza yetişen bekçiler, hasmımızı güçlükle teskin edebildiler.

Diğer bir mühendis de,

— Kanaryalar, diye söze başladı. Zavallı kanaryalar da projektörün hararetine dayanamıyarak gözlerimizin önünde pişmişlerdi. Meşhur Afrika yılanı da ayni âkıbete uğradı. Maamafih o zamandan bu zamana kadar televizyon cok ilerledi.

Bugün bu neviden kazalara meydan verilmemektedir.

Mühendisleri dinlerken içimden seviniyordum. Ya ben, gecen sene piyesimi yazıp ta buraya gelmiş olsaydım, ayının, yılanın ve kanaryaların âkıbetine uğramaz mıydım dersiniz? ★★★

Mes'eleler

Fransız Filozoflarından Alfred Foui lee'nin bazı düşünceleri

* * *

Orta tedrisat programları hakkında

Bütün muallimler için felsefi bir kültürün zarureti

Yazan: Rahmi Balaban

— 6 —

Bu yazıların sonunda vardığım netice şudur ki: muallimlerimiz -çok âlim, çok edip, ve çok gayretli olmalarına rağmen- bir şeyden mahrumdurlar: Veçhe=direksiyondan.

Derunî ve kendiliğinden (Spontane) olan bu direksiyonu, muallimlere ancak filozofi verebilir. Zira yalnız filozofidir ki terbiye ve tedrisin hakikî psikoloji, ahlâk, içtimaiyat prensiplerini öne sürebilir. Felsefesiz her şey anarşiye düşer. Felsefe ise, gaye ve mesai birliğini temin eder. Üniversite profesörlerinin olduğu gibi zihnî ve ahlâkî enerjileri anarşi içinde bırakmak, vatana karşı büyük bir hata işlemektir.

Maarif nezaretinin projesi haklı olarak: «mürebbileri teşkil etmek» den bahsediyor. Fakat bu teşkil, nasıl meydana getirilebilir! (excahedra) bir pedagoji tedrisatiyle mi? Eğer bu iş, bundan bekleniyorsa, Almanyayı takliden şimdiye kadar düştüğümüz hatalara ilâve edilmiş bir hata daha olur. Filoloji, modern tedrisat isimleriyle Almanyadan gelen bir çok eski skolastik şeyler gibi olur.

Nezaretin projesi: «Sınıfların hepsinde seçilen metin parçaları, izahlar, vazife mevzuları, derslerin mahiyet ve tefsirleri, bütün tedirsattan alınacak ilhamlar ve bilhassa edebiyat ve tarih; ruhu kültürleştirmek ile beraber ahlâk terbiyesini ve millî hissi de inkişaf ettirmelidir.» Diyor.

Fakat muallimler nezaretin bu dileğini yerine getirecek şekilde hazırlandı mı?

Filoloji veya (pur) edebiyatiyle yetişmiş olan bir muallim, terbiye bakımından mühim olan metinler seçebilir mi? Bizim gramerimiz ve edebiyat muallimlerimizin; (Çiçeron)u (Tasist)i (Öyripid) i (Platon)u bizzat okuduktan sonra parçalara seçeceklerine inanıyor musunuz? Çoğu bu zahmete girmeyerek talebelere hazır, seçilmiş parçalar veriyorlar. Bir metnin ahlâk yönünden şerhine girince bunun filozofiye tamamen vakıf olan bir muallim için bile ne güç olduğunu bir düşününüz. Böyle bir hal karşısında beşinci sınıfın, üçüncü sınıfın ve hatta edebiyat sınıfının hocası bile -kendisini ahlâk mevzularını izahta kâfi derece selâhiyettar görmediğinden- bu ahlâkî izahlara giremez. Ve bir nevi yalancı, utangaçlık hisseder. Bu muallimler, talebeye «Ailesini sevmelidir, vatanı için ölmelidir» dedi mi, bütün ahlâk mevzularını söyleyip bitirdim sanır.

Pedagojinin ilk düsturu şudur: Bir şeyi başkasına öğretebilmek için onu evvelâ öğretmek istiyenin çok iyi bilmesi..

Eğer gramer ve edebiyat muallimlerinin basit olsa da ahlâk tedris etmeleri ve gramatikal, edebî izahlarına ahlâkî şerh ve izahlar yapmaları isteniliyorsa, onlara öğretilmesi lâzım gelen şey, pedagoji değil, ahlâkın kendisidir. Ahlâkla beraber psikoloji ve içtimaî ilimler prensipleridir.

Edebiyat muallimleri, bir dereceye kadar, filozof ta olmadıkça, bunlar umumî ve şahsî ahlâkın esas prensip ve tatbikatlarını bilmedikçe, önlerinde metinler dahi olsa talebeyi istifade ettiremezler. Çünkü bu metinleri ancak bir ahlâkçı şerh ve tefsir edebilir.

Yüksek muallim mektebinde, felsefeye; tedrisatın ahlâkî ve içtimaî mihverini teşkil etmelidir. Halbuki bilhassa fen kısımlarında felsefe ve klâsik hemen hemen hiç yok gibi.. Filozofik ve klâsik bir terbiye almıyan matematikçi ve fizikçi ne olabilir? Ancak fen işçisi. İmtihanlara (mihanikî hazırlayıcı) olabilir. Nasıl istenilebilir ki, kendisi olgunlaşmamış (zira yalnız x iler, y ler hiçbir şahsı olgunlaştıramaz.) Bir insan, başkalarının mürebbisi olabilsin?.. Fakat hakikî mürebbi, (fennî humaniteler) dediğimiz şeyleri tedris ederken, genç ruhları hakikaten istifade ettirmeği bilir.

Lâkin (fennî humanite) ler, yüksek muallim mektebi ve üniversitenin mütehassıs hocalarına tamamen kapalıdır. Bu sebeple onlar hakikî vazifelerini yapmamakta ve yüksek kültür ananasına sadık kalamamaktadırlar.

Yüksek muallim edebiyat şubesine nasıl lisede bir senelik filozofî yapmış olmak isteniliyorsa fen şubesine girmek istiyenlerden de öylece istenilmelidir. Bu olmadıkça bizim fen (agrigi) lerimiz, biraz geniş veya dar (ilk muallim mektebi mezunlarından) esas itibariyle değişmiş sayılamaz.

Üniversite alacağı talebede, bilginin kemmiyetine değil, keyfiyetine bilhassa espri keyfiyetine bakmalıdır. Mühendis veya zabit yetiştiren bir yüksek mektep yüksek terbiye ile muvazzaf bir alâka ve endişe taşımazsa bir dereceye kadar anlaşılabilir. Fakat millî terbiyeyi yaymak ile muvazzaf olan üniyersitede de mürebbiler teşkil etmek endişesi olmazsa bu, ahlâkî bir (skandal)dır.

Bütün gramer, edebiyat, tarih ve fen muallim namzedlerine kuvvetli felsefe okutmalı, lisans ve agregasyon imtihanlarında ciddî felsefe kompozisyonları istemeli. Bu suretle onlar kendi branşlarındaki ihtisasla beraber kuvvetli mürebbi de olurlar. Böyle hazırlanırlarsa artık bir daha onlar ihtisas, bizatihi ihtisasta ve yalnız bunda değil, fakat (kül) de görürler.

Bu takdirde bizim gramer hocalarımız, pedantesk Alman filololoji metoduna bağlanıp kalmazlar. Tarih hocalarımız da, Alman mütebehhirliğine, teferrüatçılığına düşmekten vaz geçerler. Ormandaki ağaçları sayayım derken ormanı görmekten mahrum kalmazlar.

Edebiyat hocalarımız, orta zamana ait ince edebiyat tarihi tebahhurlarına kılı kırk yararcasına edebî ve dramatik tahlillere kalkmazlar.

Fen hocalarımız -sanki mevcud program hafifmiş gibi-jeoloji sosyetesi ile beraber olarak lise programına paleontoloji konulmasını teklif etmezler. Dekart (Lapinç), Kant, Ogüst Konttan öğrenilir ki, esaslı terbiyevî olan, her şeyin anahtarını veren ilimler: matematik ve fiziktir. Mütebakisi şahsî ihtiyaçlar zamanına veya şahsî istidadlara bırakılmalıdır. Doğrusu şudur ki, bizim profesörlerimiz çok âlim, çok mütebahhir, çok ediptirler. Üniversitenin ıstırabı, işte bu çokluktadır. Bunun ilâcı basittir. Programları sadeleştirmek, tedrisatı kanalize etmek, ruhları disiplinleştirmek..

Bu disiplini temin edecek yegâne vasıta ise filozofidir. İnsaniyeti kuvvetlendirmek ve hatta kurmak için biricik vasıta: hocalara felsefî terbiye verebilmektir.

Eğer (klâsikler), büsbütün mahvolup yerlerine (modern) lerin kaim olmasını istiyorlarsa tarih, filoloji ve edebiyat tebahhurundan vaz geçmelidir.

Ruhiyatçı, bediiyatçı, ahlâkçı olsunlar; güzelliğin büyük bilhassa ahlâkî güzellik kültürüne avdet etsinler. Klâsik tedrisat, ancak bu suretle yaşıyabilir. Demokrasinin pek muhtaç olduğu fikir ve ahlâk gü-

— Devamı 8 inci sahifede —

MEMLEKETTE

Aydın mektubu

Aydın vilâyetinde kültür faaliyeti artıyor

Aydın meb'usları müntehiplerile temas ederek dertlerini dinliyorlar

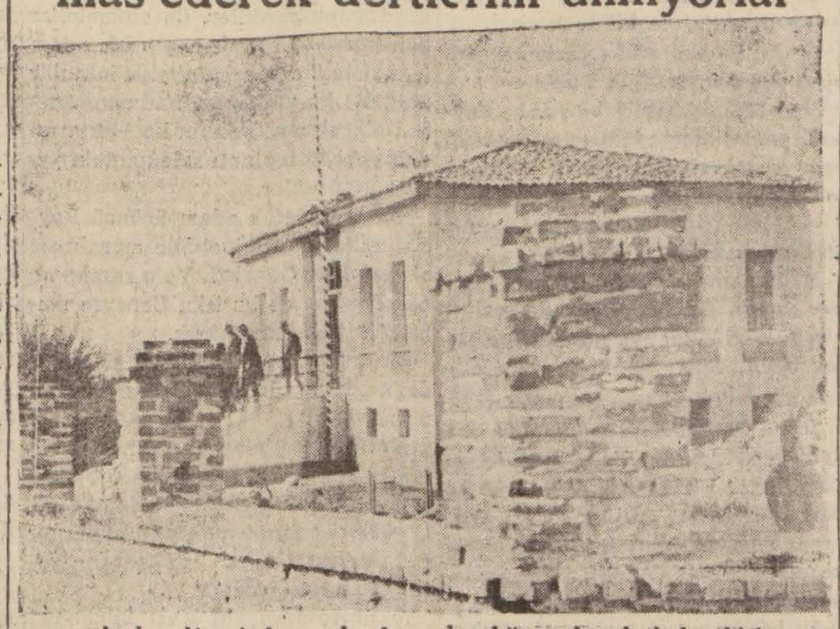

Aydın vlâyetinde yapılmakta olan köy mekteplerinden biri

Aydın, (Hususî) — Vilâyetimizde kültür faaliyeti her yıl inkişaf etmektedir.

939-940 ders yılında vilâyetimizde bölge sanat okulu ile, Aydın ve Nazilli orta mekteplerinden başka 102 şehir, kasaba köy ilk okulu faaliyette bulunmuştur.

932 senesinde vilâyetimizde beş ve üç sınıflı ilk okullara 1400 kız 6251 erkek olmak üzere 7651 talebe devam etmiş. Beş sınıflı ilk okullar da 45 kız, 137 erkek olmak üzere 182 ve üç sınıflı köy okularında 14 kız 390 erkek olmak üzere 404 ki umumdan 592 talebe mezun olmuştu. 938-939 ders yılında ise beş sınıflı erkek okullarında 2383 kız 3877 erkek olmak üzere 6260, üç sınıflı köy okullarında 2623 ki ceman 15586 talebe devam etmiştir.

Beş sınıflı mekteplerin mezun sayısı 252 kız, 710 erkek olmak üzere 962, üç sınıflı mekteplerden de 118 kız 514 efkek olarak 632 ki ceman 1594 tür.

On beş senede okuyan talebe sayısı yüzde yüz, mezun sayısı da yüzde iki yüze yakındır.

Kaza merkezlerinde, nahiye ve köylerde başlanan ve sayısı devam eden mektep binaları tamamlanınca okuyanların sayısı yüzde elli daha artacak ve cumhuriyetin (okuma yazma bilmeyen tek vatandaş bırakmamak) prensibinin tahakkuku bir hatve daha atılmış olacaktır.

Bu Aydın orta mektebi olan bina on beş yıl evvel hususî idare tarafından 40.000 lira sarfiyle yapılmış, bilâhare gene hususî idarece bu miktar daha para sarfiyle yemek salonu ve yatakhane yavyonları ilâve edilmiştir.

Fakat mektebin ihata dıvarları bulunmadığından mektep idaresi inzibat noktasıdan çok müşkülât çekmektedir. Bu hususta yapılan teşebbüsler bugüne kadar hiç bir semere vermemiştir. Hususî idare binayı vekâlet işgal ediyor, ben masraf yapamam d yor, vekâlet te maliyeti benim olmıyan bir yere para sarfedemem cevabını veriyordu. Nihayet vilâyet umumî meclisi geçen yıl binayı 5000 liraya vekâlete devre karar verdi ve muamelesi de yapıldı.

Fakat hâlâ ihata dıvarları yapılmadığı gibi, bu hususta bir teşebbüs de görülmüyor. Ders yılı yaklaşıyor, teneffüs zamanlarında gene 500 talebe mektebe civar zeytinlikler arasına dalacaklar. Mektep yakinine yapılan umumî cezaevi de mektebin etrafının bir an evvel kapanması zarurî kılmıştır.

Çok kıymetli maarif vekilimizin bu çok mühim işi ele alarak bu ders yılı içinde mektebin dıvarlarını yaptırmasını bütün Aydınlılar kend'sinden bekliyorlar. Gene vekilimizin Aydınlıların bu çok yerinde olan dilekleriyle alâkadar olacaklarına ve yerine getireceklerine şüphemiz yok tur.

Mebusların tetkikleri:

Mebuslarımız B. Adnan Mendres, Nuri Göktepe, doktor Şakir Şener ve Mümtaz Kaynak dün Ortaklara gitmişler ve Ortaklarda toplanan tarım satış kooperatifi içtimaında bulunmuşlardır.

Kooperatifin yıllık çalışma raporunun müzakere ve reye konulmasında ortaya atılan bazı dileklerle yakından alâkalanan mebuslarımız bunlar hakkında not almışlardır.

Toplantıya iştirak eden mebuslarımız adına söz alan B. Mümtaz Kaynak (Sizin bu toplantınızı öğrenince aranızda bulunmak üzere geldik. Bu yeşil yurd köşelerinde çoluk çocuğunuzla ne kadar gayretle çalıştığınızı yakinen biliyoruz.

Sizin nasırlı ellerinize, yanık yüzlerinize iftiharla bakıyoruz. Sizler hazerde yurda zenginleştiriyor, seferde onu müdafaa ediyorsunuz. Bu toplantı münasebetiyle dertlerinizi dinlemek ve onları öğrenmiş olmak vazifemizdir.)

Kooperatif müzakerelerinin özü; kooperatif haricinde kalan incir müstahsillerinin kooperatif ortaklarına nazaran malını daha iyi fiatle sattığı ve eline daha çok para geçtiği iddiasında toplanıyordu. Buna sebep olarak da birlik idare masraflarının çokluğu ve birliğin sermayesi olmamasından yüksek faiz ödediği ve bunların tamamen müstahsile yüklenmesi iddia olunuyor.

Mebuslarımız bu iddia ile yakından alâkalanarak kooperatif toplantısından sonra ortaklarla temasa geçerek şikâyet ve dileklerini dinlediler.

Söz alanlar tapu işleri, köy salması, köy hududu inhilâfları, evkaf ve arazi dağıtma işlerine de temas ettiler..

Mebuslarımız bugün Nazilliye gittiler. Nazilliden sonra diğer kazalara geçecekler. Bu arada vilâyetin bütün nahiye ve bir çok köylerine de giderek müntehipleriyle temasta bulunacaklardır.

=★★=

Hayvan hırsızı şebekesi

Ödemişte meydana çıkarıldı

Ödemiş havalisinde hayvan hırsızlığı yaban Veli oğlu Hasan, Hasan oğlu Satılmış, Mustafa oğlu Mustafa, Süleyman oğlu Deli Mehmed, ve Mehmed oğlu Ali Doğuş adlarında beş kişi jandarmalar tarafından yakalanmıştır. Bunların evlerinde 11 tane çalma hayvan bulunmuş, hayvanlar sahiplerine verilmiştir.

Suçlular, adliyeye sevkolunmuşlardır.

Vergi tahsilâtı fazla

Aydın, (Hususî) — Vilâyetimizde devlet vergi tahsilâtı her yıl artmaktadır.

938 malî kazanç, sayım vergileri tahakkuku 1,374,301 lira olduğu halde tahsilât yekûnü 1,314,220 lirayı bulmuştur.

İçinde bulunduğumuz 939 malî yılının 15 ağustosa kadar iki buçuk aylık vergi tahsilâtı ise geçen seneye nazaran daha çok inkişaf göstermektedir.

938 senesi iki buçuk aylık kazanç vergisi tahakkuku 35493 lira tahsilât 12421 lira olduğu halde 939 yılının ayni aylar tahakkuku 27419. tahsilât ise 16217 liradır. Nisbeti geçen sene yüzde 35 bu sene yüzde 59 dur.

Ayni ayların geçen seneki sayım vergisi tahakkuku 33779 lira tahsilâtı 8803 lira olduğu halde bu sene tahakkukuatı 3488 tahsilâtı ise 19180 liradır ki sabıka tahsilâtı nisbeti yüzde 41, haliyenin yüzde 87 dir.

Vilâyetimiz maliyesinin kazanç ve hayvan vergileri iki buçuk aylık tahakkuk yekûnü 507271, tahsilâtı ise 376452 liradır ki tahsilât nisbeti yüzde 74 ü bulmuştur. Halbuki geçen sene bu iki buçuk ayda tahsilât nisbeti yüzde 40 idi.

Şarkî Karahisarda

Yağmur yüzünden harmanlar geri kaldı

Ş. Karahisar, 25 (A.A.) — Kazamıza üç gündenberi sakin ve fasılalı yağmurlar yağmakta olduğundan harmanlar bir kaç gün geri kalmıştır.

Nazilli'deki Atatürk anıtı

Belediyenin tavzihi ve bir cevap

Bundan bir müddet evvel, Nazilliden geçen Akif Şaşmaz isminde bir kariimizin Atatürk anıtı hakkındaki mektubunu neşretmiş, belediyenin dikkat nazarını çekmiştik. Nazilli belediyesinden aldığımız bir mektupta, bu anıtın bir büst değil, heykel olduğu bildirilmekte ve etrafında bir park yapılmadığı meselesi için de şöyle denilmektedir:

«Belediyenin bir plân dahilinde çalışarak başarmağa gayret ettiği bu meydanın tamamen boş ve bakımsız bırakıldığı iddiası da doğru değildir. Çünkü bugüne kadar meydanın etrafında 46 adet çam ağacı dikilerek yetiştirilmek suretiyle yeşillendirmeğe ve tezyin işleri de ihmal edilmemekte ve her geçen gün içinde bir noksan ikmal edilmektedir.»

Belediyenin bu tavzih mektubunun son fıkralarında, kariimizin bu şekilde, yalnız gördüğünü yazacağına ve gençliği hareketsizlikle ithama kalkışacağına alâkadar makamlardan malûmat almasının daha uygun olacağı da kaydedilmektedir.

Şu cihetin bilinmesini isteriz ki, herkes gördüğü şeyi, yani hakikati olduğu gibi yazmakta serbesttir. Gençlik meselesine gelince, mektup sahibi gençliği hareketsizlikle itham etmemiş, bilâkis vaziyetin böyle bir hüküm verdirebilmesi ihtimalini hatırlatmış, açıkça ikazda bulunmuştur.

Yoksa, Anadolu gazetesi de Nazilliyi ve Nazilliler de kendilerinin gazetesini pek iyi bilirler.

Temennimiz şudur ki, o yazı belediyeyi harekete getirmiş olsun ve Atatürk büstünün etrafı kısa bir zamanda yeşilliklere bürünsün.

Şundan-Bundan

Satılık kocalar

Erkeklerin paralariyle kadın alabilecekleri eski devirlerde görülmüş şeylerdi. Bugün bile birçok geri memleketlerde bu âdet hâlâ bakidir.

Fakat dünyada erkeklerin satıldığı yerler de yok değildir. Meselâ Hindistanın cenup havalisinde evlenecek kızlara olduğu gibi erkeklere de mukabil taraf para verir. Evlenecek kendisine iyi bir damad alabilir. Fakirse kızını pek ucuza satacaktır.

Oradaki nikâh piyasasına göre, bir kız 500 ilâ 1000 rupni (yani bizim paramızla 50 ilâ 1000 lira) eder. Halbuki iyi bir aileden güzel ve sıhhatli bir genç en az 10,000 rupniye (1000) liraya kadar satılıyor.

Bugün, Hind kızları bilhassa garp kültürü ile yetişmiş gençleri tercih ediyorlar. Bunun için, Avrupada veya Amerikada okuyup gelen gençler daha fazla para ediyor.

Bununla beraber, satılık kocalar yalnız şarkta görülmüyor. Geçenlerde Nevyorkta da bir adam kendisini satılığa çıkarmış ve 300 dolar verebilecek bir kadınla derhal evleneceğini ilân etmiştir. Bir İrlandalı olan bu adam, evlidir ve karısı memleket hasretine dayanamadığı, İrlandaya gitmek istediği için kendini satmaya karar vermiştir. Bu parayla karısını İrlandaya gönderecekmiş!

Zeki İrlandalı eski karısını başından atmak, yeni bir kadın ve birkaç yüz lira para elde etmek için doğrusu güzel bir usul bulmuş!

"Uzun ömürlülüğün faydası ne?,,

«İnsan denen şu meçhul» ismindeki kitabı bütün dünyada meşhur olan ve bizde de - serlevhası yanlış olarak «Bilinmiyen adam» (!) şeklinde - tercüme edilen Dr. Alexis Carrel insan ömrünü uzatmak için çalışıyor. Doktorun, meşhur tayyareci Lindbergle beraber sun'î kalb yapmaya uğraştığı malûmdur.

Doktor Carrel, yukarıda bahsettiğimiz eserinde, uzun ömürlülüğü şöyle anlatır:

«Uzun ömürlülük, ihtiyarlık devresinin uzatıldığı zaman değil, gençliğin mümkün olduğu kadar fazla adam ettirildiği zaman insanın istiyeceği birşeydir. Yaşlı bir adam, kendi kendini besliyecek iktidarda olmadıkça, ailesi ve cemiyeti için bir yük teşkil eder. Saadetten payı olmıyan, bir işe yaramıyan, zekâsını kaybetmiş bir adamın ömrünü uzatmakta ne fayda var?

«Onun için, insanlar fikren ve ruhan ihtiyarlamanın çaresini bulmadıkça asırdidelerin adedini çoğaltmak doğru değildir.»

Arı sokması romatizmaya iyi geliyor

Bu da bir Alman doktorunun keşfi:

Dr. Apitz ismindeki bu adam kendisinde yaptığı tecrübelerle, arı zehirinin romatizmaya iyi geldiğini görmüş ve bir «arı ile tedavi müessesesi» açarak buraya romatizmalıları davete başlamıştır.

Romatizması olan, hastahaneye ytıyor ve evvelâ, günde bir kere olmak üzere, arının iğnesi altında iki, üç, dört ilâh, olmak üzere arttırılıyor ve hastalığın derecesine, hastanın da tahammülüne göre, bu tedavinin günde 60 kereye kadar çıkarıldığı oluyor.

Arıların sokması için tahrik edilmeleri işi de hastalara aid bir vazifedir. Hastalar, kafeslerdeki arıları kışkırtıyorlar ve üzerlerine saldırtıyorlar.

Hastaların, her gün kanı muayene edilerek hastalığın seyri takip edilmektedir.

Dr. Apitz hastahanede romatizmalıları doğrudan doğruya arılarla tedavi ettiği gibi, ayrıca arı zehirini şişelere koyarak romatizma ilâcı olarak satmakta ve bundan harice de mühim miktarda ihracat yapmaktadır.

TARİHİ ROMAN

KANLI ÇÖL

Nakleden: **

—14—

Kuyucu Murad paşa seksenlik bir ihtiyardı. Maamafih İstanbuldan hareket etmeden serdarlıktan başka zatı şahanenin bir fermaniyle sadrazamlık sandalyasını işgal etti. Buna rağmen Kuyucu Murat paşa Suriyeye gönderilecek ordunun başında bulunmaktan vaz geçmedi. Murad paşa ihtiyarlığının son günlerinde tarihe bir muvaffakıyet daha kaydetmek istiyordu.

2 temmuz 1607 de Kuyucu Murat paşanın kumandasındaki ordu Üsküdardan hareket etti. Müthiş bir kasırga gibi Anadolu dağlarını tepelerini yaylalarını ve ovalarını aşarak isyan ucu olan Konyaya vardı. Orada mukavemet cesaretini gösteren şakileri bir hamlede tepeledi ve esir olarak yakaladığı şerirleri de bir emirle kılıçtan geçirdi. Paşa leşleri ordunun açmış olduğu kuyulara atarak gömdürdü. Ordu Konyayı intizama koyduktan sonra yorgunluğunu dinlendirmeden seferine devam etti. Önüne çıkan dağları ovaları şerirlerden temizleyip ilerliyordu.

Halepte kendini kral olarak ilân eden Ali Canbuladın âkıbeti çok feci olacaktı. Mukadder âkıbeti tahmin eden Halep halkı müthiş bir korku içinde kıvranıp duruyordu.

Esrarengiz bir hissikablelvuku Ali Canbuladın ümitlerini ve cesaretini perişan etmişti.

Canbuladın harp için hazırladığı ordu kırk bin kişilikti. Fakat muntazam ve ayni zamanda tam techizat ile ilerliyen Osmanlı ordusunu, boğaz boğaza gelse bile yenemiyeceğini anlamış sulh teklif etmeği düşünmüştü. Yaptığı hareketten pişman olmuş, memnuniyetle arzı ubudiyet göstermeğe temayül etmişti. Lâkin toplamış olduğu ordunun başında duranlar Ali Canbuladın bu teklifini şiddetle red ettiler. Kendisini cesaretsiz liyakatsız olarak itham eylediler.

Halepte bu münakaşalar alıp verirken Türk ordusu Canbuladın kuvvetleri karşısında mevki alıyordu. Bu harp bütün Suriyenin mukadderatını tayin edecekti. Fahreddin iltica etmiş olduğu Beyrutta müthiş bir heyecanla takip ediyordu. Fahreddin bu büyük harbin vereceği neticeye göre hattı hareketini tayin edecekti.

Osmanlı ordusu düşmanı karşısında görünce yarım saat içinde hazırlandı. Sağdan, soldan ve merkezden saldırmağa başlamıştı. Osmanlı ordusunun eline geçen esirlerin âkıbetini bilen Canbuladun ordusunun efradı feci bir vaziyete düştüğü halde teslim olmuyor harp meydanında merdane mücadele ederek kırılıp gidiyordu.

Kılıç istimalinde daha mahir ve daha seri olan Türk süvarileri aded itibariyle iki misli bir kuvvette olan Canbuladın suvarilerini harikulâde bir süratle kılıçtan geçirdiler ve firar yollarını tutanları da yakaladılar.

Ordulaın piyade kısmına gelince harp boğaz boğaza oluyordu. Fakat bu kısımda Kürdlerle karışık olan Arapların hali çok perişandı.

Saatlarca keşmekeş içinde devam eden kanlı harbin neticesi artık Osmanlı ordusuna meyil etmeğe başlamıştı. Mızraklarda kılıç uçlarında binlerce kafa vardı. Canbuladın ordusundan eser kalmamıştı. Osmanlı kılıcının kahir darbesinden kurtulan cüzütamlar Türk suvarilerinin mızrakları altında can veriyorlardı. Halep şehrinin dışındaki dağlar tepeler ve ovalar insanların döktükleri kan kokusundan geçilmez bir hale gelmişti.

Osmanlı ordusu başta sadrazam kuyucu Murad paşa olduğu halde muzafferane Halebe giriyordu.

Fahreddin mesuliyetin ağır yükü altından kurtulmak için Beyruttan kaçarak şehirden çok uzak olan bir kaleye iltica etmişti.

— Canbuladı oldukça takviye ettim. Bu işleri yalnız başına becermeğe baksın. Herkesin talihini denemesi zamanı gelmiştir.

Diye düşünüyordu.

Bununla beraber Sultan Ahmed Canbuladın kafasının koparılmasına razı olmadı ve bu suretle esir Canbulad İstanbula sevk edildi. Padişahın huzuruna çıkarıldı ve affa mazhar oldu. Bundan başka Tamşuvar kalesinin kumandanlığına da tayin edildi. Ve bu hâdise Osmanlı imparatorluğunun neden inhilâl ettiğine en büyük delil teşkil eder.

— Devam edecek —

ÇİMDİKLER

Mussoliniye Açık mektup

Sinyor Duçe!..

Şu dakikada senin de odanda bukran içinde dolaştığını tahmin ediyorum. Dostunuz Almanyanın size oynadığı oyun bir hayli firaklı oldu. Bizde bir gazelin şöyle bir beyti vardır:

Söylesem tesiri yok
Sussam gönül razı değil,
Çektiğim âlâmı bir ben
Bir de Allahım bilir..

Şimdi, şahsen senin vaziyetin işte buna benziyor zavallı Duçe!...

Söylesen ne söyliyebilirsin!., Söylesen kim dinler!., Hitler seni ve İtalyayı kıskıvrak bağlıyarak çıkmaza soktu. Gerçi sen,

— Hele şu Almanya ile birleşmiş görünerek biraz iş yapayım,

Dedin amma, umduğun dağlara kar yağdı. Şarkıyı beraber söylediniz, partiyi Almanya topladı. Bu bir şey değil, fakat topraklarına asker bile sokarak seni kendi emrine aldı.

Şimdi, harb hazretleri kapıda bekliyor ve sen de ne yapacağını düşünüyorsun... Bu bence, iki kere iki dört eder kadar muhakkaktır: İtalyanın sırtı, eskiden yumurta köfesi taşımağa alışık değildi. Zora gelince, hemen tornistan yapar, cepheyi değiştirir ve postu kurtarırdı. Fakat zannediyorum ki, bugün için tornistan imkânı da yok. Harbe girsen, akıllı olduğun için neticenin pek neşeli kaçmıyacağını bilirsin.. Girmek istemesen, Almanya Brenner hudundunda bekliyor ve seni evire çevire harbe sokmak istiyor.

«Belâlar mübareki» diye işte buna derler.

Hatırlarsın:

Umumi harbde Türkiye de harbe girmek istemedi. O tarihlerde Göben (Şimdiki bizim Yavuz) zırhlısını getiren Alman amiralı, âllem kallem edip bizi kandıramayınca, bir gün manevra bahanesiyle Karadenize açıldı. Rus donanmasına ateş açtı, bir gemilerini batırdı. Bununla da kalmayıp Sivastopola kadar uzandı ve şehri bombardıman ederek bizi yaka paça harbe fırlattı. Şimdi, sana da böyle bir oyun oynanması ihtimali pek fazladır. İtalyaya 6 Alman fırkası sokarken bunları hesap etmiş olsaydın, şimdi Romada püfür püfür terlemezdin..

Dimyata pirince giderken bulgur dan olmak , diye işte buna derler.. İtalyaya verilen «Makarnacı» sıfatı da artık kıymet taşımaz oldu. Çünkü İtalyada şimdi makarnayı rüyada görenler bile az oldu.

Neyse!.. Her koyun kendi bacağından asılır. Merak etme, sıkılma, iyi olur inşallah.. Bari radyosundaki spikere söyle de Allaha dua etsin.

ÇİMDİK

Danzig, komiseri Dr. Karl Burkhard

Senede 3500 sterlin maaşla Almanya ve Polonyanın arasını bulmağa çalışıyor

1933 senesi sonbaharında Cenevrede milletler cemiyeti toplantısında bulunan diplomatlar, cemiyet binasının önünde üç büyük otomobilin durduğunu gördüler. Bu otomobiller den birisinden ufak yapılı bir adam indi. Ötekilerden kalabalık insanlar indi. Ve bu ufak yapılı adamınetrafını alarak onu binanın koridorlarından geçirip toplantı salonundaki yerine götürdüler.

Bu ufak tefek adam üçüncü Rayhın milletler cemiyetinde murahhası olan doktor Göbelsti. Ve o zaman ne bu sima, ne de bu isim Cenevre muhitinde pek tanınmazdı.

Bu adam, ne diplomatik davetler de, ne de bu türlü ziyafetlerde bulun muyordu.

Yalnız bu alman murahhasını bir tek adam, güzel villâsında bir akşam yemeğine çağırmıştı. Koyu renkli gözleri olan bu yakışıklı adam, oradaki beynelmilel etüdler enstitüsü profesörlerindendi.

Bu profesörün adı Karl Burkhard de Reynolddu ki şimdi Danzigde milletler cemiyeti komiseridir ve Danzig ihtilâfını halletmek için çalışmaktadır.

Bu ziyafet daveti hâdisesi, ilk defa olarak Cenevredeki delegelerin dikkatini profesör Burkhardın üzerine çekmişti.

Kendisi milletler arası hukukî ve siyasî tarih sahasında bir şöhret sahibi idi. Fakat diplomasi aleminde büyük bir şöhreti yoktu. Bu meslekde ancak İsviçrenin Viyana elçiliğ'nde müşavir olarak bulunmuştu.

Böylece nazarı dikkati celbeden bu profesör, ondan sonra yeniden unutulmuştu.

1937 senesinde bu şöhretsiz adamın senede 3500 ingiliz lirası maaşla milletler cemiyetinin Danzig fevkalâde komiserliğine tayin edilmesi, gene hatırlanmasına, adının anılmasına sebep oldu.

Bu vaziyeti Avrupa payitahtlarında üzerine almak istiyen kimseciler görünmüyordu. Çünkü bu vazifeyi üzerine alacak olan kimse, teori sahasında mevcut , fakat tatbikatta gayri mevcut olan milletler cemiyeti otoritesini en ihtilâflı bir yerde temsil edecekti.

Kendisinden önceki komiser Lester, naziler tarafından açıktan açığa tahkir ve tezyife uğrıyordu. Profesör Burkhardın tayinini ise Almanlar iyi karşıladılar.

Profesör Burkharda Cenevrede üzerine aldığı işin ehemiyeti hatırlatıldı; orada her hangi bir kargaşalığa meydan vermemesi tavsiye olundu. Elinden geldiği kadar maaşını alıp, kenarda, gölgede yaşaması bildirildi.

Bu türlü direktifler aldıktan sonra bir adamın Hitler tarafından «gayet tedbirli bir adam» diye tarif edilmesini hayretle karşılaması lâzımdır.

Şimdi Danzigdeki kızıl tuğlalı evin de bu Bal şehrinin eski aristokrat ailelerinden birisinin 48 yaşındaki çocuğu iki senedir oturmaktadır.

Geçen son kânunda profesör, artık bu vazifenin lüzumu kalmadığını Cenevrede söyledi. Fakat kendisine vazifesine devamı, isterse mezuniyetle memleketine gelip tekrar dönebileceği anlatıldı.

Teknik olarak komiserin vazifesi, serbest şehirle Polonya arasında çıkan bir ihtilâf, aralarında halledilmiyecek olursa onu halletmektir. Her iki taraf da bu takdirde eğer isterlerse milletler cemiyeti konseyine baş vurabilirler.

Şurasını hatırlatmak gerektir ki, bu zat ortada bdlundukça, Almanya meydana çıkmamaktadır.

Son haftalardaki hâdiseler, bu İsviçreli profesörün gölgede kalması imkânını ortadan kaldırmıştır. Danzig ile Polonya arasındaki gümrük harbi üzerine komiserin faaliyete geçip ihtilâfı halletmesi lâzım gelmiştir.

Şurası muhakkak ki, Danzige dair çıkacak her hangi bir ihtilâfta bu zatın mutavassıt bulunmasını Hitler de tasvip edecektir.

Bernard Moore-
Daily Herald

Sırp-Hırvat ihtilâfı

16 ağustos tarihiyle Zagrepten yazılıyor:

Yugoslav başvekili Svetkoviç ile Hırvat lideri Maçek arasında yapılmakta olan görüşmeler sona ermiştir. Ancak Sırpların üç, Hırvatların üç eksperi arasında Bledde devam eden görüşmeler henüz bitmemiştir. Svetkoviçle Maçek beş defa içtima etmişlerdir.

Bu toplantılar ekseriya Karlovoç civarında Bukova Gorliste yapılmıştır.. Altı aydanberi devam eden bu müzakereler, üç sebepten dolayı gizli tutulmaktadır. Bu görüşmelerde Hırvatların karşısına çıkan Yugoslav başvekili değil, hükümet naibi prens Poldür. Yugoslav başvekilinin bu işte muvaffakıyetsizlik göstermiş olması, iç politika bakımından her halde iyi bir tezahür olmıyacağından, Belgrad görüşmelerinin muvaffakıyetle bitmek üzere olduğuna dair ikide bir haber uçmaktadır. Fakat diğer taraftan, yepyeni bir vaziyet meydana getireceğinden ve bunun neticesinde Hırvatlar da politikalarını değiştirmek mecburiyetinde kalacaklarından, müzakerelerin akim kalması Maçeki de müşkül bir duruma sokmuş olacaktır.

Hırvat meselesi, halen tamamiyle millî ve dahilî bir dava mahiyetindedir.

Maçek, geçenlerde verdiği bir beyanatta kendisi ile başvekile kalmış olsa imiş, pakt çoktan bitmiş tarzında mütalaada bulunmuştur. Bundan da anlaşılıyor ki, son kararı Prens Pol verecektir.

Bu itibarla şimdiki durgun devreyi müzakerelerin yakın bir âtide akim kalacağı tarzında tefsir etmek doğru değildir.

Eksperler kendilerine ait mahdut bir saha hakkında ve büyük bir temkinle mütalea yürütmekte olduklarından, bu mütalealardan kati bir hüküm çıkarmak mümkün olmuyor.

Hırvat politikasının büyük bir ısrarla tam bir istiklâl istiyen Hırvat köylü partisinin görüş ve telâkkisi sarihtir. Bu mahfiller karşı tarafı temsil eden muhtelif kimselerin, anlaşmaya taraftar olmadığını iddia etmektedirler. Gene bu mahfiller, şayet istenilmiş olsaydı, bütün meseleler bugüne kadar çoktan halledilebilirdi. Fakat Sırplar tatbik etmek istemediklerinden, bugüne kadar yapılmış olan anlaşmalar tatbik edilmemiştir.

Bu itibarla ehemmieytli olan söz değil, fiildir, kanaatini izhar etmektedirler. Hırvat köylü partisinin kanaatince, bu anlaşmayı, bu veya diğer bir kabinenin yapması ehemmiyeti haiz bir mesele değildir. Asıl mühim olan programdır.

Noye Zührer Saytung

Yugoslavyanın dış politikası

18 tarihiyle Zagrepten yazılıyor:

Avrupadaki umumî vaziyet Yugoslavyada fevkalâde ciddî ve tehlikeli telâkki edilmektedir; ancak, bu vaziyet karşısında devlet kendi siyasetini hiç bir suretle değiştirmemiştir. Bir harp takdirinde Yugoslavya silâhlı bitaraflığını muhafaza ederek memleketine karşı yapılacak her hangi bir taarruza derhal silâhla mukabele edecektir. Her türlü askeri transitin, Yugoslavyadan geçmesi gayri kabildir. Alman - Leh ihtilâfı yüzünden Avrupada büyük bir harb patladığı takdirde Yugoslavyanın tutacağı yolu son günlerde yeniden anlamak istiyen muhtelif devletlere bu tavır ve hareket bildirilmiştir.

Diğer taraftan, sinir harbi Yugoslavyayı hiç bir suretle müteessir etmemiştir; zaten birer çiftçi memleketi olan cenubu şarkî devletlerine bu vaziyet, fevkalâde bir tesir yapmış değildir.

Mes'eleler

— Baştarafı 7 nci Sahifede —

zideleri teşkilî de ancak böyle hareket edilirse teşkil edilebilir. (Umumî arzu) nun kendi gayeleri ve müteveccih fikirleri vardır; bunlarsız, ne millî hayat, ne millî ilerleme mümkün olabilir. Bu gayelerin ve (kuvvet - fikirler) in terbiye vasıtasiyle milletin bütün çocuklarına aşılanması gerektir.

Fakat içtimaî hayatın bütün motif ve muharriklerini, eğer insan filozofik zihniyet sahibi değilse, nasıl istinsah edebilir? Eğer filozofik zihniyet yoksa nasıl her şeyi: insan ve vatandaş yetiştirmek meselesine irca edebilir; her şeyi bunda teksif edebilir. Gittikçe kaybolmakta olan dinî mananın yerine yegâne kaim olacak şey budur. Platona göre bir miktar (sihir) siz, hiç bir pratik olamaz.

Dinler, buna tamamen vakıftır. Yalnız modern terbiye buna lâzım olan ehemmiyeti vermemektedir. Eğer terbiye, dinî olmaktan vaz geçiyorsa bu takdirde ruhları heyecana sürükliyecek başka vasıtalar bulması gerektir. Muhayyile (sihir)i yerine evrensel fikirleri, büyük insanî hisleri ikame etmek lâzımdır. Bunu Ogüst Kont dahi anlamıştı. Ogüst Kont, spesiyalistlerin mürebbi olamıyacaklarını, ancak filozofların mürebbi olabileceklerini çünkü yalnız filozofların eşyayı ulaşılabilecek bir (birlik) halinde görebileceklerini söylemişti. Katoliklerin tedrisatındaki kuvvet, muallimlerinin hepsinin (rahip) ve bu titiz ahlâkçı, vicdan idarecisi olmalarından ileri gelir. Eğer (lâyık) orta tedrisat: Kendilerini hür vicdanlar birliği üstüne kurulan yeni sosyetenin bir nevi misyonerleri gibi telâkki eden filozoflar tarafından icra edilmiş olsa bu tedrisat, mukavemet edilemez bir kuvvet teşkil eder.

Modern demorkrasinin din hissiyatı, içtimaî arzuları, ahlâkî ihtiyaçları hep filozefik zihniyet sahiplerinden değil midir? Bu zihniyet, esasında hür ve demokrat, birlik ve birleşme zihniyetidir.

(Bu mevza ait yazının arkası yarınki sayımızdadır.)

ZABITADA

Ceket çalmış

Alsancakta Yeni Türkiye sokağında sabıkalılardan Abdullah, Veysel kızı 65 yaşında Bn. Elmasın evine girerek ceket çaldığından tutulmuştur.

Kama taşımak

Kültürparkta İzmirli Rifat oğlu Muzaffer Erbaharın üzerinde bir kama bulunmuştur.

Memura hakaret

Kültürparkta İzmirli B. Muzaffer, döner dolaba binmek için beklerken sabırsızlanmış, orada belediye zabıta memuru B. Asım Günele vazife halinde hakaret etmiştir.

Karakolda bir vak'a

Kratașta Şehid Fahreddin polis karakolunda dolandırıcılık suçundan maznun liman muamelât memuru B. Haydar Çeker, Hulûsi kızı hanende Bn. Hidayete hakaret etmiş ve kardeşi Fatma Çiftgezer de bu harekete iştirak eylemiştir. Haklarında kanunî muamele yapılmıştır.

Bu da öyle

Ismail kızı Bn. Melâhat, B. Halil Mahmuda hakaret ettiğinden Keçeciler polis karakoluna götürülmüşse de orada zabıt vakası tutulurken şikâyetçiye tecavüz etmiş, bağırıp çağırmıştır.

Doktor
B. Behçet Uz
ÇOCUK
Hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahenk matbaası yanında kabul eder.

Doktor
Bakteryolog
A. Kemal Tonay
Bulaşıcı, salgın hastalıklar mütehassısı
(Verem ve saire)
Basmahane polis karakolu yanında 747
Telefon: 4115

MÜCELLİT
Ali Rıza Evcim
İZMİR: Yeni Kavaflar çarşısı No. 31
Her türlü cilt güzel, sağlam olarak ve san'at icaplarına göre yapılır.
Bonkalara mahsus Şiritli ve Vidalı Defter ve Dosyaları Ancak Mücellit **ALİ RIZA** müessesesinde yapılmaktadır.
Sipariş üzerine lüks Albümler yapılır.
Müessesenin sıarı sağlamlık, güzellik ve süratte...

Nazarı Dikkate
Mevsimin en yeniliklerini bayan kumaşlarının erkek kumaşlarının en eyisini
Ibrahim Karakaş
tan alınız.
Odun pazarı No. 12

Diş Tabibi
Cevad Dağlı
İkinci Beylersokağı No. 65
Telefon 3055

Köylü eşyası
Sümerbank yerli mallar Pazarında ucuz fiatle satılmaktadır.

Birinci sınıf mütehassıs
Dr. Demir Ali
Kamçıoğlu
Cilt ve tenasül hastalıkları ve elektrik tedavileri
İzmir - Elhamra sineması arkasında Birinci beyler sokağı No. 55 sabahtan akşama kadar hastalarını kabul eder. Tel: 3479

FEHMİ BENCAN
Makine Tamirhanesi
İşi gününde teslim etmeği prensip edinen ve bununla iftihar eden bir müessesedir
Kestane pazarı demirciler 67 - 69 Telefon: 3993

İSLÂM TARİHİ
HZ. MUHAMMED

YAZAN: M. Ayhan

— 6 —

Bu hitabe hiç bir tesir yapmadı. Çünkü Cürhum oğulları artık tamamen baştan çıkmışlardı. Menfaatlerini terk edemiyorlardı. İçlerinden Müedi namında bir haydud, reise cevap olarak haykırdı:

— Yâ Müdat İbni Âmir! Sen neler söylüyorsun? Bize karşı gelebilecek, bizden bahadir bir kavım var mıdır? Hangi kabile bizi bu topraklardan çıkarabilir?

Müdat İbni Amir çok müteessir oldu. Bu serserilerle başa çıkamıyacağını anlamıştı.

Reis, o akşam geç vakte kadar düşündü:

— Lânet olsun bunlara.. Çoluk çocuğumuzu, Hazret İsmailin evlâtlarını alıp buradan gideyim.

Dedi ve bu kararını tatbik ederek Mekke topraklarını terketti, gitti.

Artık meydan Cürhum oğullarına kalmıştı. İstedikleri gibi hareket edeceklerdi. Fakat reislerinin bahsettiği felâket gecikmedi. Az zaman sonra başlarından siyah ve kanlı bir fırtına geçti. Cürhum oğulları pişman oldular. Ne çare ki iş işten geçmişti..

Müdat İbni Amir Mekkeden uzaklaşırken kâbedeki iki altın geyiği ve diğer bazı eşyayı düşünerek bunları o sırada kurumuş bir hale gelen zemzem kuyusunun içine saklamıştı. Bu geyikler İran hükümdarları tarafından hediye edilmişlerdi.

Cürhum oğullarının başına gelen felâket şöyle olmuştur.

Kenane sülâlesinden Bekir oğulları namiyle maruf bir kabile, Hızaî oğulları namındaki diğer bir kabile ile beraber Mekke civarına kadar gelmişti. Bunlardan Hızaîler San'a civarında otururlardı. Fakat su baskını yüzünden mallarını, mülklerini dağıtarak Mekke istikametinde ilerlemişler, yolda bir çok muharebeler yapa, yapa, -geçtikleri yerlerin havasiyle imtizaç edemediklerinden Mekke civarına vasıl olmuşlardı.

Cürhum oğulları bu iki kabilenin gelmekte olduklarını duyar duymaz hemen başlarını kaldırdılar:

— Bu havalide ne işleri var? Beyhude uğraşmasınlar, Mekkeye sokmayız.

Dediler. Hızaîlerin reisi Amir bir elçi göndererek Kâbeyi ziyaret için müsaade istedi. Cürhum oğulları reddettiler.

Amir, tekrar haber yolladı:

— İnat etmesinler. Ben burada mutlaka kalacağım. Eğer bana nezaketle yer gösterilirse kardeş gibi geçiniriz. Aksi takdirde hücum edeceğim. Kâffesini perişan edeceğim. Kadınlarını, kızlarını, çocuklarını esir edip bağlıyacağım.

Dedi. Bu haber Cürhum oğullarını büsbütün kızdırdı ve reddettiler.

Bunun üzerine Hızaîler hücuma kalktılar. Tam üç gün üç gece göğüs göğüse döğüşüldü. Dehşetli kan akıyordu. Cürhum oğulları perişan bir vaziyete düştüler.

Feci bir şekilde mağlûp olmuşlardı. Hızaîler Cürhum oğullarını ta... Yemen dağlarına kadar sürmüşlerdi.

Bu suretle Mekkenin idaresi tamamiyle Hızaî oğullarına intikal etmişti. Şehrin yeni reisi Amir ibni Hızaî, kâbeyi gezip gördükten sonra bir emir çıkardı:

— Herkes kâbede puta tapacaktır.

Dedi. Bu emir hiç bir itiraz uyandırmadı. Bu suretle kâbei mükerreme, yalnız hazret İbrahime iman edenler için değil, putperest ve hıristiyan kabileler için de müşterek bir mabet haline girdi.

Artık Arabistanın köşe ve bucağından, şark ve garbından, şimal ve cenubundan büyük büyük kafileler gelerek kâbei muazzamayı ziyaret ediyordu.

Bu müşterek mabede tam 360 tane put toplanmıştı. Putların bu adedi, kamerî seneye göre tesbit edilmiş oluyordu.

Putların bir kısmı taştan, bir kısmı ağaçtan, bazıları da madendendi.

Yunan müelliflerinin rivayetine göre, kâbetullahın sütunlarında meleklerin, peygamberlerin, hatta hazret Meryemle Hazret İsanın resimleri bile varmış...

Kâbe yalnız bir ibadethane olarak kalmıyordu. Bu tarihî mabed, ayni zamanda o devrin kabileleri içinde yetişen büyük şair ve hatipler için bir kürsü halinde kullanılıyordu. Arabistanın muhtelif semtlerinden şairler gelir, burada kalabalık kafileler huzurunda neşideler okurlardı.

Hazret İbrahime inananlar, hacerülesvede çok kıymet ve ehemmiyet veriyorlardı.

— Bu taş Adem babamızın cennetten getirip yastık yerinde kullandığı taştır.

Diyorlardı. Putlar arasında (Lât) isminde büyük bir mabuda ait büyük bir put ta vardı.

Maamafih Hızaîler, Hazret İsmail ahfadının kâbetullah üzerindeki haklarını ve icazetlerini kabul ile tekrar Mekkeimükerremeye avdetlerine müsaade ettiler.

Fakat Müdad ibni Amire:

— Buraya ayak basamazsın. Aksi takdirde seni mahvederiz.

Dediler.

Müdat; âtiye ümit bağladı:

— Bir gün gelir, çaresini bulur ve tekrar Mekkeye dönerim.

Dedi.

Fakat bu ümit tahakkuk etmedi. Artık ihtiyarlamıştı. Yemen taraflarına çekilip gitti. Bu suretle Mekke ve havalisinin idaresi Hızaîlerin elinde olmakla beraber kâbetullahın idaresi ve icazeti, hazret İsmail ahfadının elinde bulunuyordu.

Hızaîler üç yüz sene kadar burada hüküm sürdüler.

Bu müddet zarfında Arabistandaki kargaşalık son kerteyi bulmuştu.

Hızaî oğulları, bedevî hayatı geçiriyorlardı. Deve, koyun yünü, keçi ve beygir kılından çadırlarda oturuyorlardı. Bir kısmı taş ve çamur binalar da yaptırmışlardı.

Sırtlarında uzun bir boy gömleği, başlarında bir kefiye bulunurdu. Ayaklarında don bulunmazdı.

Garip garip âdetleri vardı:

Hayvanları sahraya salıvermek bir sevaptı. Beş defa doğuran bir hayvan, hürmete lâyikti. Badiyelerde kulağı kesik, azat edilmiş, gözleri çıkarılmış develer görülürdü. Bu hayvancıklar, hep Hızaî âdetlerinin kurbanı idi.

Kız evlâdına malik olmak, âdeta utandırıcı bir keyfiyetve hatta bir felâketti. Her hangi bir Araba:

— Kızın doğdu!

Denilse, bunu bir müjde değil, bir uğursuzluk telâkki eder ve haberi getirene saldırmak isterdi. Ana rahminden dünyaya ayak basan kız çocukları; babalarının kucaklarında sahraya götürülür, masumane inliltiler arasında diri diri mezara gömülürdü. Bu facia, bu vicdansızlık küçük bir azap ve teessür bile uyandırmazdı.

Kâbileden birisi vefat etse, devesini de mezarının başında bir yere bağlarlar:

— Müteveffa kalktığı zaman devesine binip gider.

Düşüncesiyle zavallı deveyi bırakıp giderlerdi.

Hayvancık bu kazığa bağlı olarak bekler, bekler ve açlıktan ölür, giderdi.

Evlerin kapılarında gülünç bayraklar sallanırdı. Harbe gidenler arkalarına dönüp bakmazlardı. Çünkü harbe giderken arkalarına bakanların artık harpten dönemiyecekleri kanaati vardı.

Bunlar arasında en garibi şudur:

Bir şehrin kapısından girerken seslerinin büyük kuvetiyle eşek taklidi yaparak mütemadiyen anırırlardı. Eşek gibi anıran bir insana o şehirde hastalık gelmiyeceği zannedirdi.

İçlerinden bazıları:

— Biz ölünce vücudümüzün parçaları dağılacak, fakat bir kuş halinde gene mezarımıza inecektir.

Diyerek bir nevi (ölüp dirilme) nazariyesini kabul ediyorlardı.

— Devam edecek —

=★★=

Cebelüttarıkta manevralar

Ingilterenin yeni tedbirleri

Ingiltere, Cebelüttarıkta bitaraf mıntakada hava meydanı kuracak

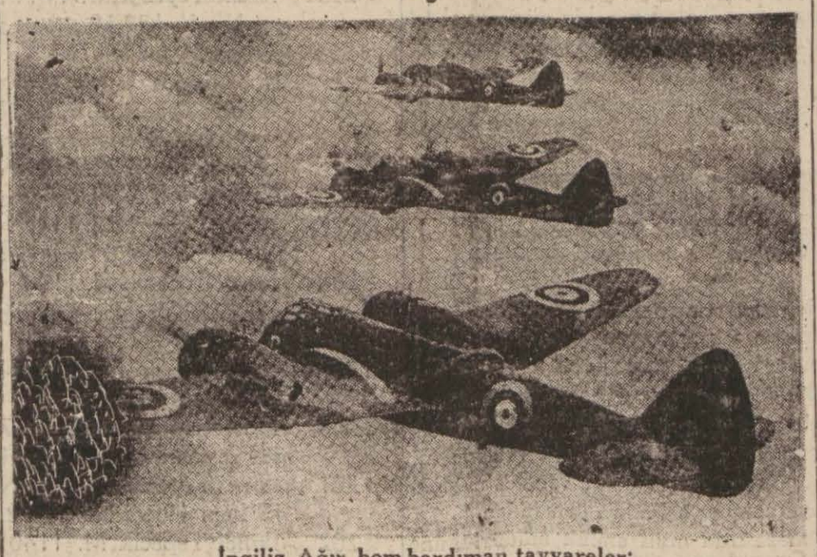

İngiliz Ağır bombardıman tayyareleri

İngilterede alınan tedbirler:

Doyçe Algemayne Saytung gazetesine Londradan bildiriliyor:

Resmen bildirildiğine göre, İngiltere, bir harb ihtimalini gözönünde tutarak, bütün memleket halkına şamil olmak üzere millî bir sayım hazırlatmaktadır. Harp çıkar çıkmaz, her erkeğe, her kadın ve çocuğa, üzerinde isim ve bir de numara yazılı bir hüviyet varakası verilecektir. Bu hususta yapılan hazırlıklar, böyle bir tescil muamelesine hemen başlanabilecek derecede ilerilemiştir. Şayet bu tescilden yakın bir atide istifade edilmiyecek olursa, sayım kartonları, 1941 de yapılması derpiş edilen nüfus sayımında kullanılacaktır. Selâhiyetli makamlar, bu sayımın, hükûmetin bir harb halinde tayin edeceği millî hizmet işlerini kolaylaştıracağı kanaatindedir. Bundan başka, alınacak olan bu tedbir sayesinde, büyük şehirlerin boşaltılması halinde biribirinden ayrılan aile efradını tekrar bulup bir araya getirmek de mümkün olacaktır.

Cebelüttarıkta manevralar:

San Sebastiandan yazılıyor:

Cenubî İspanyadan korkunç bir sıcak dalgası geçmekte ve bir haftadanberi gölgedeki hararet derecesi 50 yi aşmakta olmasına rağmen, Cebelüttarıkdaki ingiliz garnizonları geniş bir manevra faaliyeti göstermektedir.

Üç gün üç gece süren hava koruma tecrübeleri de bu arada sona ermiştir. Bu tecrübe ve manevralar esnasında, sahil boyunda bulunan evleri halka tahliye etmeğe mecbur tutulmuştur. Yapılan manevra ve tecrübeleri bütün teferruatiyle İspanya sahillerinden takip etmek kabil olmuştur.

İngilterenin, Cebelüttarıkı hava hücumlarına karşı korumak için gösterdiği faaliyet, ispanya efkârıumumiyesini de yakından alâkalandırmaktadır.

Gene tecrübe mahyetinde olmak üzere, önümüzdeki gün ve gece de, Fastan uçacak olan Fransız tayyareleri Cebelüttarıka taarruz edeceklerdir.

Burada dolaşan bir şayıaya göre, İngilizler, Cebelüttarıkı Ispanya topraklarına bağlıyan ve bitaraf sayılan mıntakada bir hava meydanı tesis etmek tasavvurundadırlar.

Almanyanın Lehistandan istediği:

Danzigin teslim gününe aid bulunuyormuş

Alman gazeteleri, Danzigle beraber koridor da bizimdir, diyorlar

Bir İtalyan gazetesi, İngiliz, Fransız Başvekillerine hitaben bir açık mektup neşretti

M. Hitler

Berlinden bildiriliyor :

Alman - Leh hududundan gelen haberler, gerginliğin son derece arttığına alâmettir. Lehistanın, yukarı Silezyada Alman organizasyonlarına karşı aldığı sıkı tedbirler, Alman matbuatında şiddetli bir dille protesto edilmektedir.

Gazeteler sayfalarını, 1938 de Südet Almanlarının zulüm görmekte olduklarına dair neşredilen haberleri hatırlatan yazılarla doldurmaktadırlar. Bu yazılarda, «betbaht» Almanların Leh memurlarından zulüm, ceza, cefa gördüklerinden, zindanlara atıldıklarından , zulüm gören bu insanların dağları, ormanları aşarak Almanyaya iltica ettiklerinden bahsedilmektedir. Halbuki, Lehlerin ifadelerine göre, bahsin mevzuu olan dava, Silezya voyvodalığında, gayri kanunî bir surette teşekkül etmiş ve kendilerine casusluk işlerine vermiş olan organizasyonlarının lâğvedilmiş olmasından ibarettir.

Lehlilerin yaptıkları tevkifat arasında Alman tabiiyetinde olanlar da vardır. Genç Alman partisinin ve Alman işçi sendikasının bir bürosu resmen kapatılmıştır. Alman hükûmetinin iddiasına göre, tevkif edilenler arasında, Lehistandaki akalliyetlerin lideri sayılan senatör Visner de bulunmaktadır.

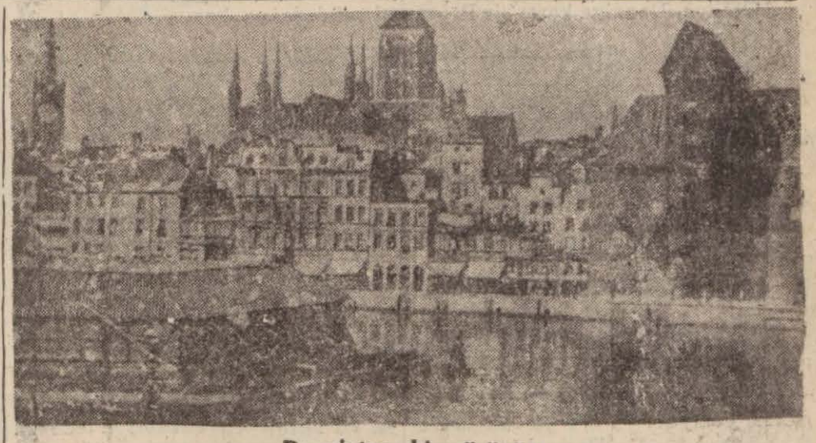

Danzigten bi rgörünüş

Alman istihbarat bürosu, Moraviyadan haber aldığına göre, Lehistan Bohemya - Moraviya hududu ile Slovakya hududunu da kapatmıştır. Bu meyanda askerî mülâhazalarla jablunka geçidinden geçilmez bir hale sokulmuşur.

Bir Berlin gazetesi, Lehlilerin, şarkî Prusya hududundan üç yüz metre mesafede bulunan Ustan köyünde önümüzdeki pazar günü askerî erkânın iştirakiyle büyük bir hasat bayramı yapmak niyetinde olduklarını, bu hareketleriyle Almanların 27 ağustosta yapacakları Tanenberg törenine mukabe etmek istediklerini yazmakta, böyle bir tezahürün tahrik mahiyetini haiz olacağını ve bundan çıkan her hangi bir hâdiseden dolayı Lehistanın mesul olduğunu kaydetmektedir.

Diplomasî sahasında kayda değer bir hâdise yoktur. Vilhelm Ştrase , Lehistanla girişilecek olan her hangi bir müzakere, ancak Danzigin devir ve teslimi için teknik teferruat ve günün tespiti etrafında cereyan edebilecektir. Danzigin Rayhşa avdeti prensibi üzerinde hiç bir münakaşa bahis mevzuu değildir.

Alman matbuatının koridor meselesine dün yaptığı hücum bugün Börzen Zeitung tarafından şümullendirilmekte ve cihan harbı neticesinde işlenmiş olan bir hatanın tashihi Lehistan için bir vazife olduğu kaydedilmektedir.

Noye Zürher Saytung

Alman basını ateş püskürüyor:

Berlinden Daily Eksperes gazetesine bildiriliyor:

Hitler, Danzig meselesi hakkında bir sulh konferansı toplanacağı hakkında yabancı memleketlerde dolaşan şayiaları duyarak öfkelenmiş ve hem bu fikir, hem de İngiltere, Fransa ve Polonya aleyhinde neşriyatta bulunmak üzere gazetelerine emir vermiştir.

Göbelsin gazetesi olan Angrif bu mücadelenin başında bulunmaktadır. Bu gazete diyor ki:

«Bizim, kabul edeceğimiz yegâne buluşma ve karşılaşma Zigfrid hatlarında vuku bulabilir ve biz, orada İngilizlerin peri masalarının ve yalan fabrikatörlerinin mahiyetini görürüz.»

Lokal Anzayger de şunları yazıyor:

«Ortada Danzig meselesi diye bir şey yoktur. Danzig bir Alman şehridir. Ve Almanyaya ait olmak lâzım gelir. Polonyanın işine yarasın diye Alman topraklarından bir koridor kesmek bir ahmaklık ki bir an önce ortadan kaldırılması lâzımdır. Bunun için ne taviz, ne de konferans isteyemayiz. Bu mesele, Almanlar için bir şeref meselesidir.»

Böylece ilk defadır ki Alman gazetelerinde Hitlerin Danzig meselesiyle birlikte koridor meselesinin de hallini istediği bahis mevzuu olmaktadır.

Gazetelerin açtığı bu mücadele, Berlinde verilen yarı resmî beyanatla da teyit edilmektedir. Bu beyanatta deniliyor ki:

«Danzig meselesinin Almanlar için biricik hal çaresi burasının koridorla birlikte Rayha iadesidir. Bu hususta her hangi bir müsadekârlık yapmak için hazırlanmış değiliz.»

Siyasî mahfiller, Danzigde senatoreisi Bay Grayser ile Lehistan yüksek komiseri Şodaki arasında bir konferans akdedileceği hakkındaki haberlere saçma nazariyle bakıyorlar. Bu mahfillere göre bu iki adamın böyle mühim meseleleri münakaşa ve müzakereye hak ve selâhiyetleri yoktur. Bunlar, ancak Danzig Lehistan gümrük ittihadına dahil kaldıkça , Lehliler ve Danzigliler arasındaki gümrük ihtilâflariyle meşgul olabilirler.»

***

Danzig ve İtalyan gazeteleri:

Frankfurter Saytung muhabiri 17 ağustos tarihiyle gazetesine şunları bildiriyor:

İtalyan gazeteleri de Almanlar gibi Danzig meselesinin yalnız Rayhş tarafından halledileceğini, Almanlara ait davalara başkalarının müdahalesine katiyen tahammül edilemiyeceğini yazmaktadırlar. Koridor meselesinin de hallolunacak olan meseleler arasına alınmasını bura matbuatı ileri sürmektedir.

Giornale d'İtaliya»

Şark hududlarının revizyonuna tabiî tutulması için, Versay muhadesinden beri İngilizler, Fransız ve Amerikalılar tarafından ileri sürülen mütalealara işaret ve Almanların şimal şarkide tazyık altına alınması-nın, mareşal Fochun dediği gibi , «gelecek harbe sebebiyet verecek bir âmil olduğunu kaydetmektedirler. Bu gazete, revizyon veya harb alternatifine yalnız İngilterenin aldırış mediğini yazmaktadır.

Polonyada çıkan «Resto del no» gazetesi de, Çemberlayn iladiyeye bir açık mektub neşretmektedir. Bu mektupda, Danzig meselesinin halli, Almanyanın izzeti nefsini rencide edecek bir tarzda değil, Londra ile Parisin hakkaniyeti teslim etmek şartına bağlı olduğu kaydedildikten sonra, «Alman ve italyan hava silâhı, cephelerde, kasaba ve şehirlerde düşmanı paniğe uğratırken yenilmez bir vaziyette olan garp teki Alman tahkimatı aşmak için acaba ne kadar Fransız ve ingliz can cerecektir?.» Diye sorulmaktadır.

Dr. Nuri Şemsi Güneren

Emrazı intaniye hastanesi lâburatuvar şefi

Hastalarını Tilkilik Menzil Sokak **15 No.** da kabul eder.

TEL: 4057

Alman gazeteleri

Polonyanın Danzig'e karşı bir darbe hazırladığını yazıyorlar

Berlin, 25 (A.A) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Bu sabah gazeteleri, Polonyanın hazırlıkları hakkındaki haberleri tebarüz ettirerek neşretmekte ve Polonyanın bu hazırlıklarını Danziğe karşı bir Polonya darbesinin yakın tehlikesini gösteren emmareler gibi telâkki eylemektedir.

Völkischer Beobaher, diyor ki:

«Polonya terörünün bu son haftaları içinde, alman milletinin sulh aşkı ve sabrı son hududuna kadar gelmiştir.

Almanya, Danzige karşı bir Polonya darbesine müsaade etmiyecektir. Ne Vaşrova ne Londra, Alman milletinin böyle bir caniyane harekete müsaade etmiyeceğinden şüphe edemezler.

Berliner Börsan zeitung, diyor ki:

«Bir İngiliz - Fransız yardımına mazhar olmak ve Almanya aleyhine umumî bir harb çıkarmak ümidi ile Alman hududları boyuna asker tahşid etmekte olan bir Polonya, Danzig ve sulh için en büyük bir tehlikedir.

Polonya, harp istiyor. Almanya, kendi adına ve Avrupa adına kendini müdafaaya hazırdır.

=★★=

Fransız gazeteleri

Japonya, Macaristan ve İspanyanın, Almanyaya yüz çevirmeğe başladıklarını yazıyorlar

Paris, 25 (A.A.) — Matin gazetesi yazıyor:

«Mussolininin Ruzveltin mesajının Amerika sefiri tarafından Krala tevdiini tacil etmiş olması Düçenin bir müdahaleye hahişker olduğunu göstermektedir. Böyle bir vaziyeti ihdas etmiş olması Ruzvelt için bir şereftir.»

Petit Parisien gazetesi Ruzveltin ve Papanın mesajlarından sitayişkâr bir lisanla bahsetmekte ve saatten saate birbirini tâkip eden vakalar karşısında Fransa ile İngilterenin, büyük bir soğukkanlılıkla, Polonyaya karşı taahhüdlerini tamamiyle ifaya ve bütün kuvvetleriyle tecavüze karşı koymağa hazırlandıklarını yazmaktadır.

Ekselsior gazetesi diyor ki:

«Berlinin diplomatik muvaffakıyeti kendisine bahalıya mal olabilir. Almanyada komünizm hareketlerinin başgöstermesi ihtimali vardır. Daha şimdiden Macaristan, İspanya ve japonya gibi komitern aleyhindeki pakta bağlı devletler birer birer yüz çevirmektedirler. Yarın belki İtalya da bunları taklid edecektir.

Tütün kullananlar tütünün vücudleri üzerinde yaptığı tahribattan müştekidirler. Doktorlar kendilerine her daima sigarayı terk etmeye avsiye ettikleri halde terketmemektedirler.

Sigara Tiryakilerine Müjde

Halbuki Alman Dr. Perl'in son icadı

Sıhhi ağızlığı kullanıldığında tütünün koku ve lezzetini bozmadan istedikleri miktarda tütün içebilirler. Çünkü bu ağızlığın içerisindeki yedek kısında bulunan kimyevî madde tütünün: Nikotin, Piridin, Amonyak gibi zehirlerini yüzde 89 derecesinde süzer, ağız, ciğer ve yürek temiz kalır.

Fiati her yerde 150 kuruştur.

Toptan, perakende satış: Kemeraltı Karakol karşısı No. 74

MAZHAR ÖNGÖR

Fuar münasebetile

Inciraltı

Plâj ve gazinosu sabahlara kadar açıktır

Temizlik, ucuzluk, yiyecek ve içeceklerde nefaset en müşkülpesentleri dahi tatmin edecek şekilde tmin olunmuştur

Eleksir Şahap

Basur memelerini giderir. Kuvveti, erkekliği, istihayı arttırır

Gediz belediyesinden

1 — Kasabada yapılacak hidro elektrik tesisatı projesi 21/8/939 dan itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel 1500 liradır.

3 — Eksiltme 11/9/939 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 de Belediyede yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminatı 112 buçuk liradır.

5 — Mufassal malûmat alabilmek için Gediz Belediyesindeki bu işe ait şartnameyi bilâ bedel ala ve görebilirler. 26 30 3 7 (3155)

BRİSTOL

Beyoğlunda

OSMANİYE

SİRKECİ'de

Bu her iki otelin müsteciri Türkiyenin en eski otelcisi

B. Ömer Lütfi Bengü

dir

44: Senelik tecrübeli idaresiyle bütün müşterilerine kendisini sevdirmiştir...

Otellerinde misafir kalanlar evlerindeki rahatı bulurlar.. İstanbulda bütün Ege ve İzmirliler bu otellerde buluşurlar..

Hususiyetleri çok olan bu otellerin fiyatları da rekabet kabul etmiyecek derecede ucuzdur.

İzmir Telefon Müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 538 parça akümülâtör plâk ve separatörleri açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltmesi 29/9/939 tarihinde Cuma günü saat 15 de İzmir Telefon müdürlüğü binasında Satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli cif İzmir 382 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı da 28 lira 69 kuruştur.

4 — Bu işe ait şartnameler her gün İzmir ve İstanbul Telefon müdürlükleri Levazım amirliklerinden parasız olarak alınabilir.

5 — İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte teminat paraları veya Banka mektupları ve diğer vesikalariyle birlikte komisyona müracaatlrı ilân olunnr. 12 26 12 28 (2897)

İstanbul belediyesinden;

Cerrahpaşa hastanesi mutfak ve çamaşırlık binasının ikmali inşeatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhale 28/8/939 pazartesi günü saat on dörtte İstanbul belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır. Muhammen bedeli 25.972 lira 17 kuruş ve ilk teminatı 1947 lira 92 kuruştur. Şartname 130 kuruş mukabilinde İstanbul belediyesi fen işleri müdürlüğünden alınabilir. Taliplerin 939 yılına ait Ticaret odası ve ihaleden sekiz gün evvel İstanbul belediyesi fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet vesikası ve ilk teminat makbuz veya mektuplariyle 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü saat on dörde kadar İstanbul belediyesi daimî encümenine vermeleri. 13 19 22 26 6071/2926

T. C. Ziraat bankası ödemiş su ve elektrik işletme idaresinden:

İdaremiz için biri 70 diğeri 45 lira aylıkla iki elektrikçi alınacaktır. Taliplerin resimli nüfus teskeresi, hal tercümesi polisten tasdikli iyi hal vesikası ve şimdiye kadar çalıştıkları yerlerden aldıkları bonservisleri suretiyle 1-9-939 tarihine kadar yazı ile idareye müracatları ilân olunur. 26—27—29 3157

11 İlk Mektep binası yapılıyor
İstanbul belediyesinden

İstanbulda muhtelif semtlerde yeniden inşa edilecekk on bir ilk okul binasının inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

İhale 14/9/939 perşembe günü saat on beşte İstanbul belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır. Muhammen bedeli 521.190 lira 73 kuruş ve ilk teminatı 24,597 lira 63 kuruştur.

Şartname 26 lira 6 kuruş mukabilinde İstanbul nafıa müdürlüğünden alınabilir. Taliplerin 939 yılına ait Ticaret odası bu işe benzer en az 150.000 liralık iş yaptıklarına dair ihaleden sekiz gün evvel İstanbul nafıa müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikaları ve ilk teminat makbuz veya mektuplariyle 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü saat on dörde kadar İstanbul daimî encümenine vermeleri.. 15 26 5 11 6081/2970

İzmir Defterdarlığından:

Satış No.		Muhammen B. Lira	K.
236	Güzelyalı mahallesi kara Mahmut çiçek sokak 13/1 No. lı 887 ada 10 parsel sayılı arsa..	83	25
246	İkinci karataş Halil rifat paşa caddesi 87 tajlı 641 ada 10 parsel sayılı 137,50 M. M. arsa	41	25

Yukarıda yazılı emvaln bidayeten mülkiyetine talip çıkmadığından 24-8-939 tarihinden itibaren 10 gün müddetle temdide bırakılmıştır. ihalesi 4-9-939 tarihinde pazartesi günü saat 15 te millî emlâk müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerin muhammen bedelleri üzerinden % 7,5 depozito akçesi yetırarak yevmi mezkûrda millî emlâk müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. 3163

İzmir mıntakası Basın Birliği idare heyeti riyasetinden:

15 Temmuz 939 tarihinden itibaren filen işe başlamış bulunan mıntakamız idare heyeti aza kaydına devam eylemektedir. 3511 numaralı Basın birliği kanununa tevfikan birliğe kayıtlı bulunmıyanların gazete ve mecmualarda çalışamıyacakları tasrih edilmiş olduğuna göre alâkadarların derhal Gazi bulvarında Yeni Asır gazetesi idarehanesindeki (Basın birliği bürosuna) müracaatla beyannamelerini tanzim eylemeleri.

İzmir mıntakası: İzmir, Aydın, Manisa, Balıkesir, Muğla, Antalya, Denizli, Isparta, Burdur, Kütahya, Afyon vilâyetlerinden mürekkeptir.

Bu vilâyetler dahilindeki gazete mecmua sahip, muharrir, muhabir ve müsahhihlerinin de tahriren Birliğe müracaatla kayıtlarının nihayet on beş gün içinde ikmal eylemeleri ilân olunur. 26 28 30 1

VİYANA SONBAHAR SERGİSİ 1939

17-23 Eylül

Avrupanın en mühim iktisadî ve sanai sergilerinden dir

Her türlü izahat için hazır bulunan Türkiye mümessili: K.A. Müller ve Şki İstanbul-Galata, Minerva Han. P.K. 1090 - Tel: 40090

Seyahat tenzilatlarından istifade ed[...] sizde geri kalm[...]yınız

Fennî Şartname

Denizli Sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğünden:

1 — Denizli merkez kazasının şamlı çiftliğinde ve toplu bir va[...] yette oturtulmuş olan Bulgaristan göçmenlerinin ihtiyacı için mevc[...] 5000 bin lira havalesinin yettiği miktarda çift hayvanı (öküz) sat[...] alınacağından 23-8-939 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık e[...] siltmeye çıkarılmıştır.

2 — İhale günü 6-9-939 olarak tespit olunmuştur.

3 — Alınacak beher baş öküzün muhammen bedeli (50) lirad[...]

4 — Bu öküzlerin Balıkesir, Çanakkale, Bursa ve Sakarya muhit[...] civarı hayvanlarından olması şayanı arzudur. Öküzlerin yaşları üç [...]şından aşağı ve beş yaşından yukarı olmıyacaktır. Boyları 1,14 ten [...]şağı olmıyacak, gövde geniş kemik teşekkülâtı kuvvetli ve bilha[...] göğüslerin iyi neşvünüma bulmuş olması tırnakların düz ve muntaz[...] ve sargı ve butların dolgun olması lâzımdır.

5— Hayvanlar Denizlide alım satım komisyonu tarafından tes[...]lüm edilecektir. Tesellümden evvel her birinin baytara muayene e[...]rilerek her türlü ilet ve emrazdan salim ve göçmenlere verilmeğe e[...]yak olduğu raporla tesbit olunduktan sonra vaziyet olunacaktır.

6 — Bu muameleden sonra hayvanlara tüberkülin zerk edilecek[...] Şüpheli taamül verenler kabul olunmıyarak bayiine iade hiç taam[...] vermiyenler kabul edilecektir. Ancak bunlarla bir hafta müddetle [...] şahede altına alınarak her gün bu hayvanların sıhhî durumları ko[...]rol edilerek bedeni hareketleri tespit olunacaktır. Ve bu müddet z[...]fında hastalıklı olmadıklarına kanaat getirilen bu hayvanlara kom[...]yon teslim ve tesellüm muamelesi yapacak bu zamana kadar hayv[...]ların yeme, içme, muhafaza, çoban masrafları bayiine ait olacaktı[...]

7 — Öküzlerin tedarik ve teslimi ihale tarihinden itibaren azamî [...] ay içinde hitama erdirilmiş bulunacaktır. Aks takdirde komisyon [...] hayvanları pazarlıkla temin etmek salâhiyetini haiz olacak ve bed[...] ihaleden fazla masrafı bayi tarafından bilâ itiraz tesviyesi meşrutt[...]

8 — Hayvanlar topluca ve imkânı olmadığı takdirde ceste, ce[...] sevk ve teslim edilebliir. Her teslimi müteakıp bay adına tanzim k[...]nacak evrakı tahakkukiye lie bedeli mal sandığından doğruca bayii[...] veyahud bayiin vekili umuru olduğunu tevsik eden zata Denizli m[...] sandığından tesviye ettirilecektir.

9 — Eksiltmeye girebilmek üzere yüzde 7,5 hesabiyle muvakk[...] teminat akçası olarak 375 lirayı nakden ve emaneten mahalli mal sa[...]dıklarına yatırmak ve makbuzunu irae etmek şarttır.

Her hangi bir banka teminat mektubu ve hükûmete ait tahvilât [...] istikraz kopunları da müteberdir.

10 — İlân deliâliye pul ve diğer buna mümasil gayri melhuz ma[...]raflar satıcıya aittir. 23 26 29 2 3103-6492

İzmir Defterdarlığından:

Satış No		Muhammen Lira
248	Darağaç M. 1527 No. lu 2 inci Altın sokak 12 eski 10 taj No. lu 80 metre murabbaı zeminli hane	350
249	İkinci Tepecik cevizli şimdi 1153 No. lu sokak 65 taj No. lu arsa	61
250	İkinci Tepecik zeytinlik 5 inci sokak şimdi 1164 No. lu sokak 166.60 metre murabbaı 5-1 No. lu arsa	33
251	İkinci Tepecik M. 1150 No. lu Çakır sokağında 56 eski ve yeni 76 taj No. lu 60,17 metre murabbaı arsa	36
252	İkinci Tepecik M. 1176 No. lu Zeytinlik 1 inci sokak 94 kapı 94 taj No. lu 81.00 metre murabbaı arsa	20
253	İkinci Tepecik M. 1144 No.lu Beşaret sokak 37/2 taj No. lu 133,59 metre murabbaı arsa	80
254	İkinci Tepecik 1160 No. 1 uBeşaret sokağı 50 taj No. lu 64,65 metre murabbaı arsa	25
255	İkinci Tepecik M. 1160 No. lu Beşaret sokağı 52 taj No. lu 38,28 metre murabbaı arsa	15
256	İkinci Tepecik M. 1147 No. lu Celâdet sokağı 20 tajlı 63,38 M. murabbaı arsa	31
257	İkinci Tepecik M. 1147 No. lu Celâdet sokağı 31/1 taj No. lu 122,85 metre murabbaı arsa	61
258	İkinci Tepecik M. 1144 No. lu Beşaret sokağı 4-1 taj ve 36-36/1 çakır sokağından No. lu 228,33 M. M.arsa	274
259	İkinci Tepecik M. 1160 No. lu Beşaret sokağı 44 tajlı 82 M. M. arsa	32
260	İkinci Tepeccik M. 1176 No. lu zeytinlik 1 inci sokak 46kapı 46 taj ve 51,60 metre murabbaı arasa	7
261	İkinci Tepecik M. 1176 No.lu zeytinlik 2 inci sokak 19 kapı 19 taj No. lu 72.80 metre murabbaı arsa	9
262	İkinci Tepecik M. 1140 No. lu zeytinlik 1 inci sokak 104 kapı 104 taj No. lu 41,43 metre murabbaı arsa	6

Yukarıda yazılı emvalin mülkiyetleri 17/8/939 tarihinden i[...]baren 16 gün müddetle açık artırma usulü ile müzayedeye konul[...]muştur. İhaleleri 1/9//939 tarihinde cuma günü saat on beşte mi[...] emlâk müdürlüğünde yapılacaktır Taliplerin muhammen bedelle[...] üzerinden yüzde yedi buçuk depozito akçası yatırarak yevmi mezk[...]da millî emlâk müdürlüğünde toplanacak satış komisyonuna mür[...]caatları ilân olunur. 17 26 3025

İzmir Nafia müdürlüğünden:

Dikili hükûmet konağı ikmali inşaatının 6454 lira 4 kuruş ke[...] bedeliyle ve 15 gün müddetle ilânen yapılan eksiltmede yapılan ten[...]lât lâyık hadde görülmediğinden eksiltmenin 26/8/939 dan itibar[...] 10 gün uzatıldığından daha fazla tenzilât yapmak istiyenlerin 24[...] sayılı yasa hükümlerine göre hazırlıyacakları teminat ve vesaik ile b[...]likte 6 eylûl 939 çarşamba günü saat 11 de Vilâyet Nafia Müdürlü[...] komisyonuna baş vurmaları. 26 1 3154)

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

Müstahkem mevki birlikleri için makinist alınacaktır. Bu makinistlere 60 liradan başlamak üzere 98 lira ücret verilecektir. İstekli olanların şartları anlamak üzere müstahkem mevkiin ikinci şubesine müracaatları.

18 19 20 22 23 24 25 26 27 29 30 31 1 2 3 3047

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbulda şerait ve keşif cedveline göre plânı mucibince yaptırılacak olan bir hangara ihale günü talibi çıkmadığından tekrar kapalı zarfla ihalesi 29/Ağustos/939 Salı günü saat 15 te yapılacaktır.
2 — Muhammen keşif bedeli 25800 lira 47 kuruştur.
3 — İlk teminatı 1935 liradır.
4 — Şartnamesi keşif cedveli ve plânı inşaat şubesince bedeli mukabilinde verilebilir.
5 — İsteklilerinin ilk teminat makbuzu veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunun maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber ihale günü ihale saatından bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda Komutanlık Satın alma Komisyonuna vermeleri. 12 17 22 26 (2944)

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — **İki bin ton kadar buğday kırdırılacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 29/8/939 Salı günü saat 15 de İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 15568 lira 2 kuruştur. İlk teminatı 1167 lira 60 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür.**
2 — **İsteklilerin kanunî vesikaları ile beraber teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel komisyona vermeleri**

12 17 22 26 (2943)

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbul Komutanlığına bağlı Birlikler hayvanatının senelik ihtiyacı olan 951000 kilo kuru ot şerait ve evsafı dahilinde satın alınacaktır.
2 — İhalesi kapalı zarfla 28/Ağustos/939 Pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır.
3 — Muhammen kıymeti 28530 liradır.
4 — İlk teminatı 2140 liradır.
5 — Şartnamesi bedeli mukabilinde verilebilir.
6 — İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalariyle beraber ihale günü ihale saatından bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri.

12 16 21 26 (2962)

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İzmir Tayyare Alayı Birliklerinin 5000 kilo zeytinyağı ihtiyacı 22/Ağustos/939 tarihinde pazarlıkla yapılan eksiltmesinde talip çıkmadığından pazarlık 28/Ağustos/939 pazartesi günü saat 15 de Kışlada İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
2 — Tahmin edilen tutarı 2300 liradır.
3 — Teminatı muvakkata akçası 172 lira 50 kuruştur.
4 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
5 — İstekliler Ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
6 — Pazarlığa iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminatı muvakkatalariyle birlikte ihale saatından evvel komisyona müracaatları.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Uşakta yaptırılacak bir pavyon ile iki hangarın kapalı zarfla eksiltmesine talip çıkmadığından 22/9/939 Cuma günü akşamına kadar bir ay içinde ihaleleri yapılacaktır.
2 — Bir pavyonun keşif bedeli 42341 lira ve iki hangarın da 60659 liradır.
3 — Bir pavyon ve iki hangarın keşif ve projesini görmek istiyenlerle isteklilerin her gün mesai zamanında Afyonda Kor Satın Alma komisyonuna müracaatları.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

Miktarı Kilo	Cinsi
10000	Şeker
15000	Bulgur
10000	Pirinç
15000	Kuru fasulye
1350	Zeytinyağı

İzmir Müstahkem Mevki merkez birlikleri için yukarıda cins ve miktarı yazılı beş kalem erzak ayrı ayrı ve pazarlık suretiyle satın alınacaktır.
2 — İhaleleri 28/Ağustos/939 Pazartesi günü saat 15 de Kışlada İzmir Levazım Amirliğ i Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Talipler nümuneleriyle birlikte ihale saatından evvel komisyona müracatları.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Çanakkale Müstahkem Mevki inşaat komisyonu ihtiyacı için aşağıda miktarı, muhammen bedeli ve muvakkat teminatları yazılı benzin ve yağlar kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.
2 — İhalesi 28/8/939 Pazartesi günü hizalarında gösterilen saatlerde Çanakkale Müstahke mMevki Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle ve 939 senesi ticaret vesikaları ve muvakkat teminat akçaları ile birlikte ihale saatından bir saat evvel iç ve dış zarflar mühürlü olduğu halde komisyona makbuz mukabilinde teslim etmeleri.
4 — Fennî evsafları, Ankara, İstanbul ve İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonları ile Çanakkale Müstahkem Mevki Satın Alma Komisyonunda görülebilir.
5 — Postada vaki gecikmeler Komisyonca kabul edilmez.
6 — Benzin ayrı yağlar ayrı eksiltmedir.

Cinsi	Kilo	Muhammen bedeli Kuruş	santim	Tutarı Lira	Kuruş	M. teminatı Lira	Kr.	saati
Benzin	200000	23	00	46000	00	3450	00	11 de
Motörlü yağı	20000	35	00	7000	00	656	25	17 de
Havalin	5000	35	00	1750	00	656	25	17 de

11 15 20 26

İzmir Bornova Askerî Satın Alma Komisyonundan:

— Bornovadaki Birlik hayvanlarının ihtiyacı olup bir ay zarfında pazarlık suretiyle satın alınmasına karar verilen (390) ton kuru otun birinci pazarlığına isteklisi çıkmadığından ikinci pazarlığı 2/Eylûl/939 Cumartesi günü saat 10 da yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı (15600) lira olup ilk teminatı (1170) liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
4 — İsteklilerin Ticaret odalarında kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz etmeleri mecburidir.
5 — 2490 sayılı kanunun 2 - 3. ncü maddelerindeki yazılı vesika ve teminatlariyle birlikte isteklilerin yukarıda bildirilen vakitte Bornova Askerî Satın Alma Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3160)

İzmir Bornova Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Ödemişteki Birlik hayvanlarının ihtiyacı olup bir ay zarfında pazarlık suretiyle satın alınmasına karar verilen (125) ton Kuru otun Birinci pazarlığına isteklisi çıkmadığından ikinci pazarlığının 2/Eylûl/939 Cumartesi günü saat 11 de yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı (4698) lira olup ilk teminatı (352) liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
4 — İsteklilerin Ticaret odalarında kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz etmek mecburiyetindedirler.
5 — 2490 sayılı kanunun 2 - 3. ncü maddelerindeki yazılı vesika ve teminatlariyle birlikte isteklilerin yukarıda bildirilen vakitte Bornova Askerî Satın Alma Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3161)

İzmir Bornova Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Gaziemirdeki Birlik hayvanlarının ihtiyacı olup bir ay zarfında pazarlık suretiyle satın alınmasına karar verilen (70500) kilo kuru otun birinci pazarılğına istekli çıkmadığından ikinci pazarlığı 2/Eylûl/939 cumartesi günü saat 9. da yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı (2820) lira olup ilk teminatı (211) liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.
4 — İsteklilerin Ticaret odalarında kayıtlı olduklarına dair vesika ibraz etmek mecburiyetindedirler.
5 — 2490 sayılı kanunun 2 - 3. ncü maddelerindeki yazılı vesika ve teminatlariyle birlikte isteklilerin yukarıda bildirilen vakitte Bornova Askerî Satın Alma Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3159)

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İzmir Müstahkem Mevki Komutanlığınca gösterilecek yerde 47246 lira 24 kuruş bedeli keşifli bir adet pavyon inşası 25/Ağustos/939 Cuma günü saat 15 de pazarlıkla yapılan eksiltmesinde talip çıkmadığından pazarlık 28/8/939 Pazartesi günü saat 15/30 da Kışlada İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
2 — Teminatı muvakkata akçası 3543 lira 47 kuruştur.
3 — Şartname, keşifname ve projeleri her gün sabah saat sekizden 12 ye kadar ve 14/30 dan 18 ze kadar İzmir Müstahkem Mevki inşaat komisyonunda ve Ankara M. M. Vekâleti Emakin inşaat şubesinde görülebilir.
4 — İstekliler Ticaret odasında kayıtlı olduklarına ve bu işi yapabileceklerine dair ihaleden evvel İzmir Nafia Fen heyetinden alacakları vesikaları göstermek mecburiyetindedirler.
5 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı ve İzmir Müstahkem Mevki Komutanlığına dilekçe ile müracaat ederek emniyetçe yaptırılmış tezkiye vesikaları ve teminatı muvakkatalariyle birlikte ihale satından evvel komisyona müracaatları.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — 947 ton yulaf alınacaktır.
2 — Kapalı zarfla eksiltmesi 12/9/939 Salı günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır.
3 — Tahmin bedeli 48297 liradır.
4 — İlk teminatı 3622 lira 27 kuruştur.
5 — Şartname ve nümunesi Komisyonda görülür.
6 — İstekliler kanunî vesikalariyle beraber teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel komisyona vermeleri.

26 30 3 9

Ege Erkek Lisesi
Izmir Türk Maarif Cemiyeti
Yatılı - Gündüzlü

1 — Tam teşkilâtlıdır. Lise ve orta kısmın bütün sınıfları bu sene açılmıştır.

A — Lise kısmı yatılı ücret 200 gündüzlü 75 liradır.
B — Orta kısmı yatılı ücret 200 gündüzlü 60 liradır.
C — İlk kısmı yatılı ücret 160 gündüzlü 50 liradır.
D — Ana kısmı ———— gündüzlü 50 liradır.

2 — Ücretler üç taksitte alınır memur ve müteka't çocuklarından yüzde 10 kardeş çocuklarından yüz 15 tenzilât yapılır.

3 — Kayıt muamelesine başlanmıştır. Derslere 25 eylûlde başlanacaktır.

4 — Gerek lise ve gerekse ilk ana okul binaları izmirin en güzel en mamur en havadar yeri olan Karantina ve Köprü mıntakasındadır. Lise Köprü (Şakirbey) 141 inci sokakta eski ticaret lisesinin bulunduğu binadır. İlk ve ana okul da Karantinada Karakol civarında 181 inci sokakta 5 No. da Mansurzade konağındadır. Okul binaları denize nazır geniş bağçelidir. Dersane ve yatakhaneleri bol hava ve ziyasiyle her türlü sağlık şartlarını haizdir. Kütüphane ve lâburatuarları da hazırlanmak suretiyle bu sene tam teşkliâtlı lisenin ihtiyaçlarını karşılıyacak bir hale konmuştur.

5 — Öğretmenler Kadrosu İzmirin seçilmiş muallimleriyle kuvvetlendirilmiştir.

Telgraf adresi: Ege lisesi İzmir.
Telefon: 2920 lise, 3947 Ana ilk

24 26 29 3133

Ege ana ve ilk okulları
Izmir Türk Maarif cemiyeti

Ana ve ilk

1 — İlk yatılı ücret 160 liradır üç taksitte alınır.
A — İlk gündüzlü ücret 50 liradır üç taksitte alınır.
B — Ana gündüzlü ücret 50 liradır üç taksitte alınır.

2 — Okul izmirin en güzel en mamur mıntakası olan Karantinada Mansurzade konağında açılmıştır.

3 — Ana ilk kısımlar için lâzım olan bütün eşya hazırlanmıştır. Tedrisat ve terbiye işleri en değerli öğretmenlere tevdi edlimiştir.

4 — Ana kısma 4, 5 ve 6 yaşındaki çocuklar alınır.

5 — İlk kısmın birinci ikinci üçüncü sınıfları açılmıştır. (Birinci sınıfa 932-933 doğumlular alınır) diğer sınıflara naklen veya imtihanla talebe kabul edilir.

6 — Kayıt kabul muamelesine başlanmıştır. Derslere Birinciteşrinin ikinci günü başlanacaktır.

7 — Çocukların okula gelip gitmeleri için de otobüs temin edilmiştir.

Telefon: 3947 Telgraf adres: Ege lisesi İzmir
24 26 29 3134

Istanbul Defterdarlığından:

7-9-939 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de İstanbul defterdarlığındaki millî emlâk müdürlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonu odasında 58750 lira 26 kuruş elli sekiz bin yediyüz elli lira yirmi altı kuruş keşif bedelli mercan maliye şübesi inşaatı kapalı zarf usulü ile açık eksiltmeğe konulmuştur.

Mukavele eksiltme, bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri proje keşif hülâsasiyle buna müteferriğ diğer evrak 293 kuruş bedel mukabilinde verilir.

Muvakkat teminat dört bin yüz seksen sekiz liradır.

İsteklilerin teklif mektublarını ve en az kırk bin liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden itibaren sekiz gün evvel alınmış ehliyet ve 939 senesine aid ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarfları 7-9-939 perşembe günü saat 14 de kadar defterdarlık millî emlâk müdürlüğünde toplanan komisyon başkanlığına vermeleri ve saat 15 de zaflar açılırken hazır bulunmaları. 6223 2979 16—22—26—1

Gediz belediyesinden

Eczahane binası belediyeye aid ayda kırk lira ücret verilmek ve eczahanenin kâr ve zararı eczacıya aid olmak üzere bir eczacıya ihtiyaç vardır.

Taliplerin Gediz belediyesine müracaatları 3156

Deutsche Levante Linie G. M. B. H. Hamburg

«Tilly L. M. Russ» vap. 17 ağustos ta bekleniyor, Roterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Thessalia» vapuru 28 ağustostan 3 eylûle kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Arcturus» vapuru 11 eylûlden 17 eylûle kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için mal alacaktır.

«Belgrad» mot. 25 eylülden 2 ilkteşrine kadar Rotterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

«Levante» vapuru 9 ilkteşrinden 15 ilk teşrine kadar Roterdam, Bremen ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

Tahliye

«Achaia» vap. 25 ağustosta bekleniyor, Hamburg Bremen ve Anversten mal çıkaracak ve Burgaz Varna ve Köstence için mal alacaktır.

Den Norske Middelhavslinje:

«Bosphorus» motörü 30 ağustostan 1 eylûle kadar Diyep ve Norveç için mal alacaktır. (Bu vapur Norveç limanları için ancak 31 ağustosa kadar tahmil edecektir.)

«Balkis» motörü 25 eylûlden 28 eylûle kadar Diyep, Dünkerk ve Norveç limanları için mal alacaktır.

«Bosphorus» motörü 25 ilkteşrinden 28 ilkteşrine kadar Diyep, Dünkerk ve Norveç limanları için yük alacaktır.

D. T. R. T.

«Kassa» mot. 17 ağustosa doğru bekleniyor, Tuna limanları için mal alacaktır.

«Szeged» motörü ağustos sonlarına doğru bekleniyor, Tuna limanları için mal alacaktır.

«Duna» motörü 7 eylûle doğru bekleniyor. Tuna limanları için mal alacaktır.

SERVİCE MARİTİME ROUMAİN

«Durostor» vapuru 2 eylûlde bekleniyor, Köstence, Galas ve Tuna limanları için mal alacaktır.

«Durostor» vap. 30 eylülde bekleniyor. mal alacaktır.

JOHNSTON WARREN LİNES, Ltd.

«İncemore» vap. 27 ağustasta Burgaz Varna Köstence Sulina ve Galas için hareket edecektir.

Vapurların hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acente mes'uliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birinci Kordonda 150 No. da W. F. Henry Van der Zee vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON: 2007/2008

Sperco Vapur Acentası

ADRIATICA. S. A. Dİ NAVIGAZIONE

Lero motörü 21-8 de saat 8 de gelerek 22-8 saat 17 de Pire, Korfo, Porto Edda, Birindizi, Valona, Draç, Gravoza, Spalato, Zara, Fiyume, Triyeste, ve Venediğe hareket edecektir.

Citta Di Bari motörü 24-8 de saat 8 de gelerek ayni gün saat 17 de İstanbul, Pire, Napoli, Marsilya, ve Cenovaya hareket edecektir.

Zara motörü 24-8 de saat 13 te gelerek ayni gün saat 19 da Patmo, Leros, Kalimnos, istanköy ve Rodosa hareket edecektir.

Zara motörü 28-8 saat 8 de gelerek 29-8 saat 17 de Pire, Korfo, Porto Edda, Birindizi, Valon, Draç, Gravoza, Spalato, Zara, Fiyume, Triyeste, ve Venediğe hareket edecektir.

İtalia. S. A. Di Navigazione

Vulcania motörü Triyesteden 14-9-939 tarihinde hareket edip 28-9-939 tarihinde Nevyorkta bulunacaktır.

Oceania motörü Triyesteden 7-9-939 tarihinde hareketle 25-9-939 tarihinde Boenos Ayreste bulunacaktır.

Royal Neerlandais kumpanyası

Pigmalion vapuru 21-8 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam, ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

Ulysses vapuru 4-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Amsterdam, ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

Hermes vapuru 18-9 tarihinde gelerek Roterdam, Amsterdam, ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

SVENSKA ORİENT LİNİEN

Vikingland motörü 22-8 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Bardaland motörü 31-8 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

Borseland motörü 13-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya ve Norveç limanları için yük alarak hareket edecektir.

Sagoland motörü 28-9 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

ZEGLUGA POLSKA KUMPANYASI

Levant vapuru 25-8 tarihinde gelerek Anvers, Danzig, ve Gdynia limanları için yük alarak hareket edecektir.

SERVİCE MARİTİME ROMAİN KUMPANYASI

Peleş vapuru 1-Eylûl-939 tarihinde beklenmekte olup Malta, Cenova, ve Marsilya limanlarına yük alarak hareket edecektir.

HOLLANDA AVUSTURALYA HATTI

Springfontein vapuru 30-9-939 tarihinde Avusturalya ve Yeni Zelanda limanları için yük alarak hareket edecektir.

İlândaki hareket tarihleri ile navlunlardaki değişikliklerden dolayı acentemiz mesuliyet kabul etmez. Daha fazla tafsilât için ikinmcikordonda FRETELLİ SPERCO vapur acentesine müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon — 2004 — 2005

İzmir Kültür direktörlüğünden:

İzmir ve mülhakatı ilk okulları için 185 adet sıra ile 18 adet yazı tahtası açık eksiltmeğe konulmuştur. Muhammen tutarı 1994 liradır. İlk teminatı 150 liradır. İhalesi 28 ağustos 1939 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Nümuneleri, fennî ve hususî şartnameleri her gün görülebilir. Eksiltmeğe girmek istiyenlerin yukarıda yazılı gün ve saatte teminat makbuzlariyle birlikte vilâyet daimî encümenine başvurmaları ilân olunur. 5—12—16—26 2856

T. C. Ziraat bankası

KURULUŞ TARİHİ 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajan adedi 262

Ziraî ve Ticarî Her Nevi Banka Muamelâtı

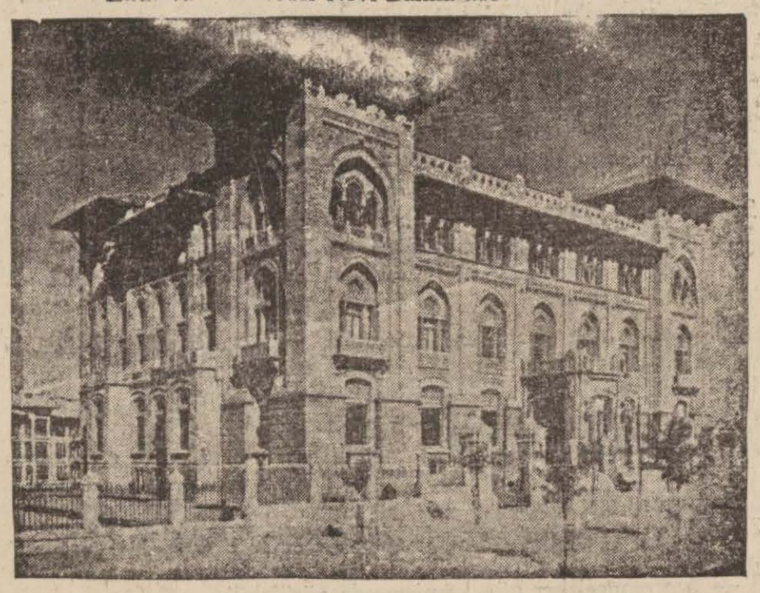

Para biriktirenlere 28800 lira ikramiye verecek

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 lira
4	«	500	«	2,000 «
4	«	250	«	1,000 «
40	«	100	«	4,000 «
100	«	50	«	5,000 «
120	«	40	«	4,800 «
160	«	20	«	3,200 «

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde elli liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede dört defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Olivier ve şürekâsı

Limited

VAPUR ACENTASI

«Estrellano» vapuru 27 ağustosta gelip 2 eylüle kadar Londra ve Hull için yük alacaktır.

LİVERPOL HATTI

«Oporto» vapuru 30 ağustosa kadar Liverpol ve Glaskovv için yük alacaktır.

DEUTSCHE LEVANTE - LİNİE

«Delos» vapuru 23 ağustosta Hambourge, Bremen ve Anversten gelip yük alacaktır.

Talebe yurdları
İzmir Türk Maarif cemiyeti

1 — Kız ve erkek talebe yurdlarında kayıd kabul muamelesine başlanmıştır. Yurdlara kaydolunabilmek için izmirde her hangi bir okula kayıd olunmuş olmak kâfidir.

2 — Bir ders yılı için talebe yurdlarında üç taksitte 150 lira ücret alınır. Memur ve mütekait çocuklarından yüzde 10 kardeş çocuklardan yüzde 15 tenzilât yapılır.

3 — Kız yurdu için kayıd muamelesi köprüde tramvay caddesinde 685-687 No. lu Muammer Uşaklıkilin köşkünde yapılır.

4 — Erkek talebe yurdu kayd muamelesi talebe yurdu binasında yapılır. Erkek talebe yurdu birinci ve ikinci erkek liseleriyle tecim lisesinin bulunduğu kordon mıntakasında merkezi, geniş bağçeli bir binaya nakledilecektir.

5 — Kız ve erkek yurdlarında karyola ve yatak yurdca temin edilecektir. Yatak takımları okulda mevcud listede olduğu gibi ailelerce temin edilecektir.

6 — Talebe yurdlarında iaşe işleri Ege lisesinin gündelik tabellâsına göre tertip edilir.

7 — Talebe yurdlarında çocukların huzur ve sükûnetle derslerine çalışabilmeleri için gerek olan tertipler alınmıştır.

8 — Leyli liselerdeki ders müzakere ve çalışma saatleri miktarınca derslere zaman ayrılmıştır. Talebe bu zamanlarda liselerde olduğu gibi müzakereci öğretmenin nezaretinde mütalea salonunda derslerine çalışırlar.

Telefon: 2920 Telgraf adresi: Ege lisesi İzmir

24 26 29 3132

Kooperatifler Birliği telefon memurları
İzmir incir ve üzüm tarım satış kooperatifleri birliğinden:

Birliğimizin telefon santralı ilga edilerek her servise ayrıca telefon konulduğundan alâkadarların atideki numaralara telefon etmeleri ilân olunur.

Umum müdürlük	3835
Umum müdürün evi	3859
« « muavinliği	2863
Muhasebe müdürlüğü	2324
Muamelât servisi	2752
Üzüm ihracat servisi	2811
İncir ihracat servisi	2703
Ambalâj servisi	2808
Üzüm işletme servisi	2512
Depolar «	2767
İncir ambar servisi	4029
Şarap fabrikası	2387
Satış mağazası	4195
Kereste deposu	3720
« sahası	3118

26—28—30

Taze, Temiz, Ucuz
İLÂÇ
Her türlü tuvalet çeşitleri

Hamdi Nüzhet Çançar

Sıhhat eczahanesi

Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı karşısında

T. İŞ Bankası'nın
1939 K. Tasarruf İkramiye Planı

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kur'alar: *1 Şubat, 1 Mart, 26 Ağustos, 1 Eylûl, 1 İkinci teşrin tarihlerinde çekilecektir*

İKRAMİYELER

1	*Adet*	*2000 liralık*	*—*	*2000 lira*
5	*«*	*1000*	*«*	*— 5000 «*
8	*«*	*500*	*«*	*— 4000 «*
16	*«*	*250*	*«*	*— 4000 «*
60	*«*	*100*	*«*	*— 6000 «*
95	*«*	*50*	*»*	*— 4750 »*
250	*»*	*25*	*»*	*— 6250 »*
435				*32000*

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz

ANKARAPALAS
Telefon: 3438

ANKARA PALAS

Izmirin en modern, en temiz ve en muntazam aile yuvasıdır. Konfor, temizlik, istirahat, ucuzluk noktasından Ankarapalasın fevkında otel yoktur

ANKARA PALAS

Soğuk ve sıcak banyolu, kalirüferli, müteaddid frişerli olduğu gibi, en nefis yemekler veren lokantayı, mükemmel pastahane ve kıraethaneyi camidir